

VIIMSE AJA PÜHADE JEESESE KRISTUSE KIRIK • OKTOOBER 2011

Liahoona

MORMONI RAAMAT:
TEINE TESTAMENT
JEESESEST KRISTUSEST

Simon Dewey. Jumala anni ja väega.

Prohvet Joseph Smithi kaudu ilmsiks tulnud Mormoni Raamat on tõlgitud muistsetelt plaatidelt, „Kirjutatud käsu kohaselt ning samuti prohvetliku kuulutamise ja ilmutuse vaimus – Kirjutatud ja kinni pitseeritud ning Issanda hoole alla peidetud, et neid ei hävitataks – Et tulla Jumala anni ja väega

esile selle tõlkimiseks – ...

*... Selleks, et näidata Iisraeli koja jäägile, mil-
liseid suuri asju on Issand teinud nende isadele,
ja et nad võiksid teada Issanda lepinguid,
et nad ei ole mitte igaveseks kõrvale heidetud –
Ja samuti juudi ja pagana veevõtmiseks, et
JESUS ON KRISTUS” (Mormoni Raamatu tiitelleht).*

Tere tulemast eriväljaannet lugema!

Teemasid, millele pühendada kogu väljaanne, on vähe, kuid Mormoni Raamat on üks neist. Käesolevas ajakirjanumbris tunnistavad sellest ainulaadsest pühakirjaraamatust nii läinud kui käesoleva aja prohvetid, aga ka liikmed kõikjal maailmas. Raamat on oma päritolult imetabane, käegakatsutav tõendusmaterjal evangeeliumi taastamisest ja meie usundi päiskivi. Ja see kirjutati meie päeviks – õpetades Kristuse õpetust selgelt ja lihtsalt, et suurendada meie usku ja tugevdada meie perekondi.

Käesolevast ajakirjanumbrist puuduvad paljud Liahoonale tavapärased alajaotused, kuid Esimese Presidentkonna sõnum (lk 4) ja külastusõpetuse sõnum (lk 46) on olemas. Need sõnumid ja kõik teised artiklid toovad teieni tunnistused ja õpetused Mormoni Raamatust.

Me kutsume teid üles uurima seda ajakirjanumbrit palvemeelselt, talletama selle sõnumid südamesse ning jagama neid ja Mormoni Raamatut teistega.

SÕNUMID

4 Esimese Presidentkonna sõnum: Mormoni Raamatu hinnalised lubadused

President Thomas S. Monson

46 Külastusõpetuse sõnum: Kui me ei kahtle

ESIKAANEL

Esikaas: Fotoillustatsioon: John Luke; Gary Kapp. Et te võiksite teada. Avaldatud hr ja pr Larseni loal. Koopiategemine keelatud. Tagakaas: Heinrich Hofmann. Kristuse peegelpilt. Avaldatud C. Harrison Conroy Co loal.

PÕHIARTIKLID

6 **Prohvet Joseph Smith: Mormoni Raamatu tõlkija**
Harimatu noor mees tõlkis Jumala väe läbi korrekseima raamatu maa peal.

10 **Mida õpetab Mormoni Raamat Jumala armastusest**
Vanem Russell M. Nelson
Kas tahaksite olla vaimset uuestisündinud ja võimelised armastama, nagu armastab Jumal? Mormoni Raamat selgitab, kuidas see on võimalik.

16 **Mormoni Raamatu lugu**
See artikkel aitab teil õpetada oma lastele tähtsaid lugusid sellest pühakirjaraamatust.

20 **Mormoni Raamatu ajatalg**
Näitlik ülevaade võtmeisikutest alates jeredlastest, kes elasid 2200 a eKr, kuni nefilaste tsivilisatsiooni lõpuni 420. a pKr.

22 **Kes kirjutas Mormoni Raamatu?**
Mormoni Raamat on vana aja prohvetite kirjatöö, inspireeritud koostaja ja viimse aja tõlkija ühise töö tulemus.

24 **Mormoni Raamat: tunnistaja ühes Piibliga**
14 peamist piibliõpetust, mis leiavad täiendavat tõendust Mormoni Raamatus.

28 **Kuidas uurida Mormoni Raamatut**
Vanem D. Todd Christofferson
Kolm põhjust ja kolm moodust selle ainulaadse pühakirjaraamatu uurimiseks.

32 **Lehhi unenägu: raudkäsipuust tugevalt kinni hoides**
Vanem David A. Bednar
Lehhi unenägu õpetab meile, kuidas Jumala sõnast tugevalt kinni hoida.

38 **Mormoni Raamat: usu tugevdamine Jeesusesse Kristusesse**
Vanem Neil L. Andersen
Mormoni Raamat kutsub meid ja meie peresid uskuma Issandasse Jeesusesse Kristusesse. Selle abil läheb meie peredel hästi.

47 **Muusika: Kaks tuhat vaprat sõjameest**
Bonnie Hart Murray ja Janice Kapp Perry

48 **Õpetused meie ajaks**
Elavad prohvetid ja apostlid räägivad Mormoni Raamatust pärit tõdedest, mis meid tänapäeval juhatavad.

52 **Mormoni Raamat – meie usundi päiskivi**
President Ezra Taft Benson
See 25 aastat tagasi ettekandmisele tulnud klassikaline kõne kätkeb endas ajatut tunnistust ja nõuandeid Mormoni Raamatu kohta.

59 **Püha töö**
David A. Feitz
Väike tegu, mis andis mulle õppetunni austusest Mormoni Raamatu püha olemuse vastu.

60 Kui sa tahad tõesti teada, siis saad sa teada

Vanem Walter F. González
Neli moodust, kuidas teada, et Mormoni Raamat on Jumalast inspireeritud.

65 Plakat: Hääl põrmust

66 Põletav tunne
Michael R. Morris
Päev, mil ta õppis lugema, on samuti päev, mil Eduardo Contreras sai tunnistuse Mormoni Raamatust.

68 Kuidas Mormoni Raamat on muutnud minu elu

Liikmete tunnistused, kuidas Mormoni Raamat aitas neil leida vastuseid ja tröösti ning pöörduda usule.

72 Igale keelele ja inimesele

Lia McClanahan
Viimse aja pühade jaoks kogu maailmas pole midagi, mis oleks võrdväärne emakeelse Mormoni Raamatuga.

76 Üldlevinud küsimused Mormoni Raamatu kohta

Lihtsad vastused Mormoni Raamatu kohta sageli esitatud küsimustele.

80 Tunnistus, leping ja tunnistaja

Vanem Jeffrey R. Holland
Ma tunnistan sellest raamatust sama kindlalt, nagu oleksin näinud koos kolme ja kaheksa tunnistajaga kuldplaate.

Paljudel maalidel käesolevas väljaandes on kujutatud Lehhiile antud Liahona. Liahonad ei ole peidus, kuid ei pruugi ka välja näha nagu ülaltoodud pildil, aga teil ja teie perel võib olla tore avastada, mitu Liahonat te käesolevast väljaandest leiata.

OKTOBER 2011 13. AASTAKÄIK NR 2 LIAHOONA 09690 124

Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku ametlik eestikeelne ajakiri

Esimene Presidentkond: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Kaheteistkümne Apostli Kvoorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Peatoimetaja: Paul B. Pieper
Konsultandid: Keith R. Edwards, Christoffel Golden Jr., Per G. Malm

Tegevdirektor: David L. Frischknecht
Toimetuse juhataja: Vincent A. Vaughn
Peakunstinik: Allan R. Loyborg

Tegevtoimetaja: R. Val Johnson
Tegevtoimetaja asetäitjad: Jenifer L. Greenwood, Adam C. Olson
Kaastoimetaja: Susan Barrett, Ryan Carr
Toimetus: Brittany Beattie, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, LaRene Porter Gaunt, Larry Hiller, Carrie Kasten, Jennifer Maddy, Lia McClanahan, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J. Ode Kirk, Joshua J. Perkey, Chad E. Phares, Jan Pinborough, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Marissa A. Widdson, Melissa Zenteno

Kujundusosakonna juhataja: J. Scott Knudsen
Kujundusjuht: Scott Van Kampen
Tootmisjuht: Jane Ann Peters
Vanemkujundajad: C. Kimball Bott, Thomas S. Child, Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy
Kujundus - ja tootmisosakonna personal: Collette Nebeker Aune, Howard G. Brown, Julie Burdett, Reginald J. Christensen, Kim Fenstermaker, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J. Nilson, Ty Pilcher
Trükiettevalmistus: Jeff L. Martin

Trükiosakonna juhataja: Craig K. Sedgwick
Levijuh: Evan Larsen

Tõlkijad: Karin Kornav ja Janika Kõiv

LIAHOONA tellimiseks võtke ühendust kohaliku jaotuskeskusega.

Saatke käsikirjad ja küsimused aadressil: Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; või e-kiri aadressil: liahona@ldschurch.org.

Ajakiri *Liahona* (Mormoni Raamatust pärit sõna, mis tähendab kompassi või suunanäitajat) ilmub albaania, armeenia, bislama, bulgaaria, eesti, fidži, haiti, hiina, hispaania, hollandi, horvaadi, indoneesia, inglise, islandi, itaalia, jaapani, khmeri, kiribati, korea, kreeka, leedu, läti, malagassi, maršalli, mongoli, norra, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, samoa, sebu, sloveeni, soome, taani, tagalangi, tahiti, tai, tonga, tšehhi, ukraina, ungari, urdu, vene ja vietnami keeles. (Ilumise sagedus sõltub keelest.)

© 2011 Kõik õigused kuuluvad Intellectual Reserve Inc.-le. Trükitud Ameerika Ühendriikides.

Liahona teksti ja pildimaterjale võib kopeerida osaliseks kasutamiseks mittekaubanduslikul eesmärgil kirikus või kodus. Pildimaterjalide kopeerimine ei ole lubatud, kui taieist puudutaval real on selle kohta vastav märge. Autoriõigusega seonduvates küsimustes pöörduge Intellektuaalomandi kontori poole aadressil: 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150, USA; e-kirja aadress: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:
October 2011 Vol. 13 No. 2. LIAHOONA (USPS 311-480) Estonian (ISSN 1521-4745) is published two times a year (April and October) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$2.00 per year; Canada, \$2.40 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

President
Thomas S. Monson

MORMONI RAAMATU hinnalised lubadused

Aastaid tagasi seisin ma ühe elu ja surma vahel vaakuva noore isa voodi ääres. Sealsamas lähedal viibisid tema muserdatud abikaasa ja nende kaks last. Mees võttis mu käe pihku, vaatas mulle anuvalt silma ja küsis: „Piiskop, ma tean, et olen suremas. Ütle mulle, mis saab minu vaimust.”

Tegin taevase juhatause saamiseks vaikse palve ja märkasin tema öökapi kolmikköidet. Sirutasin käe raamatu järele ja asusin selle lehekülgi lappama. Äkitselt avastasin, et olin ilma omapoolsete jõupingutusteta peatunud Mormoni Raamatus Alma 40. peatüki juures. Lugesin talle ette järmised sõnad:

„Vaata, ingel on mulle teatavaks teinud, et kõikide inimeste vaimud, niipea kui nad on lahkunud selle su-relikust kehast, ... võetakse koju selle Jumala juurde, kes andis neile elu.

Ja ... nende vaimud, kes on õigemeelsed, võetakse vastu õnne seisundisse, mida kutsutakse paradiisiks, puhkeseisundiks, rahuseisundiks, kus nad puhkavad kõigist oma vaevadest ja kõigist muretsemistest ja kurvastamistest” (Al 40:11–12).

Kui jätkasin ülestõusmisest lugemist, löi noore mehe nägu särava ja ta huuli kaunistas naeratus. Lõpetasin oma külaskäigu sellele armsale perele head aega soovides.

Järgmine kord nägin ma naist ja lapsi matustel. Mul on

jätakuvalt meeles õhtu, mil noor mees tõde teada soovis ja Mormoni Raamatust oma küsimusele vastuse sai.

Mormoni Raamatus on veel teisigi hinnalisi lubadusi, teiste seas lubadused rahust, vabadusest ja õnnistustest, kui me „vaid teeni[me] maa Jumalat, kes on Jeesus Kristus” (Et 2:12).

Selle lehekülgedel on kirjas lubadus „lõputust õnnest”, mis saab osaks neile, „kes peavad kinni Jumala käskudest. Sest vaata, nad on õnnistatud kõiges, nii ajalikes kui ka vaimsetes asjades” (Mo 2:41).

Selle lehekülgedel on kirjas lubadus „ülevoolavast rõõmust”, mis saab osaks neile, kes saavad „tööriistaks Jumala käes” Tema kallite poegade ja tütarde päästmisel (Al 28:8; 29:9).

Selle lehekülgedel on kirjas lubadus, et hajutatud Iisrael kogutakse kokku – töö, milles lööme kaasa oma suurte üleilmsete misjonitööpüüdluste kaudu (vt 3Ne 16; 21–22).

Selle lehekülgedel on kirjas lubadus, et kui me palvetame Isa poole Jeesuse Kristuse pühal nimel, siis meie peresid õnnistatakse (vt 3Ne 18:21).

Selle lehekülgi uurides läheb täide prohvetlik lubadus, et „teie elus ja kodus saab olema täiendaval määral Issanda Vaimu, teie otsus elada kuulekalt Tema käskude järgi saab olema kindlam, ning tunnistus, et Jumala poeg tõepoolest elab, tugevam”¹.

Ja Mormoni Raamatu lehekülgedel on kirjas Moroni lubadus, et kui me palvetame ja meil on tõsine kavatsus, ning me usume Kristusesse, võime me teada tõde nende lubaduste kohta „Püha Vaimu väel” (vt Mn 10:4–5).

Tunnistan koos teiste viimse aja prohvetitega, et see raamat, mis on „korreksem igast raamatust maa peal”², nimelt Mormoni Raamat, teine testament Jeesusest Kristusest, on tõde. Selle sõnum ulatub üle maa ja teavitab lugejaid tõest. Ma tunnistan, et Mormoni Raamat muudab elu. Lugegem kõik seda üha uuesti. Ja jagagem rõõmuga oma tunnistust selle hinnalistest lubadustest kõigi Jumala lastega. ■

VIITED

1. Gordon B. Hinckley. A Testimony Vibrant and True. – *Liahona*, aug 2005, lk 6.
2. Mormoni Raamatu sissejuhatus, lk v.

SÕNUMI ÕPETAMINE

„Me leiame [pühakirjadest] õiged põhimõtted, mis lahendavad kõik segadused ja kõik probleemid ning kõik dilemmad, millega inimperikond silmitsi seisab” (*Teaching, No Greater Call*, 1999, lk 51). Jagades president Monsoni sõnumit perega, paluge neil kuulata, mis on need „hinnalised lubadused”, mida ta Mormoni Raamatust välja on toonud. Võiksite rääkida ka ise mõnest lubadusest Mormoni Raamatus, mis on teie jaoks oluline.

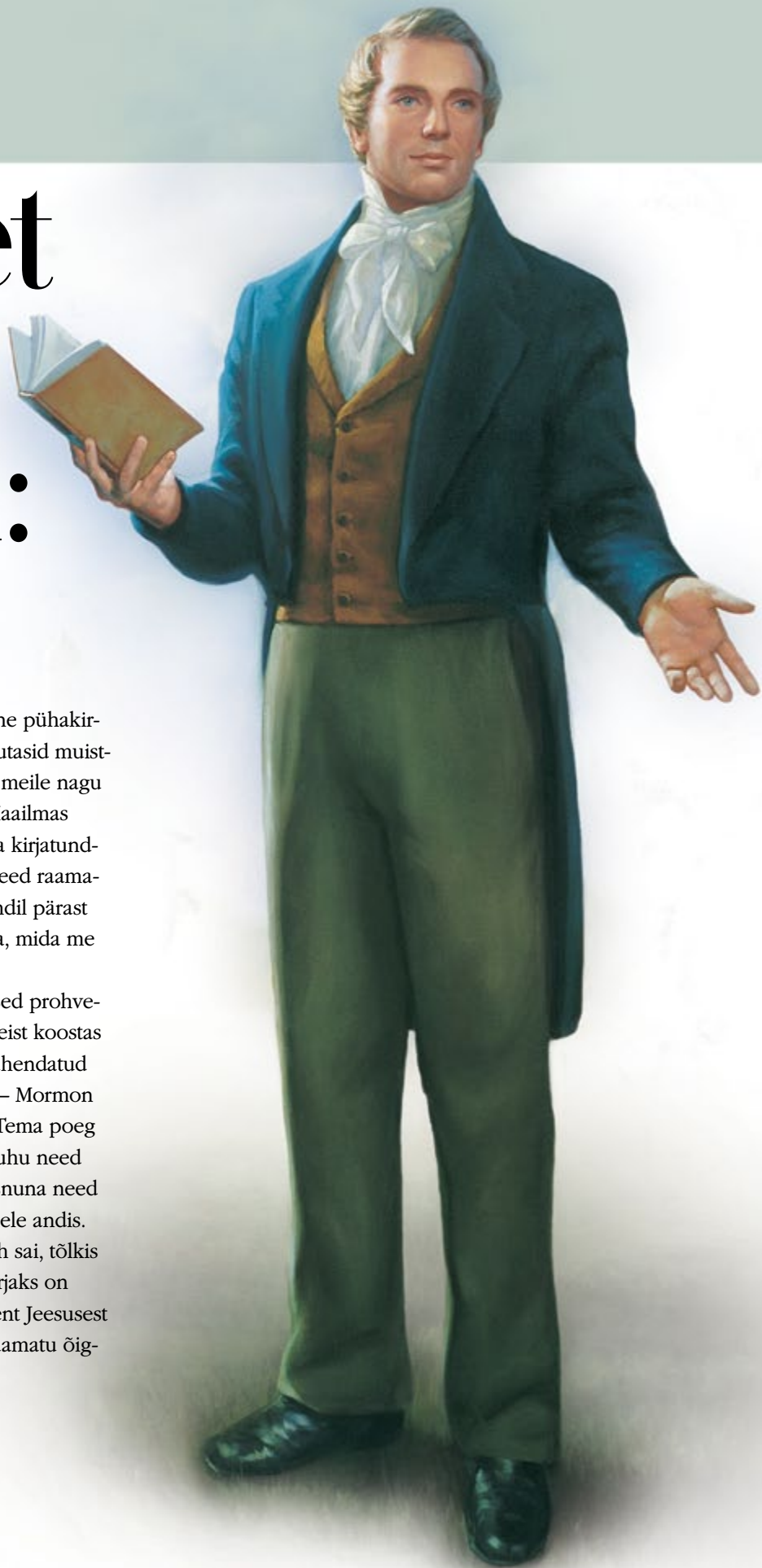
Prohvet Joseph Smith:

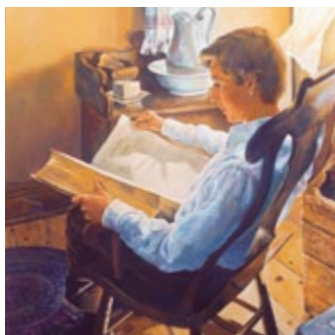
MORMONI
RAAMATU TÖLKIJAJ

Mormoni Raamat on ainulaadne pühakirjaraamat. Olgugi et selle kirjutasid muistsed prohvetid, ei tulnud see meile nagu Piibel. Suurem osa Piiblist oli Vanas Maailmas kirjas peamiselt eraldi rullraamatutel ja kirjatundjad olid neid sajandeid kopeerinud. Need raamatud köideti kokku alles neljandal sajandil pärast Jeesust Kristust ja avaldati ühe teosena, mida me teame kui Piiblit.

Mormoni Raamatu kirjutasid muistsed prohvetid Uues Maailmas metallplaatidele. Neist koostas viiendal sajandil PKR kuldplaatidele lühendatud ülestähenduse peamiselt üks prohvet – Mormon – kelle järgi raamat ka oma nime sai. Tema poeg Moroni mattis hiljem plaadid maha, kuhu need jäid 1827. aastani, mil Moroni ülestõusnuna need Joseph Smithi nimelisele noorele mehele andis.

Järgmine lugu räägib, kuidas Joseph sai, tõlkis ja avaldas ülestähenduse, mille pealkirjaks on nüüd Mormoni Raamat: Teine testament Jeesusest Kristusest. Päästja ise tunnistas selle raamatu õigsusest (vt ÕL 17:6).

1. 1820. aastal elas New Yorgi osariigis Palmyra lähedal 14-aastane poiss Joseph Smith. Talle valmistas juba noorena muret tema suhe Jumalaga ja teda ajasid segadusse väited, mida töid kuuldavale erinevad kristlikud kirikud, mis üksteise õpetusi maha tehes usulepöördunud otsisid. Saanud Piiblit uurides innustust, otsustas Joseph otsida tarkust Jumalalt, kes „kõigile annab suisa ega tee etteheiteid“ (Jk 1:5). Ta läks kodu lähedale metsa palvetama.

2. Kui Joseph põlvili laskus ja palvetas, langes tema peale ere valguse samm. Ta nägi selles kahte Isikut. Taevane Isa võttis sõna ja lausis: „See on minu armas Poeg. Kuula Teda!“ (JSA 1:17) Issand ütles Josephile, et ta ei liituks ühegi kirikuga, sest ükski neist polnud õige, vaid talle anti lubadus, et evangeeliumi täius tehakse talle teatavaks millalgi tulevikus.¹

3. Möödus kolm aastat, mille jooksul Joseph Smith rääkis oma kogemusest teistele, mistõttu hakati teda taga kiusama. Ta teatas: „Kuigi mind vihati ja kiusati taga, kuna ma ütlesin, et olin näinud nägemust, oli see siiski tõsi. Ja [see pani] mind südames endalt küsima: Miks mind tõe rääkimise pärast taga kiusatakse? Ma olen tõepoolest näinud nägemust ja kes olen mina, et võiksin vastu seista Jumalale? Või miks tahab maailm panna mind eitama seda, mida ma olen tegelikult näinud? Sest ma ju nägin nägemust, ma teadsin seda ja teadsin ka, et Jumal teab seda, ning ma ei saanud ... seda eitada“ (JSA 1:25).

Alates 1830. aastast on Mormoni Raamatut lugenud miljonid inimesed, kes on liitunud Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirikuga tunnistuse tõttu, mis see

raamat Päästjast annab. Lisaks sellele on raamat tõendiks, et Joseph Smith oli Jumala prohvet ja et Päästja juhib oma Kirikut tänapäeval. Miljonid inimesed on pannud proovile

4. 21. septembril 1823 oli Joseph Smith parasjagu palvetamas, kui tema ärklikorruse magamistuba täitus valgusega ja sinna ilmus ingel Moroni. Moroni rääkis Josephile mõnede muistsete prohvete kirjutistest. See kuldplaatidele uurendatud ülestähendus oli maetud lähedalasuva künka sisse. Josephile anti teada, et ta pidi selle ülestähenduse tõlkima.

5. Viimaks, 22. septembril 1827, anti plaadid Josephi hoolde. Ta võttis need välja kivist, mis oli maetud New Yorgi osariigis Palmyra lähedal asuvasse künkasse suure kivi alla.

6. Nagu tollal maakohtades tavaks, polnud Joseph Smith kuigi haritud. Et teda tõlkimise juures abistada, andis Jumal talle muistse tõlkimisvahendi, mida nimetati Uurimiks ja Tummimiks. Teda õnnistati ka kirjutajatega, kes panid kirja, mida ta tõlkides dikteeris. Teiste seas olid talle kirjutajateks tema naine Emma, jõukas talunik Martin Harris ja kooliõpetaja Oliver Cowdery. Suurem osa tõlketööst lõpetati vähem kui kolme kuuga pärast seda, kui Oliver kirjutajana teenima hakkas.

Emma kirjeldas, kuidas oli Josephi kirjutajana teenida: „Ükski inimene poleks saanud dikteerida käsikirjades kirjutut, ilma et ta oleks inspireeritud, sest kui [mina olin] tema kirjutaja, dikteeris [Joseph] mulle tund tunni järel. Pärast

Moroni lubaduse ausatele tõetsitatele: „[Ma tahan] teid õhutada, et te küsiksite Jumalalt, Igaveselt Isalt, Kristuse nimel, kas need asjad ei ole mitte õiged; ja kui te küsite siira

südamega, tõsise kavatsusega, uskudes Kristusesse, teeb ta teile selle kohta ilmsiks tõe Püha Vaimu väel” (Mn 10:4) ja leidnud selle õige olevat.

sööki või muid katkestusi alustas ta kohe sealt, kus pooleli jäi, ilma et oleks käsikirjale pilku heitnud või lasknud sealt endale mingit osa ette lugeda.”²

Josephi selgitus Mormoni Raamatu esiletuleku tähtsuse kohta on järgmine: „Tõlksin Jumala väega Mormoni Raamatu hieroglüüfidelt teadmised, mis olid maailma jaoks kadunud. See oli imeline sündmus, mil, olles harimatu nooruk, võitlesin üksi selle uue ilmutusega maise tarkuse ja kaheksateistkümne sajandi jooksul mitmekordistunud teadmatuse vastu.”³

7. Nende 18 kuu jooksul, mil plaadid Josephi käes olid, polnud tema ainuke, kes neid nägi või neid oma käes hoidis. Kolm meest – Oliver Cowdery, David Whitmer ja Martin Harris – tunnistasid ametlikult, et ingel Moroni näitas neile kuldplaate, ja et nad teadsid, et plaadid „on tõlgitud Jumala anni ja väega, sest tema hääl on seda meile teatanud”. Lisaks neile tunnistasid veel kaheksa meest, et olid kuldplaate näinud ja käes hoidnud.⁴

8. 1829. aasta augustiks oli Josephil sõlmitud leping kirjastaja Egbert B. Grandiniga New Yorgi osariigist Palmyrast raamatu trükkimiseks. Martin Harris pani oma talu panti, et raamatu trükikulude eest tasuda ja 26. märtsil 1830 ilmus raamat müügile.

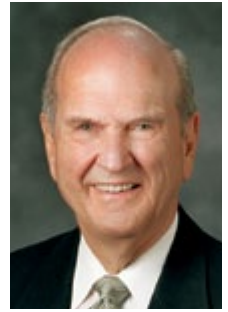
9. 6. aprillil 1830 kogunes umbes 60 inimest New Yorgi osariigis Fayette'is ühte osariigis Fayette'is ühte palkmajja. Issanda Jeesuse Kristuse juhatusel asutas Joseph Smith seal ametlikult Päästja Kiriku, mis taastati selle esialgsel kujul, ning mida juhtisid apostlid ja prohvetid, kes olid volitatud kõnelema Jumala nimel. Hilisemas ilmutuses anti Joseph Smithile teada Kiriku nimi: Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirik (vt ÕL 115:4). ■

VIITED

1. Vt Joseph Smith. History of the Church, 4. kd, lk 536.
2. Joseph Smith III Intervjuu Emma Smithiga, veebr 1879. – Saints' Herald, 1. okt 1879, lk 290.
3. Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith, 2007, lk 60.
4. Vt „Kolme tunnistaja tunnistus” ja „Kaheksa tunnistaja tunnistus”. – Mormoni Raamat, sissejuhatus.

**Vanem
Russell M. Nelson**
Kaheteistkümne Apostli
Kvoorumist

MIDA ÕPETAB MORMONI RAAMAT JUMIALA ARMASTUSEST

*Mormoni Raamatus on kirjas mõned ülevaimad
näited Issanda armastusest.*

Enamik kristlasi teab Jeesust Kristust Piiblis välja toodud omaduste järgi. Nad imetlevad Tema armastust vaeste, haigete ja rõhutute vastu. Need, kes peavad end Tema jüngeriteks, püüavad järele aimata Tema eeskujuga ja järgida Tema armsa apostli õhutus: „Armastagem üksteist, sest armastus on Jumalast, ja igaüks, kes armastab, on Jumalast sündinud ja tunneb Jumalat. ... Sest Jumal on armastus” (1Jh 4:7–8).

Seda mõtteavaldust selgitatakse Mormoni Raamatus. Seal kirjeldatakse, *kuidas* Jumalast sündida ja *kuidas* olla võimeline armastama nii nagu Tema. Mormoni Raamatus tuuakse välja kolm peamist põhimõtet, mis Jumala armastuse väe meie ellu toovad.

Esiteks õpetatakse Mormoni Raamatus, et usu rakendamine Kristusesse ja Temaga *lepingu* sõlmimine Ta käskude pidamiseks on vaimse uuestisünni võtmeks. Sellise lepingu

sõlminud rahvale Mormoni Raamatus märkis kuningas Benjamin: „Ja nüüd, selle lepingu tõttu, mille te olete teinud, kutsutakse teid Kristuse lasteks, tema poegadeks ja tema tütardeks; sest vaata, sel päeval on ta teid vaimselt sünnitanud, sest te ütlete, et teie südamed on muutunud usu läbi tema nimesse; seepärast, te olete sündinud temast ja olete saanud tema poegadeks ja tema tütardeks” (Mo 5:7).

Teiseks, Päästja ise õpetab, et vägi rohkem Tema sarnaseks saada tuleb evangeeliumi *talituste* kaudu: „Nüüd, see on käsk: Parandage meelt, kõik te maa ääred, ja tulge minu juurde ja saage ristitud minu nimesse, et te võiksite olla pühitsetud Püha Vaimu vastuvõtmisega, et te võiksite seista määrumata minu ees viimsel päeval!” (3Ne 27:20)

Kolmandaks õhutab Ta meid *järgima oma eeskujuga*: „Missugused mehed te peaksite olema?” küsib Ta retooriliselt ja vastab:

„Tõesti, ma ütlen teile, just nagu mina olen” (3Ne 27:27). Ta tahab tõepoolest, et oleksime rohkem Tema sarnased.

Mormoni Raamatus on kirjas mõned ülevaimad näited Tema armastusest. Need näited on meile elus eeskujuks, kui püüame saada rohkem Issanda sarnaseks.

PROHVET TUNNISTAB

„Mormoni Raamat on tulnud esile Jumala anni ja väe läbi. See räägib kui hääl põrmust, et tunnistada Jumala Pojast. See räägib Tema sünnist, Ta teenimistööst, Tema ristilöömisest ja ülestõusmisest ning

Tema ilmumisest õigemeelsetele Ameerika mandril Küllusliku maal.

See on käegakatsutav asi, mida saab käes hoida, mida saab lugeda, mida saab proovile panna. Selle kaante vahel on lubadus, et raamat on jumaliku päritoluga. Miljonid on selle nüüdseks proovile pannud ning avastanud, et see ülestähendus on õige ja püha.”

President Gordon B. Hinckley (1910–2008). *The Great Things Which God Has Revealed.* – *Liahona*, mai 2005, lk 81–82.

Tema armastus Lehhi ja ta pere – ning nende armastus omakorda Tema vastu – tõi nad Ameerikasse, nende töötatud maale, kus neid saatis edu.¹

Jumala armastus meie vastu ajendas Teda sajandeid tagasi andma nefilastest prohvetitele käsku pidada oma rahva kohta püha ülestähendust. Sellest ülestähendusest pärinevad õppetunnid on seotud meie päästmise ja ülendusega. Need õpetused on nüüd olemas Mormoni Raamatus. See püha tekst on käegakatsutavaks tõendiks Jumala armastusest kõikide Tema laste vastu kogu maailmas.²

Kristuse armastus oma „teiste lammaste” vastu tõi Ta Uude Maailma.³ Mormoni Raamatust saame teada, et pärast Päästja surma Vanas Maailmas leidsid Uues Maailmas aset suured loodusõnnetused ja kolmepäevane pimedus. Seejärel laskus taevast alla austatud ja ülestõusnud Issand ning teenis Uue Maailma rahva seas.

TEADA TÄHENDAB TEADA ARMASTUST

Olen Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirikus uus liige ja minu jaoks pole Mormoni Raamat pelgalt raamat. See on kindel tõend, et Taevane Isa armastab meid. See on tõend, et varem elanud pühad armastasid meid ja tahtsid, et me tuleksime koju. See on tõend, et Jumala õnneplaan on olemas, ja et see on täiuslik.

Teadmine, et see raamat on õige, tähendab teadmist, et Taevane Isa ja Tema Poeg elavad. See tähendab teadmist, et elu on ilus ja igavene. See tähendab teadmist, et niikaua, kui püüad anda endast parima ja pattu langedes parandad meelt, saad alati andeks. See tähendab teadmist, mida perekond tegelikult tähendab. See tähendab teadmist, et sa ei jää iial ilma sulle armsast inimesest, sest ta ootab sind. See tähendab teadmist Taevase Isa õnnistustest. See tähendab teadmist trööstist, et mis tahes tormid sinu suunas ka ei tule, suudad sa neile vastu panna, sest nad on sinu kasuks. See tähendab teadmist, et Püha Vaim on su pidev kaaslane. See tähendab sisuliselt teadmist armastusest koos kõigi selle avaldumisviisidega.

Emma Adesanya, Iirimaa

„Mina olen maailma valgus ja elu,” ütles Ta neile, „ja ma olen joonud sellest kibedast karikast, mille Isa mulle andis, ja olen austanud Isa, võttes enda peale maailma patud” (3Ne 11:11).

Seejärel võimaldas Ta neil kogeda midagi ülimalt isiklikku. Ta palus neil tulla ja katsuda haava oma külje sees ning naelajälgi oma kätel ja jalgadel, et nad teaksid kindlalt, et Tema on „Iisraeli Jumal ja terve maa Jumal ja et [Ta] tapeti maailma pattude pärast” (3Ne 11:14).

Seejärel andis Jeesus oma jüngritele volituse ristida, anda Püha Vaimu andi ning õnnistada ja jagada sakramenti. Ta andis neile väe rajada endi seas Tema Kirik, mida juhiksid kaksteist apostlit.

Ta edastas neile mõned peamised õpetused, mis Ta oli andnud oma jüngritele Vanas

Maailmas. Ta tegi terveks nende haiged. Ta laskus põlvili ja palvetas Isa poole nii võimsate ja pühade sõnadega, et neid ei saanud kirja panna. Tema palve oli nii võimas, et need, kes Teda kuulsid, nõrkesid suurest rõõmusest. Suurest armastusest nende vastu ja nende usu tõttu Temasse hakkas Jeesus nutma. Ta kuulutas prohvetlikult Jumala tööst Tema ettekuulutatud teisele tulemisele eelnevatel sajanditel.⁴

Seejärel palus Ta neil tuua oma lapsed Tema juurde.

„Ja ta võttis ükshaaval nende väikesed lapsed ja õnnistas neid ja palus Isa nende eest.

Ja kui ta oli seda teinud, ta nuttis taas; ja ta kõneles rahvahulgale ja ütles neile: Vaadake oma väikesi!

Ja kui nad vaatasid, et näha, suunasid nad oma silmad taeva poole ning nad

Päästja ise õpetab, et vägi rohkem Tema sarnaseks saada tuleb evangeliumi talituste kaudu.

Seejärel palus Ta neil tuua oma lapsed Tema juurde. „Ja ta võttis ükshaaval nende väikesed lapsed ja õnnistas neid ja palus Isa nende eest.”

nägid taevaid avanemas ja nad nägid ingleid laskumas taevast nagu tule keskelt; ja nad tulid alla ja ümbritsesid need väikesed ... ning inglid teenisid nende seas” (3Ne 17:21–24).

Selline on Jumala armastus oma eheduses ja väes, nagu on ilmutatud Mormoni Raamatus.

Meie, kellele on saanud osaks see eriline privileeg, et meil on Mormoni Raamat, et me oleme Issanda Kiriku liikmed, et meil on Tema evangeelium ja et me saame pidada Tema käske, teame sel viimsel ajal midagi Jumala lõputust armastusest. Me teame, kuidas Tema armastusest saab meie armastus. Kui meist saavad Tema tõelised jüngrid, oleme võimelised armastama nagu Tema. Kui peame Tema käske, saame rohkem

Tema sarnaseks. Meie armastusering laieneb, kui ulatame sõbrakäe igale rahvusele, hõimule ja keelele.

Kui oleme südamest tänuelikud Tema eeskujuliku elu eest, saab järgmisest pühakirjakohast meile käitumisnorm: „Paluge Isa kogu südame jõuga, et te võiksite täituda selle armastusega, mida ta on andnud kõigile, kes on tema Poja, Jeesuse Kristuse tõelised järgijad; et te võiksite saada Jumala poegadeks [ja tütardeks]; et kui ta ilmub, oleme me tema sarnased, sest me näeme teda, nii nagu ta on” (Mn 7:48).⁵ ■

VIITED

1. Vt 1Ne 17:35–44; Mo 7:20; Al 9:9–11; 3Ne 5:20–22.
2. Vt Mormoni Raamatu tiitelileht; 1Ne 13:35–41; 2Ne 33:4; Mo 1:2–7; Mr 8:13–41.
3. Vt Jh 10:16; 3Ne 15:11–24.
4. Vt 3Ne 11–14; 18–20.
5. Võrdle 1Jh 3:1–3.

TEMA ARMASTUSE VÄE ÄRATUNDMINE

Kui ma esimesel ülikooliaastal Kirikuga liitusin, oli mul elustiili muutumise üle hea meel ja märkisin, kui palju paremaks evangeelium mu elu muutis. Ometi tundsin peagi, et minevik ei lase mul edasi areneda. Kuidas saaks Taevane Isa mind mu halbade valikute tõttu oma kuningriigi ehitamisel appi võtta?

Ühel päeval avasin ma Mormoni Raamatu ja lugesin viimaselt leheküljelt Moroni hüvastijätusõnu: „Jah, tulge Kristuse juurde ja saage täiuslikuks temas ... ja kui te keelate endale kõike jumalatat ja armastate Jumalat kõigest oma väest, meelest ja jõust, siis on tema arm teile küllaldane, et tema armu kaudu te võite saada täiuslikuks Kristuses; ja kui te olete Jumala armu kaudu Kristuses täiuslikud, ei saa te mingil juhul eitada Jumala väge” (Mn 10:32). Jäin neid sõnu üksisilmi vaatama. Tundsin, kuidas Vaim mulle ütles, et sõnad on õiged. Mõistsin, et olin kammitsenud Jumala väge, arvates, et Ta ei saa ühelgi Talle sobival kombel minu abi kasutada.

Otsustasin, et sellest hetkest peale ei „eita [ma] Jumala väge”, vaid tunnistan oma minevikku ja jään innuga ootama oma tulevikku. Mida enam ma mineviku asemel tulevikule keskendusin ja Jeesuse Kristuse pühaks tegevale armule lootsin, seda enam tundsin, kuidas mu Päästja mind armastab ja seda õnnelikum ma iseenda üle olin.

Christy Pettey, Ameerika Ühendriigid

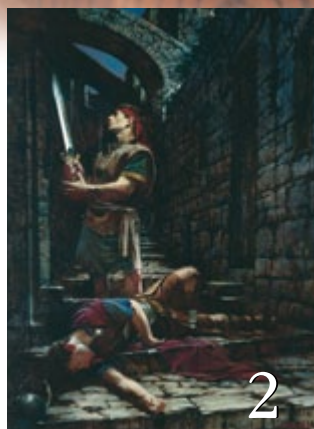

MORMONI RAAMATU lugu

Mis toimub Mormoni Raamatus? Tutvu nende piltide abil selle imetabase pühakirja-raamatu prohvetite ja lugudega.

Mormoni Raamat algab prohvetist, kelle nimi oli Lehhi. Lehhi hoiatas Jeruusalemmas pahelisi inimesi, et nad parandaksid meelt, aga inimesed ei kuulanud. Issand käskis Lehhil viia oma pere – oma naine Saaria ja pojad Laaman, Lemuel, Sam ja Nefi – kõnnumaale. (Vt 1Ne 1–2.)

Lehhi saatis oma pojad tagasi vaskplaatidele kirjutatud pühakirjade järel. Plaatidel oli nende esivanemate ajalugu ja muu, mille Issand oli käskinud neil kirja panna. Lehhi ja Nefi kandsid nende plaatide eest hoolt. Lisaks sellele kirjutasid nad metallplaatidele, mis leidis aset nende perega. (Vt 1Ne 3–5.)

Issand andis Lehhile kompassi, mida kutsuti Liahoonaks, et ta saaks oma perekonna kõnnumaalt töötatud maale juhatada. (Vt 1Ne 16.)

Issand käskis Nefil ehitada laeva, et viia Lehhi pere töötatud maale. Nefi oli oma isale ja Issandale kuulekas, kuid Laaman ja Lemuel ei olnud. (Vt 1Ne 17.)

Lehhi ja tema pere purjetasid isetehtud laevaga töötatud maale. (Vt 1Ne 18.)

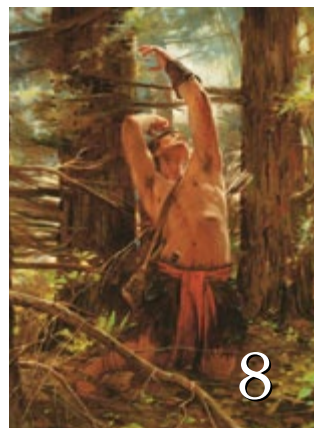
Laaman ja Lemuel ei olnud ka edaspidi oma isale ega Issandale kuulekad. Nende järglasi tuntakse laamanlastena. Nefi kuulas endiselt oma isa ja Issanda sõna. Tema järglasi kutsutakse nefilasteks. (Vt 2Ne 4–5.)

Pärast Lehhi ja Nefi surma jäi tähtsate õpetuste ja sündmuste plaatidele kandmine teiste inimeste, nagu Nefi venna Jaakobi ülesandeks. (Vt Jb 1.)

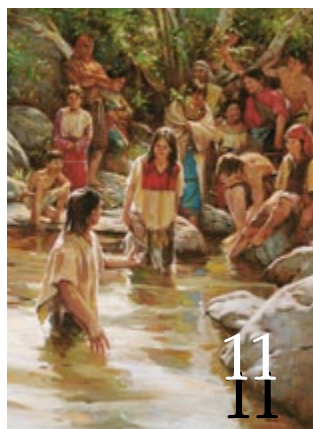
Enos palvetas, et oma pattude eest andeks saada ja talle anti andeks. (Vt En 1.)

Kuningas Benjamin ehitas torni, et õpetada oma rahvale evangeeliumi. (Vt Mo 2–6.)

Paheline kuningas Noa lasi Abinadil surra. Kuid Abinadi õpetused pöörasid usule ühe Noa preestritest, kelle nimi oli Alma. (Vt Mo 11–17.)

Alma põgenes kuningas Noa õukonnast, õpetas teistele inimestele evangeeliumi ja ristis nad. (Vt Mo 18.)

Alma poeg Alma noorem ei olnud kuulekas. Tema ja ta sõbrad, Moosia pojad, olid pahelised. Siis aga käskis ingel neil meelt parandada. Alma ja Moosia pojad parandasid meelt ja kuulutasid evangeeliumi kogu ülejäänud elu. (Vt Mo 27–28.)

Moosia poeg Ammon pööras usule paljud laamanlased, kui kaitses kuningas Lamooni karju ja võitis tema usalduse. (Vt Al 17–19.)

13

Ülemjuhataja Moroni pani kirja vabaduse tähise ja võitles oma rahva vabaduse eest. (Vt Al 46, 48.)

14

Heelaman juhatas kahe-tuhandelist õigemeelsete noorte meeste sõjaväge. (Vt Al 53, 56–58.)

15

Laamanlasest prohvet, kelle nimi oli Saamuel, kuulutas prohvetlikult, et peagi sünnib Jeesus Kristus. (Vt Hl 13–16.)

16

19

10-aastane poiss, kelle nimi oli Mormon, valiti siis, kui ta vanemaks saab, plaatidele kirjutama. 24-aastasena hakkas ta kõikide ülestähenduste kõige tähtsamaid lugusid kandma ühele metallplaatide kogumikule. (Vt Mr 1.)

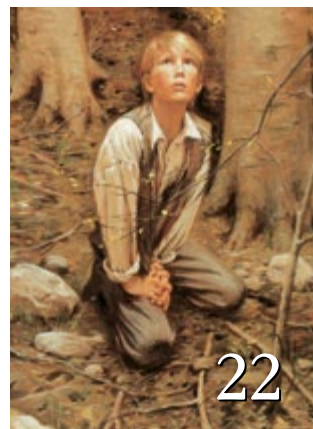
20

Enne surma andis Mormon plaadid oma pojale Moroni. Moroni oli väejuht. Ta oli viimane nefilane, kes suures lahingus laamanlaste ja nefilaste vahel ellu jäi. (Vt Mr 6, 8.)

21

Enne oma surma mattis Moroni plaadid Kumoori nime kandvasse paika. Umbes 1400 aastat pärast seda, kui Moroni plaadid maha mattis, tegi üks 14-aastane poiss, kelle nimi oli Joseph Smith, palve, et teada, milline kirik on õige. (Vt JSA, salmid 5–16.)

22

Taevaline Isa ja Jeesus Kristus ilmusid Joseph Smithile ja ütlesid talle, et ükski kirik pole õige ega täielik ja et Joseph aitab taastada õige Jeesuse Kristuse Kiriku. (Vt JSA, salmid 17–20.)

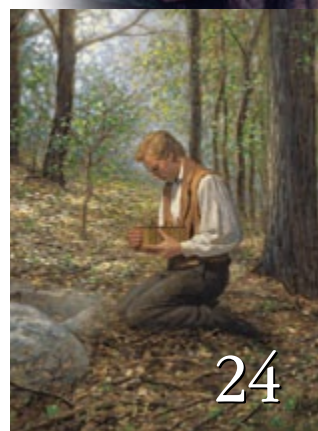
Jeesus sündis kaugel Petlemmas. Ta õpetas oma evangeeliumi, tegi inimesi terveks, õnnistas neid ning rajas oma Kiriku. Seejärel löödi Ta risti ja Ta tõusis üles. (Vt 3Ne 1, 8–10.)

Pärast ülestõusmist külastas Ta õige-meelseid nefilasi ja laamanlasi. Ta õpetas neile oma evangeeliumi, tegi neid terveks ja õnnistas neid, just nagu Ta oli teinud Jeruuselema ümbruses. (Vt 3Ne 11–28.)

Moroni ilmus Joseph Smithile ja rääkis talle maha maetud plaatidest ning sellest, et kui Joseph Smith saab vanemaks, saab ta plaadid enda kätte ja tõlgib need. (Vt JSA, salmid 27–54.)

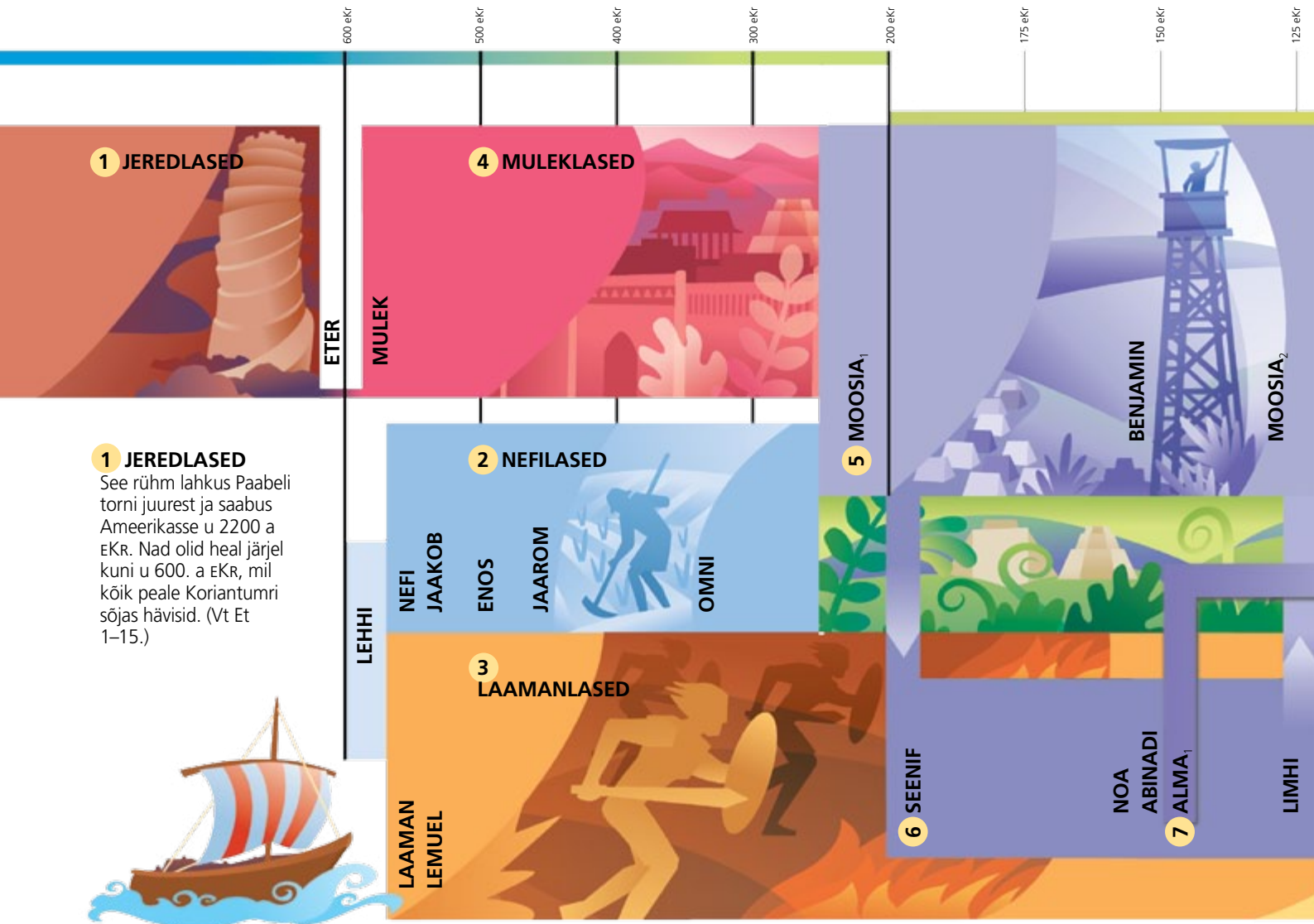

Kui Joseph Smith oli 21-aastane, läks ta Kumoora künkale ja võttis plaadid sealt, kuhu Moroni oli need matnud. (Vt JSA, salm 59.)

Joseph Smith tõlkis Jumala väega plaatidel kirjasoleva. Ta lasi tõlke trükis avaldada. Seda kutsutakse Mormoni Raamatuks. (Vt Mormoni Raamatu tiitelleht ja sissejuhatus.) ■

MORMONI RAAMATU

1 JEREDLASED

1 JEREDLASED

See rühm lahkus Paabeli torni juurest ja saabus Ameerikasse u 2200 a EKr. Nad olid heal järjel kuni u 600. a EKr, mil kõik peale Koriantumri sõjas hävisid. (Vt Et 1–15.)

2 NEFILASED

Lehhi rühm lahkus Jerusalemmast u 600 a EKr ja läks Ameerikasse. Tema järglased hakkasid tasapisi jagunema. Pärast Lehhi surma läksid õigemeelsed tema poja Nefi eestvedamisel põhjapoole. Neid hakati tundma nefilastena. (Vt 1Ne 1–22; 2Ne 1–5.)

3 LAAMANLASED

Pärast Lehhi surma jäid pahelised tema poja Laamaniga ja neid hakati tundma laamanlastena. (Vt 2Ne 5.)

4 MULEKLASED

Kuningas Sidkija poeg Mulek juhtis rühma, mis lahkus Jerusalemmast u 587 a EKr ja läks Ameerikasse. Nad leidsid Koriantumri. (Vt Om 1:14–21.)

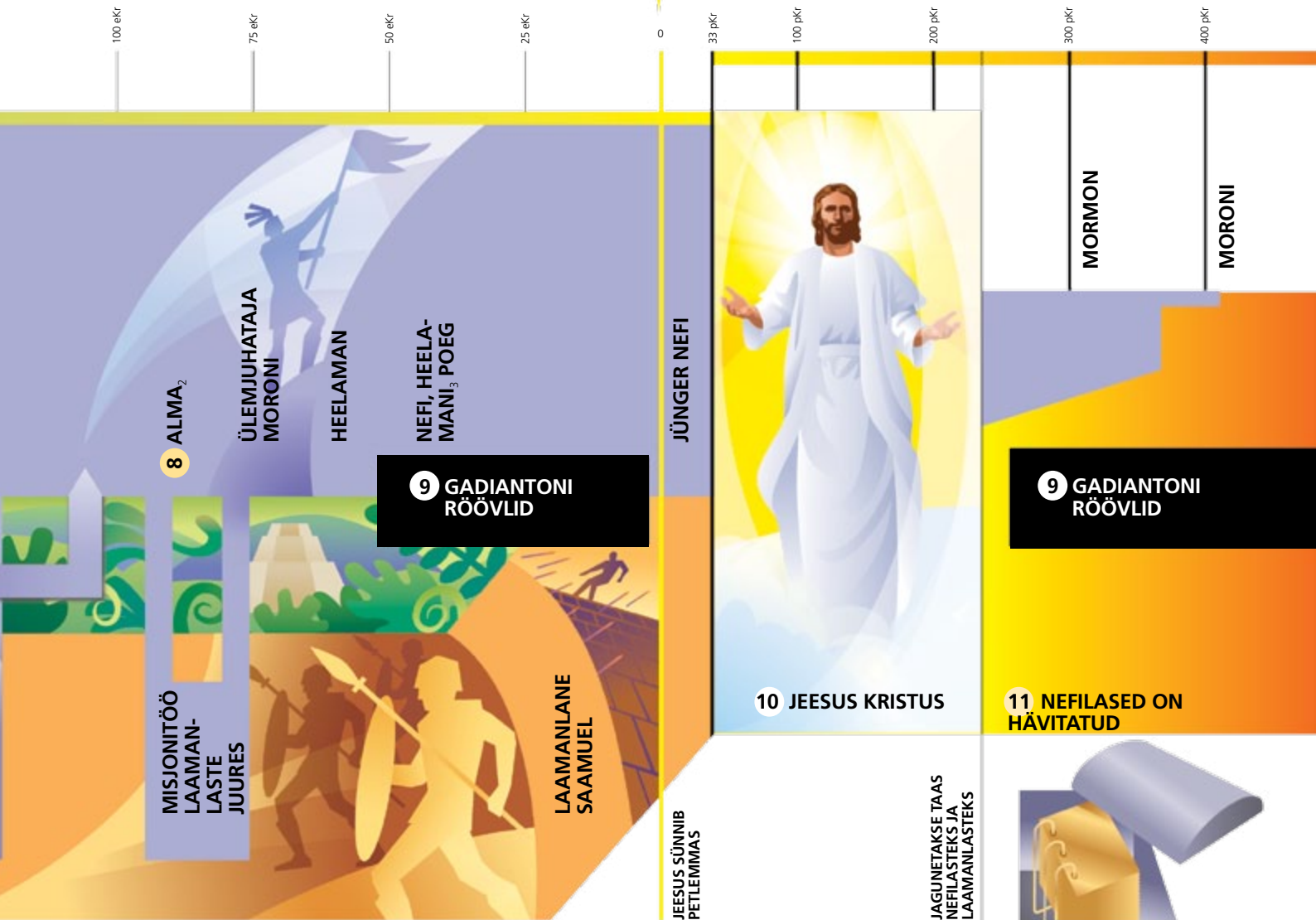
5 MOOSIA₁

U 225 a EKr olid nefilased muutunud paheliseks, mistõttu rühm õigemeelseid nefilasi läks Moosia₁ juhtimisel Sarahemlase ja liitus muleklastega. Nad kutsusid end nefilasteks. Moosia₁ sai nende õigemeelne kuningas. Kuningas Benjamin oli tema poeg. (Vt Om 1:12–23.)

6 SEENIF

U 200 a EKr läks nefilane Seenif ühe rühma eesotsas lõunasse nefilaste maid tagasi vallutama. Kui Seenif oma rühmaga kohale jõudis, sattusid nad laamanlaste orjusesse. Kuningas Moosia₂ saatis hiljem Ammoni seda rühma otsima ja Ammon pööras kuningas Limhi usule. (Vt Mo 7; 9–22.)

AJATELG

7 ALMA₁
Sündinud Seenifi rahva seas, sai Almast₁ üks pahelise kuninga Noa preestritest. Prohvet Abinadi, kes kuningas Noad meelt parandama kutsus, tapeti, kuid Alma₁ uskus Abinadi õpetusi ja põgenes koos usklike rühmaga, liitudes lõpuks nefilastega. (Vt Mo 11; 17–18; 23–24.)

8 ALMA₂ JA MOOSIA₂ POJAD
Noorte meestena püüdsid Alma₂ ja kuningas Moosia₂ pojad Kirikut hävitada. Nad said inglilt noomida ja parandaksid meelt. Almast₂ sai õigemeelne juht. (Vt Mo 27–29.) Moosia₂ pojad läksid misjonäridena laamanlaste juurde. Pärast suurt edu said nad taas Almag₂ kokku ja olid rõõmsad. (Vt Al 17–26.)

9 GADIANTONI RÖÖVLID
See mõrvarlik salajõuk oli kõige mõjuvõimsam siis, kui ühiskond oli paheline, ja nõrgim, kui ühiskond oli õigemeelne. U 350. aastaks pKR ohustasid nad kõikide inimeste turvalisust. (Vt Hl 2; 6; 4Ne 1:42–46.)

10 JEEBUS KRISTUS
Kui Päästja oli Jeruusalemmas üles tõusnud, ilmus Ta Ameerikasse, teenis inimeste seas, õpetas evangeeliumi ja rajas oma Kiriku. Pärast Tema külaskäiku elasid inimesed 200 aastat rahus. (Vt 3Ne 11–28.)

11 NEFILASED ON HÄVITATUD
Tasapisi hakati taas paheliseks muutuma, sõjad raevutsesid ja nefilased hävitati. Ainsa ellujääjana pidas Moroni nefilaste ülestähendusi ja mattis need enne oma surma maha. (Vt 4Ne 1:24–28; Mr 8:1–8; Mn 10.)

KES KIRJUTAS

Muistsed prohvetid, ajaloolased ja juhid uurendasid oma tunnistuse ja ajaloo kuldplaatidele. Hiljem tõlkis prohvet Joseph Smith Jumala annid ja väega nende algsete plaatide lühikokkuvõtte.

Muistsete originaalülestähenduste autorid ja allikad

Nefi₁, Jaakob, Enos, Jaarom, Omni jt

Mormon

Laabani vaskplaadid (vt 1Ne 5:10–14)

Seenif

Lehhi (vt 2Ne 1:1–4, 11; ÕL 3, sissejuhatus); Benjamin (vt Om 1:12–23; Mrs 1:16–18; Mo 1–6); Moosia₂ (vt Om 1:23–25; Mo 6:3); Alma noorem, Moosia pojad, Heelaman₂, Pahoran, ülemjuhataja Moroni, Nefi₃, Nefi₄

Mormon

Jeredlaste ülestähendused 24. plaadil, k.a Eteri kirjutused (vt Et 1:1–5)

Moroni

Plaatidel olnud ülestähendused

Nefi väikesed plaadid (vaimsed ülestähendused; u 600 a EKR kuni 130 a EKR)

Mormoni sõnad (siduv lüli Nefi väikeste plaatide ja lühendatud suurte plaatide vahel; vt salmid 1–18)

Nefi suured plaadid (ajalikud ülestähendused ja usuajalugu; u 130 a EKR kuni 321 a PKR)

Mormoni ülestähendused (u 345 a PKR kuni 385 a PKR)

Eteri raamat, redigeeritud jeredlaste ülestähendused (u 2400 a EKR kuni 600 a EKR)

Moroni ülestähendused (vt Mr 9:30–37; u 385 a PKR kuni 421 a PKR)

MORMONI RAAMATU?

21. septembri öhtul 1823. aastal ilmus ingel Moroni noorele Joseph Smithile ja rääkis talle kuldplaatidest, mille järgi tõlgitakse Mormoni Raamat. Neli aastat hiljem sai Joseph need plaadid tõlkimiseks enda valdusse (vt JSA 1:27–54).

Kuldplaadid, mis ingel Moroni andis prohvet Joseph Smithile 22. sept 1827

Mormoni plaadid
(Mormoni ja Moroni koostatud ning lühendatud ülestähendused)

Pitseeritud osa
(ei ole tõlgitud)

Mormoni Raamat

- Titelleht*
1. Nefi
 2. Nefi
 - Jaakob
 - Enos
 - Jaarom
 - Omni
 - Mormoni sõnad
 - Moosia
 - Alma
 - Heelaman
 3. Nefi
 4. Nefi
 - Mormon
 - Eter
 - Moroni

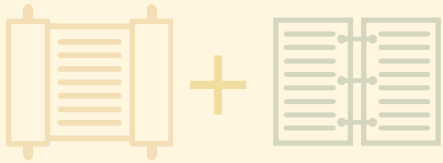
*Joseph Smithi selgituse järgi on „Mormoni Raamatu tiitelleht sõnasõnaline tõlge plaatidekogumiku või –raamatu kõige viimaselt, vasakpoolselt lehelt“ (*History of the Church*, 1. kd, lk 71).

Esialgne tõlgitud käsikiri valmis 1829. aastal, trükikali käsikiri valmis aastatel 1829–1830 ning esimesed 5000 Mormoni Raamatut ilmusid trükist 1830. a.

Selle tabeli koostamisel on lähtutud Mormoni Raamatu sissejuhatuses ja tekstist.

VASAKULE FOTO: JED CLARK; TOM LOVELL. MORMONI PLAATE LÜHENDAMAS; TOM LOVELL. INGEL MORONI ILMIB JOSEPH SMITHILE; FOTO: CRAIG DIMOND; GARY KAPP. MORONI KULDPLAATE ÜE ANDMAS; FOTO: EMILY LEISHMANN; FOTOLIISTRATSIOON: JOHN LUKE

MORMONI RAAMAT tunnistaja ühes Piibliga

Kooskõlas piibliseadusega, et „kahe ja kolme tunnistaja ütlusega tehakse iga asi kindlaks” (2Kr 13:1), tunnistavad mõlemad, nii Mormoni Raamat kui ka Piibel, Jeesusest Kristusest ja õpetavad Tema evangeeliumi põhimõtteid. Vanem Russell M. Nelson Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist on õpetanud, et „pühakirjatunnistajad kinnitavad teineteise autentsust. See mõte tuli selgitamisele juba ammu, kui üks prohvet kirjutas, et

Mormoni Raamat „on kirjutatud kavatsusega, et te võiksite uskuda [Piiblit], ja kui te usute [Piiblit], siis te usute ka [Mormoni Raamatut]” [Mr 7:9]. Mõlemad raamatud viitavad teineteisele. Mõlemad raamatud on tõenduseks, et Jumal elab ja räägib oma lastega oma prohvetitele antud ilmutuste kaudu.”¹

Alljärgnevalt on toodud loetelu Piibli põhiõpetustest, millele Mormoni Raamat lisab oma tunnistuse.

Jumala plaan meile

Piibel ja Mormoni Raamat õpetavad, et Jumal on meie Taevane Isa. Taevase Isana on Ta mõelnud välja „päästmisplaani” (Al 24:14), mille järgi me võime saada Jeesuse Kristuse lepituse kaudu päästetud.

Armastav Taevaisa

Piibel: „Sest tema sees elame ja liigume ja oleme meie, nagu ka mõned teie luuletajaist on öelnud: „Sest ka meie oleme tema sugu!”” (Ap 17:28; vt ka Ps 82:6; Hb 12:9.)

Mormoni Raamat: „Ma tean, et [Jumal] armastab oma lapsi” (1Ne 11:17; vt ka 1Ne 17:36).

Surm ja vaimumaailm

Piibel: „Põrm saab jälle mullasse, nõnda kui ta on olnud, ja vaim läheb Jumala juurde, kes tema on andnud” (Kg 12:7; vt ka 1Pt 3:19–20; 4:6).

Mormoni Raamat: „Kõikide inimeste vaimud, on nad siis head või halvad, võetakse koju selle Jumala juurde, kes andis neile elu” (Al 40:11; vt ka s-d 12–14).

Ülestõusmine

Piibel: „Ja kuigi mu nahka on nõnda nülitud, saan ma [oma ihus] näha Jumalat” (Kuningas Jamesi Piibel, Ii 19:26; vt ka Hs 37:12; 1Kr 6:14; 15:54).

Mormoni Raamat: „Ma tean, et teie teate, et meie liha peab kaduma ja surema; ometi, oma kehas näeme me Jumalat” (2Ne 9:4; vt ka 2Ne 9:12; Al 11:43–45; 40:23).

Käsud annavad juhatus

Piiblis õpetatakse, et Jumal on andnud käsud ja õnnistab meid, kui oleme kuulekad. Ka Mormoni Raamatu prohvetid panid käsud kirja ja järgisid neid.

PROHVEETUNNISTAB

„Ärge jääge lootma iseenda tarkusele, vaid uurige parimaid raamatuid – Piiblit ja Mormoni Raamatut – ja ammutage sealt nii palju, kui suudate, ning hoidke siis Jumala poole ja püsige eemal kõiksugu rikutusest ja rüvedusest, ning Kõigekõrgema õnnistused saavad olema teiega.”

President John Taylor (1808–1887). *Teachings of Presidents of the Church: John Taylor*, 2001, lk 148.

Kuulekusest tulevad õnnistused

Piibel: „Ja Jehoova käskis meid teha kõigi nende seadluste järgi, karta Jehoovat, meie Jumalat, et meie käsi alati hästi käiks, et Ta hoiaks meid elus. ... Ja see on meile õiguseks, kui me täidame hooolsasti kõiki neid käske” (5Ms 6:24–25; vt ka Õp 4:4; Jh 14:21).

Mormoni Raamat: „Ta on lubanud teile, et kui te peate tema käskudest kinni, saadab teid sellel maal edu; ja ta ei muuda kunagi seda, mida ta on öelnud; seepärast, kui te peate kinni tema käskudest, õnnistab ta teid ja annab teile edu” (Mo 2:22; vt ka 2Ne 1:20).

Kümme käsku

Piibel: Issand ilmutas kümme käsku Moosesele (vt 2Ms 20:1–17).

Mormoni Raamat: Abinadi õpetas kümme käsku kuningas Noa preestritele (vt Mo 12:33–36; 13:12–24).

Kümnis

Piibel: „Tooge kogu kümnis varaaita, et mu kojas oleks toidust” (Ml 3:10; vt ka 3Ms 27:30).

Mormoni Raamat: „See oli seesama Melkisedek, kellele Aabraham maksis kümnist, jah, nimelt meie isa Aabraham maksis kümnist, mis oli üks kümnendik kõigest sellest, mis tal oli” (Al 13:15; vt ka 3Ne 24:8–10).

Ristimine ja Püha Vaim

Piibel: „Kui keegi ei sünni veest ja Vaimust, ei või ta Jumala riiki pääseda” (Jh 3:5; vt ka Mk 16:16; Ap 2:36–38).

Mormoni Raamat: „Parandage meelt, kõik te maa ääred, ja tulge minu juurde ja saage ristitud minu nimesse, et te võiksite olla pühitsetud Püha Vaimu vastuvõtmisega, et te võiksite seista määdumata minu ees viimsel päeval” (3Ne 27:20; vt ka 2Ne 9:23; 31:5–9).

Jeesuse Kristuse missioon

Piibel ja Mormoni Raamat tunnistavad Jeesusest Kristusest, Jumala Pojast, ning Tema lepitusest. Neis õpetatakse, et Päästja võttis enda peale meie patud ja sai võitu surmast.

PROHVET TUNNISTAB

„Mormoni Raamat ... kuulutab, et Piibel on tõde, ja tõendab seda; ja mõlemad kaks tõendavad teineteise õigsust.”

President Brigham Young (1801–1877), *Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young*, 1997, lk 121.

Jumala Ainusündinud Poeg

Piibel: „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on annud, et ükski, kes temasse usub, ei saaks hukka, vaid et temal oleks igavene elu” (Jh 3:16; vt ka Mt 16:16; Jh 6:69).

Lepitas meie patud

Piibel: „Sest see on minu veri, uue lepingu veri, mis paljude eest valatakse pattude andeksandmiseks” (Mt 26:28; vt ka Hb 9:28; 1Pt 3:18).

Võttis enese peale meie valu

Piibel: „Tõepoolest võttis ta enese peale meie haigused ja kandis meie valusid” (Js 53:4; vt ka Hb 2:18).

Ületas surma

Piibel: „Aga nüüd on Kristus surnuist üles äratatud ja on saanud esmaseks nende seast, kes on läinud hingama” (1Kr 15:20; vt ka Jh 14:19; Ap 26:23).

Mormoni Raamat: „Ma tean, et Jeesus Kristus tuleb, jah, Poeg, Isa Ainusündinu, täis armu ja halastust ja tõde” (Al 5:48; vt ka 1Ne 11:16–21; Mo 3:5–8).

Mormoni Raamat: „Vaata, ta annab end patuohvriks, et täita seaduse nõudmised kõikide nende eest, kellel on murtud süda ja kahetsev vaim” (2Ne 2:7; vt ka 1Ne 11:33; Al 34:8–10; 3Ne 11:14).

Mormoni Raamat: „Ja tema läheb, kannatades kõikisugu valusid ja kannatusi ja kiusatusi; ... et ta võiks teada vastavalt lihale, kuidas aidata oma rahvast vastavalt nende jõuetusele” (Al 7:11–12; vt ka Mo 14:3–5).

Mormoni Raamat: „Usku[ge] Jeesusesse Kristusesse, et ta on Jumala Poeg ja et juudid ta tapsid ja et Isa väe läbi ta tõusis taas, mistõttu ta on saavutanud võidu haua üle” (Mr 7:5; vt ka Mo 16:7–8; Hl 14:17).

Jeesuse Kristuse Kirik muistsetel aegadel

Issand rajas oma Kiriku Jeruusalemmas ja Ameerikas. Piibel ja Mormoni Raamat on tunnistasjad, et Ta ühendab ja juhivad oma rahvast prohvetite ja apostlite kaudu.

Prohvetid

Piibel: „Tõesti, Issand Jehoova ei tee midagi ilmutamata oma nõu oma sulaseile prohvetitele” (Am 3:7; vt ka Jr 1:7; 7:25).

Mormoni Raamat: „Vaimu kaudu on prohvetitele teatavaks tehtud kõik asjad” (1Ne 22:2; vt ka Jb 4:4–6).

Kaksteist

Piibel: „[Ta kutsus] oma jüngrid enese juure ja valis nende seast kaksteistkümmend, kelled ta nimetas ka apostliteks” (Lk 6:13; vt ka Ef 2:19–20; 4:11–14).

Mormoni Raamat: „Õnnistatud olete teie, kui te pöörate tähelepanu nende kaheteistkümmene sõnadele, kelle mina olen teie seast valinud, et nad teid õpetaksid” (3Ne 12:1; vt ka 1Ne 11:29).

Preesterluse volitus

Piibel: „Mitte teie ei ole mind valinud, vaid mina olen teid valinud ja olen teid seadnud, et te lähetsite ja kannaksite vilja ja et teie vili jääks” (Jh 15:16; vt ka Mt 16:19; Lk 9:1–2; Hb 5:4).

Mormoni Raamat: „[Alma] pühitses ametisse preestrid ja vanemad käte pealepanemise kaudu, vastavalt Jumala korrale juhtima kirikut ja vaatama selle järele” (Al 6:1; vt ka 2Ne 6:2; Mn 3).

PROHVET TUNNISTAB

„Tänasel päeval, mil paljud, kes Piiblit alaväärtustavad, segavad maailma filosoofiaid Piibli pühakirjasalmidega viimaste tõelise tähenduse vähendamiseks, on tohutu õnn, et meie igavene Taevane Isa, kes hoolib alati oma laste vaimsest heaolust, on andnud meile kaaslaseks veel teisegi pühakirjaraamatu, mida tuntakse Mormoni Raamatuna, et kaitsta piiblitõdesid, mida prohvetid vastavalt Issanda juhatusele on rääkinud ja üles kirjutanud. ...

... Selle teise tunnistaja abil võime me teada veelgi kindlalt, mida tähendavad muistsete prohvetite ning, tõepoolest, Õpetaja ja tema jüngrite õpetused, kui nad elasid ja õpetasid inimeste seas. See peaks innustama kõiki tõsimeelseid töötsijaid panema need kaks pühakirja kokku ja uurima neid kui ühte raamatut, mõistes nii nagu meiegi nende tõelist seotust.”

President Harold B. Lee (1899–1973). *Ye Are the Light of the World*, 1974, lk 89, 91.

Täiendav uurimine

Tabel ei ole täielik. Uurides pühakirju iseseisvalt või oma perega, võite kanda tabelisse teisigi pühakirjakohti ja otsida veel täiendavaid põhimõtteid, mida õpetatakse nii Mormoni Raamatus kui ka Piiblis, kasutades selleks Pühakirjajuhti ja internetiaadressil scriptures.lds.org leiduvaid uurimist hõlbustavaid abivahendeid. ■

VIIDE

1. Russell M. Nelson. Scriptural Witnesses. – *Liahona*, nov 2007, lk 43.

**Vanem
D. Todd Christofferson**

Kaheteistkümne Apostli
Kvoorumist

Kuidas uurida MORMONI RAAMATUT

Kakskümmend viis aastat tagasi tõi president Ezra Taft Benson (1899–1994) üksikasjalikult välja „kolm tähtsat põhjust, miks Mormoni Raamatu uurimisest peaks kujunema viimse aja pühade eluaegne harrastus”.¹ Need põhjused olid järgmised:

- Esiteks, Mormoni Raamat on meie usundi päiskivi – päiskivi meie kindlale teadmisele Jeesusest Kristusest, meie õpetuse ning tunnistuse päiskivi.
- Teiseks, Mormoni Raamat kirjutati meie ajaks.
- Kolmandaks, Mormoni Raamat aitab meil saada Jumalaga lähedasemaks.

Need põhjused Mormoni Raamatu uurimiseks annavad ühtlasi soovitusi, kuidas seda unikaalset pühakirja uurida.

Meie usundi päiskivi

Kuna Mormoni Raamat on päiskiviks meie kindlale teadmisele Kristusest ja Tema evangeeliumist, on meie jaoks tähtis pöörata uurimisel erilist tähelepanu raamatu paljudele õpetustele ja tunnistustele Päästjast. Mõned on muretsenud selleks uue odava Mormoni Raamatu eksemplari ja märgistanud seal kõik salmid, mis räägivad või õpetavad Päästjast, Tema teenimistööst ja Tema missioonist. Sellega kaasnevad sügavam tunnistus Jeesusest kui Jumala Pojast ja värske äratundmine, mida Ta on teinud ja jätkuvalt teeb meie heaks.

Kirjutati meie ajaks

Mormoni Raamatu autorid pidasid kirjutamisel silmas tulevase põlvkondi, iseäranis viimseid aegu. Nefilaste ülestähendustest kokkuvõtet tehes ütles Mormon, et ta ei saa panna kirja „sajandikkugi sellest” (vt 3Ne 5:8; vt ka Mrs 1:5). Moroni märkis: „Ma räägin teile, nii nagu te oleksite siinsamas ja ometi te ei ole. Aga vaata, Jeesus Kristus on näidanud teid mulle ja ma tean teie tegusid” (Mr 8:35). Need kaks autorit ja teised panid inspiratsiooni ajel kirja selle, millest on meile käesoleval ajal kõige enam kasu.

Peaksime seega uurimisel pidama meeles järgmisi küsimusi: „Miks see kirja pandi? Kuidas on see seotud tänapäeva ja minuga?” President Benson on näiteks täheldanud, et Mormoni Raamatust leiame juhised, kuidas valmistuda Päästja teiseks tulemiseks. Me saame teada, kuidas Kristuse jüngrid elavad sõjaajal, tulevad toime tagakiusamise ja usust taganemisega, teevad misjonitööd ja reageerivad materiaalsetele ohtudele.² Nii nagu Nefi, peaksime ka meie pühakirju uurides neid endaga „kõrvutama” – püüdma avastada, kuidas Mormoni Raamatust leitud ellu rakendada (vt 1Ne 19:23).

Jumalaga lähedasemaks saamine

Tsiteerides taas kord president Bensonit: „Mormoni Raamat ei õpeta meile pelgalt tõde, kuigi teeb tööpoolest

SELLEKS, ET JÄTKUVALT ÕPPIDA, TULEB JÄTKUVALT UURIDA

Kui esimest korda Mormoni Raamatut lugesin, polnud ma veel liige. Olin 16-aastane ja lugesin raamatu läbi nädalaga. Lõpu lähenedes jõudsin ma salmini, kus kinnitati, et kui kirik on Kristuse kirik, kannab ta Tema nime (vt 3Ne 27:8). Tol hetkel voolasid mööda mu põski alla pisarad. Teadsin, et Mormoni Raamat on tõde, ja otsustasin saada ristitud.

Pärast ristimist lugesin raamatut uuesti, kuid ostsin seekord markeri ja märkisin kõik salmid ja lõigud, mis mind inspireerisid. Hilisematel lugemistel tegin sama, tehes lehekülje serva tähistatud salvide kohta täiendavaid märkmeid. Järgmisel korral lisasin omavahel seotud salvidele ristviiteid Mormoni Raamatust või teistest põhiteostest.

Siis ostsin ma ühe aasta alguses uued pühakirjad, kuna vanad olid pärast misjonil käimist ja paljude õppetundide ettevalmistamist märkmeid täis. Seekord hakkasin uurima ja märkima teemade järgi. Määrasin konkreetse teema jaoks oma värvi: oranž usu jaoks, roheline meeleparanduse jaoks jne.

Mormoni Raamatu järjepidev uurimine ja erinevate meetodite kasutamine on õpetanud mulle, et ühestainsast Mormoni Raamatu lugemistest ei piisa. Me õpime uurimist jätkates rida rea peale. Olen samuti õppinud, et ükskõik mitu korda me juba lugenud oleme, paneb miski meid alati ütleva: „Miks ma seda varem ei märganud? See pidi ju ennegi siin olema.“

Pühakirjad – eriti Mormoni Raamat – õpetavad meile Jeesusest Kristusest ja meie Taevaisast. Pühakirjade lugemine on teinud mind nendega lähedasemaks.

Cristina Vergara Ramírez, Tšiili

ka seda. Mormoni Raamat ei tunnista meile pelgalt Kristusest, kuigi teeb tõepoolest ka seda. Selles on midagi enam. Selles raamatus on vägi, mis hakkab voogama teie ellu just sel hetkel, kui seda raamatut tõsiselt uurima hakkate.”³

Mormoni Raamatu uurimine kutsub

PROHVET TUNNISTAB

„Hakkasin lugema Mormoni Raamatut, kui polnud veel diakoniealine, ja olen lugenud seda sellest ajast saadik, ja tean, et see on tõsi. ...

... Mulle tundub, et ükski selle Kiriku liige ei saa olla rahul enne, kui on ikka ja jälle Mormoni Raamatu läbi lugenud ning põhjalikult selle üle vaagnud, nii et ta võib tunnista, et see on tõepoolest ülestähen-dus, millel lasub Kõigeväelise inspiratsioon, ja et selle ajalugu on tõde.”

President Joseph Fielding Smith (1876–1972). Conference Report, okt 1961, lk 18.

tõepoolest kohale Vaimu ja Vaim vahendab ilmutust. Seega peaksime uurima mõtlikult, meditatiivselt – lugemise ajal mõtiskledes, palvetades ja ehk isegi märkmeid tehes. Selline tegevus aitab kaasa täiendava valguse ja mõistmise saamisele nii selles osas, mida me uurime, kui ka teistes küsimustes. Vahel on kasulik lugeda Mormoni Raamat läbi suhteliselt lühikese ajaga, et mõista selle loo ja sõnumi ulatust. Kuid üldjuhul on parem pühendada raamatu uurimisele iga päev piisavalt aega, selle asemel et lugeda päevas läbi mingi kindel arv salme või lehekülgi.

Uurimise hõlbustamiseks

Õnneks on meil tänapäeval palju vahendeid, mis Mormoni Raamatu uurimist hõlbustavad. Mõned neist on kokku köidetud pühakirjadega – sisujuht, Piibli sõnaraamat ja sisuregister ingliskeelsetes pühakirjades ning pühakirjajuht teistes keeltes. Lisaks sellele on viimse aja pühade pühakirjaväljaannetes igal leheküljel hulgaliselt joonealuseid märkusi ja ristviiteid.

Muude õppimist hõlbustavate trükiste seas on pühapäevakooli õpik, seminari õpik ja instituudi käsiraamat. Uusimate õppimist hõlbustavate vahendite seas on käesoleval ajal üha suuremal hulgal elektroonilisi abivahendeid, mida kirjeldatakse lähemalt lk-l 31.

Abivahend usulepöördumisel

Mormoni Raamat on võrratu aare ja abivahend usulepöördumisel, mille Issand on kavandanud ja andnud meie ajajärgu tarbeks. Minu jaoks on see alusmüür mu enda tunnistusele Jeesusest Kristusest, Joseph Smithi prohvetikutsest ja Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirikust kui „taas kord maa peale rajatud Issanda kuningriigist”⁴. Mul on hea meel tunnista koos Jeesuse Kristusega, et „nii nagu teie Issand ja teie Jumal elab, see on õige” (ÖL 17:6). Süvendagu eluaegne Mormoni Raamatu uurimine teie usulepöördumist ja juhatagu teid otseteed igavesse ellu. ■

VIITED

1. Ezra Taft Benson. The Book of Mormon—Keystone of Our Religion. – *Ensign*, nov 1986, lk 5–7. See klassikaline kõne on taas avaldatud käesolevas ajakirjanumbris lk 52–58.
2. Vt Ezra Taft Benson. The Book of Mormon—Keystone of Our Religion. – *Ensign*, nov 1986, lk 6–7.
3. Ezra Taft Benson. The Book of Mormon—Keystone of Our Religion. – *Ensign*, nov 1986, lk 7.
4. Mormoni Raamatu sissejuhatus.

PÜHAKIRJAD INTERNETIS JA ELEKTROONILISTES SEADMETES

Lisaks kiiretele võtmesõnaotsingutele ja ristviidete leidmisele on pühakirjadel internetis (scriptures.lds.org) ja elektroonilistes seadmetes (mobile.lds.org) mõned uued uurimist hõlbustavad funktsioonid:

Minu õppemärkmik (notebook.lds.org)

See internetipõhine õppemärkmik pakub palju abivahendeid, mida olete ehk kasutanud tavapärasel pühakirjade uurimisel – näiteks sõnade esiletõstmine, märkmete tegemine ja ristviitamine –, võimaldades teil neid elektrooniliselt kasutada ja salvestada. Lisaks saate liigutada oma märkmeid ja muud informatsiooni, kui see muutub kättesaadavaks. Kuna sisselogimine toimub VAP konto kaudu, on kõik teie õppemärkmikus tehtud muudatused alati olemas, sõltumata erinevatest seadmetest, mille vahendusel te seda kasutate. Need abivahendid võimaldavad teil luua evangeeliumi uurimiseks ja õpetamiseks omaenda ainulaadse temaatilise arhiivi.

Pühakirjavormingud ja keeled (scriptures.lds.org)

Pühakirjatekst on nüüd saadaval elektroonilisel kujul ja audiosalvestistena aadressil LDS.org ja elektrooniliste seadmete tarbeks paljudes keeltes ning see arv üha suureneb.

Lisaks internetis lugemisele ja kuulamisele võite te audio-, ePub- ja PDF-faile ka alla laadida ja internetiühendusega kasutada. Kiriku värskem pühakirjade veebileht hõlbustab pühakirjalõikude ja isiklike märkmete teistega jagamist e-posti ja sotsiaalmeedia vahendusel.

Aadressil LDS.org on hetkel pühakirju 21 keeles ja elektrooniliste seadmete rakendusi u 10 keeles sõltuvalt seadmetest.

VAP pühakirjatsitaatide register (scriptures.byu.edu)

Selle ingliskeelse abivahendi on loonud kaks Brigham Youngi Ülikooli õpetajat ja see ühendab pühakirjasalme kaasaja prohvetite ja apostlite avaldustega. Näiteks oletame, et te soovite teada, kes on tsiteerinud üldkonverentsil 1Ne 3:7. Klõpsake *Mormoni Raamatu* lingil ekraani vasakpoolses osas ja leidke allapoole liikudes 1Ne 3 ning sealt saate vastuse.

Üldkonverentsi temade register (conference.lds.org)

Selleks, et siduda pühakirjade uurimist elavate prohvetite sõnadega, leiate aadressilt conference.lds.org kõikide üldkonverentsi temade loetelu. Näiteks, uurides pühakirjadest lepituse kohta, võite leida viis 2011. aasta kevadise üldkonverentsi kõnet, kus seda teemat käsitleti.

Lehhi unenägu

RAUDKÄSIPUUST TUGEVALT
KINNI HOIDES

*Lehhi unenäos on toodud selgelt välja Mormoni Raamatu
kõige tähtsam teema – kõigi kutsumine Kristuse juurde.*

**Vanem
David A. Bednar**
Kaheteistkümmne Apostli
Kvoorumist

Ma armastan Mormoni Raamatut. Ühed minu varasemad evangeeliumiga seotud mälestused pärinevad ajast, mil ema luges mulle Emma Marr Peterseni „Mormoni Raamatu lugusid väikestele viimse aja pühadele”. Nende lapsepõlvkogemuste ning kogu elu kestnud isikliku uurimise ja palvetamise käigus on Püha Vaim mu hingele korduvalt tunnistanud, et Mormoni Raamat on Jumala sõna.

Ma tunnistan, et Mormoni Raamat on teine testament Jeesusest Kristusest. Ma tean, et prohvet Joseph Smith tõlkis Mormoni Raamatu Jumala väega. Ja ma tunnistan, et Mormoni Raamat on „korrektsem igast raamatust maa peal ja meie usundi päiskivi ning et inimene saab selle õpetuste järgi elades Jumalale ligemale kui ühegi teise raamatu abil”.¹

Olulisemad sümbolid Lehhi unenäos

Pühakirjade ja iseäranis Mormoni Raamatu lugemise, õppimise, uurimise ja nende üle mõtisklemise tähtsust rõhutavad Lehhi nägemuses elupuust mitu asja (vt 1Ne 8).

Lehhi unenäos on kesksel kohal elupuu – „Jumala armastuse” sümbol (vt 1Ne 11:21–22). „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on annud, et ükski, kes temasse usub, ei saaks hukka, vaid et temal oleks igavene elu” (John 3:16). Seega on Issanda Jeesuse Kristuse sünni, elu ja lepitav ohverdus ülimad ilmingud Jumala armastusest oma laste vastu. Nefi tunnistuse järgi on see armastus „kõikidest asjadest kõige ihaldusväärsem”, ja nagu ingel tema nägemuses kuulutas,

PROHVET TUNNISTAB

„Tunnistan teile, et Mormoni Raamat on tõepoolest Jumala Sõna, et maa ja taeva vahel on hakatud taas suhtlema, ning et inimestele on tehtud maa peal ilmsiks Issanda õige tee, näidates, kuidas iga tõeline Kristusesse uskuja võib saada kõik vajalikud teadmised ja õnnistused.“

President David O. McKay (1873–1970). *Marks Pointing to Authenticity of Book of Mormon*. – *Instructor*, okt 1952, lk 318.

„kõige rõõmustavam hinge“ (1Ne 11:22–23; vt ka 1Ne 8:12, 15). 1. Nefi 11. peatükis on kirjas üksikasjalik kirjeldus elupuust kui Päästja elu, teenimistöö ja ohverduse – Jumala alandumise sümbolist (vt 1Ne 11:16).

Puu vili sümboliseerib lepituse õnnistusi. Puu vilja söömine tähendab talitustest ja lepingutest osasaamist, mis läbi lepituse meie elus täienisti mõjule pääseb. Vili on kirjelduse järgi „ihaldusväärne, kuna teeb inimese õnnelikuks“ (1Ne 8:10) ning tekitab suurt rõõmu ja soovi seda rõõmu teistega jagada.

Paljutähtsusest on Lehhi unenäos toodud selgelt välja Mormoni Raamatu kõige tähtsam teema – kõigi kutsumine Kristuse juurde. Erilise tähelepanu all on puuni viiv raudkäsipuu (vt 1Ne 8:19). Raudkäsipuu on Jumala sõna.

Käsipuu külge klammerdumine või kogu aeg tugevasti kinnihoidmine

Isa Lehhi nägi oma nägemuses nelja inimrühma. Kolm neist pürgisid kitsal ja ahtal teerajal edasi puu ja selle viljade poole. Neljandat rühma puu ei huvitanud, vaid nende lõppsihiks oli hoopis soov jõuda suurde ja ruumikasse hoonesse (vt 1Ne 8:31–33).

1Ne 8:21–23 antakse meile teada esimesest inimrühmast, kes pürgis edasi ja jõudis elupuuni viivale rajale. Kohates aga pimeduse udu, mis sümboliseerib „kuradi kiusatusi“ (1Ne 12:17), eksisid inimesed teelt, uitasid eemale ja jäid kadunuks.

Pange tähele, et nendes salmides ei ole mainitud raudkäsipuid. Neil, kes eiravad Jumala sõna või ei võta seda tõsiselt, puudub juurdepääs jumalikule kompassile, mis näitab

TÄHELEPANUTA JÄTMINE

Sõnad „me ei pööranud neile tähelepanu“ (1Ne 8:33) on mulle kogu mu elu vaimujõudu andnud. 1. Nefi raamatus ei pööra mõned elupuu poole suunduvad pilgetele tähelepanu. Sõrmed näitavad põlastavalt nende poole, kuid nad ei väärata. Nad ei kuula. Nende sarnaselt kuuleme ka meie tänapäeval palju valjusid ahvatlusi. Vahel on hääle tähelepanuta jätmise tõeliselt raske, kuid Lehhi näitab, et see on võimalik.

Olen avastanud, et maiseid hääli saab summutada, kui käin templis, loen pühakirju, käin kirikus ja järgin prohvetit. Kui teen neid lihtsaid asju, kuulen Püha Vaimu häält. See hääli väärivad kuulamist. Ja kui pööran tähelepanu Vaimu häälele, saan veel enam jõudu kiusatusele vastu panna.

Kui järgime Lehhi eeskujuga ega „pööra ... neile tähelepanu“, võime jääda kitsale ja ahtale teerajale ja saada kogu aeg osa Jumala armastusest.

Melissa Heaton, Utah, Ameerika Ühendriigid

teed Päästja juurde. Mõelge sellele, et see rühm jõudis rajale ja pürgis edasi, mis näitab, et neil olid vaimsed töökspidamised ja veidi usku Kristusesse, kuid kuradi kiusatused juhtisid nad eemale ja nad eksisid.

1Ne 8:24–28 loeme teisest rühmast, mis jõudis elupuu juurde viivale kitsale ja ahtale teerajale. Inimesed selles rühmas „[pürgisid] edasi läbi pimeduse udu, klammerdudes raudkäsipuu külge, kuni jõudsid kohale ja sõid selle puu vilja” (s 24). Kui aga peenelt riides inimesed suurest ja ruumikast hoonest teise rühma inimesi pilkasid, „häbenesid nad” ja „langesid ära keelatud radadele ning jäid kadunuks” (s 28). Pange palun tähele, et selle rühma kirjelduses öeldakse, et nad *klammerdusid* raudkäsipuu külge (vt 1Ne 8:24; rõhutus lisatud).

Teise rühma puhul on oluline, et inimesed pürgisid edasi usuga ja pühendunult. Neid oli õnnistatud ka raudkäsipuuga ja nad klammerdusid selle külge! Kuid kui nad kohtasid tagakiusamist ja vastuseisu, langesid nad eemale

keelatud radadele ja eksisid. Olgugi et sel rühmal jagus usku, pühendumust ja Jumala sõna, jäid nad lõpuks kadunuks – ehk seetõttu, et nad lugesid *või* õppisid *või* uurisid pühakirju ainult *periooditi*. Raudkäsipuu külge klammerdumine vihjab minu arvates juhuslikule „uurimistuhinale” või pigem enese ebaregulaarsele Jumala sõnasse kastmisele kui järjepidevale ja jätkuvale Jumala sõnasse sukeldumisele.

30. salmis loeme kolmandast inimirühmast, mis pürgis edasi „kogu aeg raudkäsipuust tugevalt kinni hoides, kuni inimesed jõudsid kohale ja langesid maha ja sõid selle puu vilja”. Selle salmi võtmesõnadeks on *kogu aeg raudkäsipuust tugevalt kinni hoides*.

Ka kolmas rühm pürgis edasi usu ja töökspidamistega, kuid miski ei viita sellele, et nad oleksid ära eksinud, keelatud radadele langedud või kaduma läinud. Ehk luges *ja* õppis *ja* uuris see kolmas rühm *järjepidevalt* pühakirju. Ehk oli tegu usinuse ja pühendumisega näiliselt väiksele ja lihtsale asjale (vt Al 37:6), mis päästis kolmanda rühma hävingust. Ehk oli see

Olgugi et teisel rühmal, kes kitsal ja ahtal teerajal edasi pürgis ja raudkäsipuu külge klammerdus, jagus usku, pühendumust ja Jumala sõna, jäid nad lõpuks kadunuks – ehk seetõttu, et nad lugesid või õppisid või uurisid pühakirju ainult periooditi.

FOTOILLUSTRATSIOON: MATTHEW REIER

Tugev kinnihoidmine raudkäsipuust tähendab suurelt jaolt palvemeelset, järjepidevat ja tõsimeelset pühakirjade kasutamist usaldusväärse juhina teerajal, mis viib elupuuni – nimelt Issanda Jeesuse Kristuseni.

Issanda ja tõe tundmine (vt Al 23:5, 6), milleni jõuti ustava pühakirjade uurimisega, mis andis teed vaimsele alandlikkuse annile, mistõttu nad „*langesid maha* ja sõid selle puu vilja” (1Ne 8:30; rõhutus lisatud). Ehk oli see vaimne koostus ja jõud, mida saadi, „toitudes [kogu aeg] rõõmuga Kristuse sõnast” (2Ne 31:20), mistõttu see rühm ei pööranud tähelepanu suures ja ruumikas hoones olijate põlastusele ja pilkamisele (vt 1Ne 8:33). See on rühm, millega meie teiega peaksime ühinema.

Nefi vennad küsisid: „Mida tähendab see raudkäsipuu, mida meie isa nägi, mis viis puu juurde?”

Ja [Nefi ütles] neile, et see on Jumala sõna, ja kes iganes Jumala sõna kuulda võtavad ja sellest tugevalt kinni peavad, need ei hävi kunagi; ka ei suuda kiusatused ega vastase tulised nooled nende üle võimust võtta, et neid pimedaks teha selleks, et neid hävingusse juhtida” (1Ne 15:23–24; rõhutus lisatud).

Mis vahet on siis raudkäsipuu külge

klammerdumisel ja sellest tugevasti kinnihoidmisel? Mina leian, et tugev kinnihoidmine raudkäsipuust tähendab suurelt jaolt palvemeelset, järjepidevat ja tõsimeelset pühakirjade kasutamist kindla ilmutatud tõe allikana ja usaldusväärse juhina kitsal ja ahtal teerajal, mis viib elupuuni – nimelt Issanda Jeesuse Kristuseni.

„Ja sündis, et ma nägin, et raudkäsipuu, mida mu isa oli näinud, oli Jumala sõna, mis viis elavate vete allikale ehk elupuu juurde” (1Ne 11:25).

Mormoni Raamat on meie jaoks tänapäeval

Mormoni Raamatus tuuakse välja tõesed, mis on meie ajal ja oludes olulised ja hädavajalikud. Mormoni Raamatu vaimset ja praktilist tähtsust meie elus on rõhutanud Moroni: „Vaata, ma räägin teile, nii nagu te oleksite siinsamas ja ometi te ei ole. Aga vaata, Jeesus Kristus on näidanud teid mulle ja ma tean teie tegusid”

(Mr 8:35). Kuna Jumal teadis meie aegadest ja oludest ning näitas seda ka Mormoni Raamatu peamistele autoritele, lisasid nad raamatule spetsiaalseid teemasid ja näiteid, mis on maa elanikele viimsel ajal kõige tähtsamad.

Ma kutsun teid üles vaagima hoolikalt ja palvemeelselt järgmist küsimust: **Mis võiks olla ja peaks olema minu õppetund Lehhi elupuunägemusest ning raudkäsipuust *kogu aeg tugevasti kinni hoidmise* põhimõttest, mis võimaldaks mul tänases maailmas vaimselt tugevaks jääda?**

Tehes usinasti tööd ja otsides inspiratsiooni sellele tähtsale küsimusele vastamiseks, hakkate te Püha Vaimu väega nii oma südames

kui meeles täielikumalt mõistma, kui tähtis on raudkäsipuust *kogu aeg tugevalt kinni hoida*. Teid õnnistatakse, et te saaksite neid õppetunde usu ja usinusega ise oma kodus ellu rakendada.

Olgu meil silmad, et näha, ja kõrvad, et kuulda Lehhi nägemusest teisigi õppetunde, mis aitavad meil „Kristuses püsivana edasi pürgi[da] täiusliku lootuse sära ja armastusega Jumala ja kõikide inimeste vastu. Mispärast, kui te edasi pürgite, toitudes rõõmuga Kristuse sõnast, ning peate vastu lõpuni, vaata, nõnda ütleb Isa: Te saate igavese elu” (2Ne 31:20). ■

VIIDE

1. Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith, 2007, lk 64.

ÄRA LAHKU SELLELT TEERAJALT!

Kirikut tutvustas mulle mu õde ja see meeldis mulle nii väga, et sain peagi ristitud.

Kuigi ma ei osanud lugeda, avasin ma Mormoni Raamatu ja lehitsesin seda. Soovisin väga selle lehekülgedel olevaid sõnu lugeda. Mu abikaasa jaoks, kes sai alles hiljem ristitud, oli huvitav vaadata, kuidas ma istusin ja raamatut silmitsesin. Ta ütles, et ma raiskan aega.

Mu abiühingu õed ja lapsed aitasid mul läbi suurte raskuste lugemisega algust teha. Minu sihiks oli alati Mormoni Raamatut lugeda.

Kord, kui mul oli eriti raske ja mind valdasid negatiivsed tunded, kuulsin selgelt sõnu:

„Ära lahku sellelt teerajalt!” Ma vaatasin ringi, kes seda öelda võis, aga kedagi ei olnud.

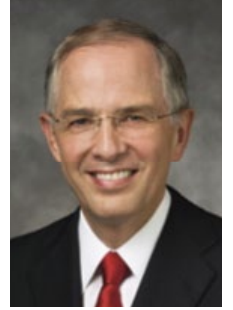
Ühel päeval ütlesin tütrele, et saan juba peaaegu iseseisvalt lugemisega hakkama. Ta ei uskunud mind ja palus mul talle näidata. Ta oli ülimalt rõõmus, kui ma seda tegin.

Minu eesmärgiks on Mormoni Raamat kaanest kaaneni läbi lugeda. Loen aeglaselt, kuid saan aru, ning mis veelgi tähtsam – saan selle imelise raamatu kaudu Vaimu tunda.

Edite Feliciano de Paula, São Paulo, Brasiilia

**Vanem
Neil L. Andersen**
Kaheteistkümne Apostli
Kvoorumist

MORMONI RAAMAT usu tugevdamine Jeesusesse Kristusesse

*Mormoni Raamat kutsub meid ja meie peresid uskuma
Issandasse Jeesusesse Kristusesse. Selles on kirjas põhimõtted,
mille abil läheb meie peredel hästi.*

Mormoni Raamat on koostatud prohveteite õpetustest mitme sajandi vältel ja see kirjutati tulevaseks ajaks, mil preesterluse võtmete taastamine koos Iisraeli koja suure kokkukogumisega valmistab maailma ette Päästja naasmiseks maa peale (vt 2Ne 25; 27; 3Ne 21). Nefi ütles selle püha teksti kirjeldades, et see on nagu „üks põrmust hüüdev hääl” (2Ne 33:13). Moroni kuulutas: „Vaata, ma räägin teile, nii nagu te oleksite siinsamas ja ometi te ei ole. Aga vaata, Jeesus Kristus on näidanud teid mulle” (Mr 8:35).

Mormoni Raamat kirjutati käesolevaks ja eesseisvaks ajaks. Esimese saja taastamisele järgnenud aastaga trükiti ligikaudu miljon Mormoni Raamatut. See oli märkimisväärne ettevõtmine, kui Mormoni Raamat ilmus trükist 15 keeles. Järgnenud 50 aasta jooksul (1930–1980) ilmus trükist rohkem kui 25 miljonit raamatut 41. keeles. Sellele

järgnenud 30 aastaga on trükitud 107. keeles veel 125 miljonit Mormoni Raamatut, k.a. Mormoni Raamatu üksikute osade tõlked. Mormoni Raamatu mõju üha kasvab, kui Jumala kuningriik on jõudmas kõigi rahvuste, hõimude, keelte ja rahvasteni.

Tõenäoliselt Moroni poolt kirja pandud tiitel leht teeb ilmsiks raamatu põhieesmärgid. Esimene neist puudutab konkreetselt Lehhi laste järeltulijaid. Raamatu lõppeesmärk on „[kõigi inimeste veenmine], et JEEBUS ON KRISTUS, Iga-vene Jumal” (Mormoni Raamatu tiitelleht).

Meie aja jaoks oluline

Miks on teine testament Jeesusest Kristusest meie aja jaoks nii oluline? Miks toob Issand esile veel ühe tunnistaja, et tugevdada vägevaid Piibli avaldusi?

Me elame ajal, millega teist sarnast pole. Teaduslikud saavutused on teinud võimalikuks arstiabi, transpordi, mugavused ja

Tänapäeva maailmas leiavad kuulajaid kristusevastase Korihori ülbed väited, kuid kui usk Jeesusesse Kristusesse on kindlalt meie hinge ankurdatud, kaasneb sellega tõeline usulepöördumine.

käepärasused, mida varasemad põlvkonnad ei suutnud ettegi kujutada. Maa on üle ujutatud informatsiooni ja tehnoloogiaga, mis aitavad kaasa pereajalootööle ja evangeeliumi jagamisele, aga toetavad ka pornograafia, virtuaalse vägivalla ning muu „kurjuse ja sepitsuste” levikut, „mis on ja saavad olema salaplane pidavate inimeste südames” (ÕL 89:4). Suurem osa maailmast elab ajal, mil seotus materiaalse varaga on tugev.

Kui me ei ole hoolikad, võib selline olukord meid kõigis põlvkondades kehtivatest igavestest ja õigetest põhimõtetest kõrvale juhtida ja eemale ahvatleda.

Kui olin 1970ndate aastate alguses Euroopas noor misjonär, alustasime suurt osa oma õpetustest selgitusega usust taganemisest, sest Jeesuse Kristuse jumalikkus oli laialdaselt aktsepteeritud. Kui ma 20 aastat hiljem misjoni presidendina misjonile läksin, alustasime oma

PROHVET TUNNISTAB

„Kõik inimesed taeva all kogu oma leidlikkusega ei suudaks koostada ja esitada maailmale Mormoni

Raamatu sarnast raamatut. Selle raamatu põhimõtted on jumalikud – need on saadud Jumalalt. Ükski pettur ega romaanikirjutaja ei suudaks neid iial välja mõelda. Mispärast? Sest raamatud sisalduvad lubadused ja prohvetlikud kuulutused on täitumas kogu maa silme ees.”

President Wilford Woodruff (1807–1898). *Teachings of Presidents of the Church: Wilford Woodruff, 2004, lk 119.*

jutuajamist erinevalt, sest usk Jeesusesse Kristusesse kui Jumala Poega, kes oma elu meie pattude eest andis ja kolmandal päeval üles tõusis, oli märkimisväärselt kahanenud.

Tänapäeva maailmas leiavad kuulajaid kristusevastase Korihori ülbed väited:

„Miks te ootate Kristust? Sest mitte ükski inimene ei või teada midagi, mis on tulemas.

Vaata, see, mida te nimetate prohvetlikeks kuulutusteks, ...on teie isade rumalad pärimused.

... Te ei või teada seda, mida te ei näe. ...

... Igat inimest saadab edu vastavalt tema võimetele ja ... [ta] võidab vastavalt oma jõule” (Al 30:13–15, 17).

Meil on vaja omaenda kindlat ja püsivat usku Issandasse Jeesusesse Kristusesse ning meil on vaja abi oma pere tugevdamisel, et usk voogaks meie laste ja lastelaste südamesse. Kui usk Jeesusesse Kristusesse on kindlalt meie hinge ankurdatud, kaasneb sellega tõeline usulepöördumine ning selle kannul tulevad meelearandus, aus jüngripõli, imed, vaimsed annid ja lakkamatu õigemeelsus. See on oluline osa Mormoni Raamatu jumalikust missioonist.

Noore misjonärina oli mul väga huvitav jutuajamine ühe vaimulikuga. Ta ütles meile, et ei saa Mormoni Raamatuga nõustuda, kuna seal räägitakse avalikult Jeesusest Kristusest, mainides Tema nime ja Tema elus aset leidvaid sündmusi sadu aastaid enne Tema sündi. Tema jaoks polnud selline läbipaistvus iseloomulik Vanale Testamendile, kus viidati Päästjale vaevu hoomatavalt.

Minu jaoks peitub Mormoni Raamatu vägi just Jeesuse Kristuse julges kuulutamises. Loomulikult tuleb saada vaimne tunnistus, et raamat on Jumalast. Kuid kui see on saadud, on Kristuse eesmärgid, Tema elu ja ülestõusmise tõelisus, selgus selle osas, mis on vajalik Tema järgimiseks ja Temaga igavese elu saamiseks, meie ees rabavalt käegakatsutavad.

KÕIK TÄNU MORMONI RAAMATULE

Minu ristimisest oli möödunud kuus kuud ja mul polnud ikka veel Mormoni Raamatut tugevat tunnistust. Ühel päeval, kui mul polnud mingit soovi pühakirju lugeda, meenusid mulle mu Evangeeliumi aluste klassi õpetaja sõnad: „Kui sa ei soovi lugeda, tuleb see sellest, et Saatan ei taha, et sa pühakirju loed.” See hoiatus pani mind Mormoni Raamatut avama. Lugesin: „Kes oleks võinud arvata, et meie Jumal on nii halastav, et ta toob meid välja meie hirmsast, patusest ja rikutud seisundist?” (Alma 26:17) Need sõnad läksid mulle hinge, sest mul oli meeles minu seisund enne Jeesuse Kristuse õige Kiriku liikmeks saamist. Issanda Vaim tunnistas mu südames Mormoni Raamatu õigsusest.

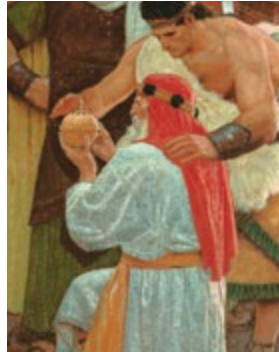
Ma polnud tahtnud saada põhimisjonäriks, kuid pärast seda päeva muutus kõik. Mul oli väga tugev tunne, et maailmal on vaja saada teada tõde, ja hakkasin end ette valmistama. Läksin oma juhtide juurde ja rääkisin neile teenimissoovist. Selgitasin seda oma vanematele, kes elasid teises linnas ja polnud Kiriku liikmed. Seejärel müüsin kõik, mis mul oli, ja ostsin misjoni jaoks riideid. See kõik võimaldas mul teenida aastatel 2003 kuni 2005 misjonil.

Tänaseks on minu pere – peale minu mu abikaasa ja tütar – igaveseks kokku pitseeritud. Selle õnnistuse taga on samuti minu tunnistus Mormoni Raamatust. Ma tean, et Mormoni Raamat on tõde, sest see tunnistab Issandast Jeesusest Kristusest ja selle püha ülestähenduse lugemine lähendab mind Jumalale.

Adilson Lucero dos Santos, Paraná, Brasiilia

Nefi nägemus

Lehhi tunnistus

Kuningas Benjamini jutlus

Abinadi tunnistus

Mormoni Raamatust Jeesuse Kristuse kohta suurepärase jutluste lugemine ja nende üle mõtisklemine toovad kindla tunnistuse nende õigsusest.

Tunnistus Jeesusest Kristusest

Mormoni Raamatust Jeesuse Kristuse kohta suurepärase jutluste lugemine ja nende üle mõtisklemine Püha Vaimu kaasabil toovad kindla tunnistuse nende õigsusest. Mulle meeldib liueda läbi Mormoni Raamatu, toitudes rõõmuga sellistest Kristust käsitlevatest vägevatest õpetustest: Nefi nägemus elupuust, kus ingel küsib: „Tead sa Jumala suurt alandumist?” (1Ne 11:16); Lehhi tunnistus, et „lunastus tuleb Pühas Messias ja tema kaudu, sest tema on täis armu ja tõde” (2Ne 2:6); Jaakobi täiendus, et Ta on „väravavalvuriks ... ja ta ei palka sinna ühtegi teenijat” (2Ne 9:41).

Seejärel õpetab kuningas Benjamin meile jüngriks olemisest, teatades vankumatult, et „ei ole antud ühtegi teist nime ega ühtegi teist teed ega moodust, mille kaudu võib pääste inimlastele osaks saada, kui ainult Kristuse ... nimes ja selle kaudu” (Mo 3:17).

Peagi jõuame Abinadini, kes on oma usu nimel oma elust loobumas:

„Aga ülestõusmine on olemas, seepärast haul ei ole võitu ja surma astel on alla neelatud Kristuses.

Tema on maailma valgus ja elu; jah, valgus, mis on lõputu, mida ei saa kunagi pimendada” (Mo 16:8–9).

Alma äratav ellu kaunid õpetused lepitusest, õiglusest ja halastusest: „Halastuse plaani ei saanud ellu viia muidu kui siis, kui saab tehtud lepitus; seepärast Jumal ise lepitab

maailma patud, et ellu viia halastuse plaani, et rahuldada õigluse nõudeid, et Jumal võiks olla täiuslik, õiglane Jumal ja ka halastav Jumal” (Al 42:15).

Seejärel jõuame Päästja imetabase külaskäiguni Lehhi laste juurde. Ka meie tunnetame Tema armastust, Tema kaastunnet, Tema õpetusi, Tema enda tunnistust:

„See on see evangeelium, mille ma olen andnud teile – et mina tuln maailma, et teha oma Isa tahet. ...

Ja minu Isa saatis mind, et mind saaks tõsta üles ristile; ... et ma saaksin siis tõmmata kõik inimesed enda juurde, et nii nagu inimesed tõstavad üles minu, just samuti tõstab Isa üles inimesed seisma minu ette, et nende üle mõistetak kohut nende tegude põhjal, on need siis head või on need halvad” (3Ne 27:13–14).

Ja lõpuks Mormoni ja Moroni viimased palved: „Teadke, et te peate ... parandama meelt kõikidest oma pattudest ja süütegudest ja uskuma Jeesusesse Kristusesse, et ta on Jumala Poeg” (Mr 7:5). „Jah, tulge Kristuse juurde ja saage täiuslikuks temas ja keelake endale kõik jumalatu; ja kui te keelate endale kõike jumalatu ja armastate Jumalat kõigest oma väest, meelest ja jõust, siis on tema arm teile küllaldane, et tema armu kaudu te võite saada täiuslikuks Kristuses” (Mn 10:32).

Pere raamides

See vaimse väega veenev tunnistus, et Jeesus Kristus on tõepoolest lubatud

Jeesuse Kristuse ilmumine

Mormoni ja Moroni viimased palved

Messias – võitnud Jumala poeg, kes saadeti maa peale, et kõik inimesed võiksid üles tõusta, ning need, kes parandavad meelt ja Teda järgivad, saaksid vaimselt puhtaks –, väljendub perekonnalugudes.

Mormoni Raamat algab perekonnaga, isa ja ema, poegade ja tütardega, kes võtavad kuulda prohvetist isa ilmutust maised asjad maha jätta ja Issanda nõu järgida. Raamat on täis lugusid, kus vanemad püüavad sisendada oma lastele lubadust Jeesusest Kristusest ja lootust Temasse. Kord ammutasin ma selle lehekülgedelt konkreetset nõu isadelt poegadele – sain seda kokku 52 trükitud lehekülje jagu. Me näeme Mormoni Raamatus, kuidas vanemad õpetasid usku Kristusesse ja kuulekust Jumala käskudele nii lastele, kes väikesest peale kuulekad olid, kui ka lastele, kel tuli oma tee leida – vahel ühes ja samas perekonnas. See on õppetunniks meie ajal, meie lastele, meie peredele.

Nagu muistsete kirjutiste puhul tavaline, on jäänud naiste ja tütarde roll mõneti mainimata. Kui me aga vaatame ilmselgetest asjade kaugemale, näeme nende igavest ja kestvat mõju. Meie jaoks on kallid need hinnalised killukesed, mis räägivad naistest ja emadest, näiteks kui nende tunnete kirjelduseks öeldakse „ülimalt õrnad ja puhtad ja hellad Jumala ees” (Jb 2:7) või kui Heelaman ütleb oma noore sõjaväe kirjelduseks, et nende headuse taga olid nende õigemeelsed emad:

„Nad olid sõnakuulelikud ja täitsid tähelepanelikult ja täpselt käsu iga sõna; jah, ja see sündis neile tõepoolest vastavalt nende usule ja ma pidasin meeles sõnu, mis nad mulle ütlesid, mis nende emad olid neile õpetanud. ...

Nüüd, see on nende usk, kellest ma olen rääkinud; nad on noored ja nende meel on kindel ja nad panevad

KAKS RAAMATUT, ÜKS IGAVENE PERE

Mu abikaasa oli parajasti koduteel, kui tänavalt koti leidis. Tema üllatuseks oli kotis Mormoni Raamat. Ta tõi selle koju ja näitas mulle. Ta luges seda natuke ja pidas seda huvitavaks, kuid lõpetas mõne aja pärast lugemise.

Veidi aega hiljem ta suri. Käisin kirikust kirikusse, et leida tröösti, ja tahtsin teada, kas elu pärast surma läheb edasi. Kahtlused matsid mind enda alla ja paljud küsimused olid vastuseta.

Siis nägin ma tööle minnes kõnniteel tuttavat raamatut – Mormoni Raamatut. Võtsin selle kaasa, sest selle leidmine meenutas mulle mu kallist abikaasat. Mainisin oma leiust kellelegi, kes mul seda lugeda soovitas.

Päevad möödusid ja ühel õhtul läksin külla oma õele, kes oli viimse aja püha. Seal olid põhimisjonärid ja nad laulsid kirikulaulu „Olen Jumala laps”. Teadsin otsekohe, et misjonärid oskavad mu küsimustele vastata.

Pärast vestlustel osalemist ja tunnistuse saamist sain ma ristitud. Täna võin ma täiesti kindlalt tunnistada, et Joseph Smith nägi Isa ja Tema Poega, Jeesust Kristust.

Usun, et tegu polnud juhusega, et me mõlemad abikaasaga Mormoni Raamatu leidsime. Kuigi mu abikaasa oma elu jooksul ristitud ei saanud, olen ma õnnelik, et tänu templitalitustele saame koos oma kahe kalli lapsega perena terve igaviku koos olla. Mormoni Raamat tõi meid kokku ja tõi meile hingerahu.

María Mash, Guatemala

Mormoni Raamat on täis lugusid, kus vanemad püüavad sisen-dada oma lastele lubadust Jeesusest Kristusest ja lootust Temasse.

jätkuvalt oma lootuse Jumalale. ...

... Nende emad olid neile õpetanud, et kui nad ei kahtle, siis Jumal päästab nad.

Ja nad kordasid mulle oma emade sõnu, öeldes: Me ei kahtle, et meie emad teadsid seda” (Al 57:21, 27; 56:47–48).

Tahaksin kutsuda teid mõtisklema järgmiste küsimuste üle, aitamaks teil kohandada Mormoni Raamatu õpetusi oma perele:

- Mis on need salmid Mormoni Raamatus, kus õpetatakse meile, et lastel on vaja näha oma vanemate ususaameelsust ja õigemeelsust?
- Millist nõu on Mormoni Raamatu isad andnud oma poegadele, mida tahaksime jagada oma lastega?
- Mida saame teada oma püüdlustest seoses lastega, kes pole kuulekad?
- Kuidas jagavad vanemad Mormoni Raamatus oma sügavaid tõekspidamisi lastega?
- Mida saame teada usust, kui seda põlvest põlve edasi anda?

Usk Issandasse Jeesusesse Kristusesse on tähtsaim, mida teisega jagada. See aitab mõista elu väljakutseid, rõõmu ja raskusi ning igavest elu tulevas maailmas.

Maiseid mõjusid, mis meid ja meie peresid elutähtsast usust eemale tõmbavad, on palju. Mormoni Raamat kutsub meid ja meie peresid uskuma Issandasse Jeesusesse Kristusesse. Selles on kirjas põhimõtted, mille abil läheb meie peredel hästi.

Tunnistan, et Mormoni Raamat on tõde, ning et ingel Moroni andis selle tõesti Issanda Jeesuse Kristuse juhatusel prohvet Joseph Smithile. See on meie ajaks ning meie lastele ja lastelastele. Ma luban, et kui me avame selle iga päev usuga, on Issanda Vaim meie peal ja meie pered on igavesti õnnistatud. ■

MUISTSED SÜNDMUSED, KAASAEGSED ELLURAKENDUSED

Lelian Mormoni Raamatust alati vastu-
laseid. Õpin seda uurides palju ja tunnen, et muutun paremaks.

Hiljuti mõtlesin ma, mida nüüd peale hakata, kui mu kuus last on suureks kasvanud. Ma mõtisklesin, mida Taevane Isa minult soovib.

Kui ma tavapäraselt pühakirju uurisin, juhtusin lugema Mormoni Raamatust üht sõjalugu. Mind rabas Moroni üleskutse kaitsta peale kõige muu ka perekondi (vt Al 46:12). Nefilased olid kindlalt otsustanud oma peresid kaitsta. Seda lugu lugedes otsustasin ka mina, mis ka ei juhtuks, oma pere eest võidelda. See kogemus oli midagi isiklikku ja tundeküllast.

Tean, et Mormoni Raamat kirjutati meie aja jaoks. Olen tänulik, et saan elujuhiste saamiseks selle raamatu poole pöörduda. See on tõepoolest raudkäsipuu (vt 1Ne 8).

Eun Jung, Korea

Usk • Pere • Trööst

Kui me ei kahtle

Tutvuge sõnumiga ja arutage seda õdedega, keda külastate. Küsimused aitavad õdesid tugevdada ja annavad Abiühingule olulise koha teie enda elus.

Me loeme Mormoni Raamatust eeskujulikest noortest meestest, kes olid tõeliselt vaprad, julged ja tugevad. „Jah, nad olid tõe ja arukuse mehed, sest neid oli õpetatud kinni pidama Jumala käskudest ja kõndima tema ees laitmatult” (Al 53:21). Need ustavad noored mehed avaldasid austust oma emadele – oma eeskujudele ja õpetajatele.

Heelamani sõjameeste emad elasid ajal, mis polnud meie ajast erinev. Nende olukord oli raske ja ohtlik ning noored olid kutsutud kaitsma füüsilist ja vaimset vabadust. Tänapäeval elame me maailmas, kus meil „ei ole maadlemist vere ja lihaga, vaid valitsuste ja võimudega, selle pimeduse maailma valitsejatega, taevaaluste kurjuse vaimudega” (Ef 6:12).

Rasked ajad nõuavad tugevaid vanemaid ja eeskujusid, kes õpetavad tõe, mis oli tuttav Heelamani sõjameestele: „Kui nad ei kahtle, siis Jumal päästab nad” (Al 56:47). Selle tõe õpetamine ja selle järgi elamine tänapäeval nõuab valvsust. Me ei pea siiski kartma. Kui teame, kes me oleme ja kes on Jumal, ja oleme sõlminud Temaga lepingud, on ka meil – nagu neil sõjameeste emadel – suur positiivne mõju.

Tõenäoliselt oli igapähe neist Heelamani 2060 sõjamehest ema, kes talle mõju avaldas. Aga need emad ei tegutsenud üksinda. Õpetamiseks lepingute väge, said need emad ilmselt usus ja eeskujuks olemisel tuge teistelt õigemeelsetelt meestelt ja naistelt. Tolle aja noored mõistsid seda lepingut, millega nende vanemad olid lahingutegevusest eemale hoida lubanud. Ja isegi kui see näis võimatu, avas armastav Taevane Isa nende vanematele võimaluse oma lepingust kinni pidada – ja vabaks jääda (vt Al 56:5–9). Ka meil tuleb oma lepinguid austada, et lapsed ja noored – meie enda lapsed ning noored meie kogudustes, naabrus- ja kogukondades – mõistaksid ja toetaksid lepingutest kinnipidamist.

Mida saan mina teha?

1. Kuidas saan aidata õdedel märgata, millist mõju nad saavad avaldada pealekasvavale põlvkonnale, ning tegutseda vastavalt sellele?

2. Millist inspiratsiooni leian Mormoni Raamatust, et tulla toime tänaste väljakutsetega?

Kui austame oma lepinguid, loob Taevane Isa meie jaoks võimalused. Meil tuleb täpselt lepinguid järgida. Näiteks saame täpselt jälgida, et meie palved oleksid õeldud ja pühakirjad uuritud, et meie templisoovitus oleks kehtiv, riietus kombekas ja hingamispäev pühitsetud. Kui me teeme seda, on meie lapsed sellest teadlikud ja saavad õelda: „Me ei kahtle, et meie emad teadsid seda” (Al 56:48).

Viimse aja pühadest naised, kes mõistavad, et nende jõud pärineb Issanda lepitusest, ei anna alla raskete ja heidutavate aegade saabudes. Austades lepinguid, oleme me laste ja noorte toetamisel, kosutamisel ja kaitsmisel laitmatud, et saaksime ühel päeval õelda selle pealekasvava põlvkonna kohta: „Ma ei ole mitte kunagi näinud nii suurt julgust, ei, mitte kogu ... rahva hulgas” (Al 56:45). ■

Julie B. Beck, Abiühingu üldjuhataja

Ingliseelse lisateabe saamiseks külastage kodulehte www.reliefsociety.lds.org.

Pühakirjakohad:

Al 53; 56–58

KAKS TUHAT VAPRAT SÕJAMEEST

Sõnad: Bonnie Hart Murray
Viis: Janice Kapp Perry

Julgelt ♩ = 96-100

1. Kaks tu - hat noor - sõ - du - rit, nii vap - rat, jul - get, head kord
2. Need jul - ged sõ - ja - me - hed said tea - da e - ma - delt, et
3. Neid juh - tis Hee - la - man seal, need vap - rad ven - nad kord said
4. Kaks tu - hat noor - sõ - du - rit siis jul - gelt o - ma teel läks

vas - tas sõ - ja - kut - se - le: me eest kes võit - lust peab? „On
loo - ta Ju - ma - la - le saab, kui õig - la - sed on teod. Neid
üht - seks suu - re u - su - ga ja kart - ma - tuks nad jäid. Ei
Is - san - da jõul e - da - si, ei huk - kund üks - ki hing, sest

Is - sand meie kõr - val, Ta käs - ku täi - da - me. Ei
kait - ses Ju - mal kõik - jal, neil usk sai ta - su - tud. Ei
in - du and - nud la - hing, vaid loo - tus jää - da priiks. Käis
usk neil an - dis vä - ge ja jõud veel kas - vas teel. Neid

kar - da e - lu kao - ta - da, vaid vap - ralt võit - le - me.“
kaht - len'd e - ma öel - dud tões, vaid o - lid us - ta - vad.
võit - lus maa ja rah - va eest, et õnn neil' al - les jääks.
ai - tas kin - del tead - mi - ne, et Ju - mal kait - seb neid.

© 2009 Kõik õigused kuuluvad Bonnie Hart Murrayle ja Janice Kapp Perryle.

Alma 53; 56-57

Laulu võib paljundada kirikus ja kodus kasutamiseks.

See teave peab oleme märgitud igale koopiale.

Õpetused meie ajaks

Issand hoolib meist

„Mulle meenuvad Issanda sõnad Mormoni Raamatus Eteri raamatus. Issand ütles: „Te ei saa ületada seda suurt sügavust, kui ma ei valmista teid ette merelainete vastu ja tuulte vastu, mis on liikvele läinud, ja tulvavate vete

vastu, mis tulevad” [Et 2:25]. Mu vennad ja õed! Ta on meid ette valmistanud. Kui paneme tähele Tema sõnu ja elame käskude järgi, elame üle ka selle liigse sallivuse ja pahelisuse aja – aja, mida võib võrrelda hävitavate lainete, tuulte ja tulvavate vetega. Ta on meist alati hoolinud. Ta armastab ja õnnistab meid, kui teeme seda, mis on õige.”

Thomas S. Monson.
Lõppsõna. – www.jeesusekristusekirik.ee, 179. sügisene üldkonverents.

Jeesus on Kristus

„Mormoni Raamat on meie vägevaim kirjalik tunnistus, et Jeesus on Kristus. Mis on Nefi sõnul aluseks Püha Vaimu saamisele? Usk Issandasse Jeesusesse Kristusesse. Kas see kindlustab usku Issandasse Jeesusesse Kristusesse, kui aeg-ajalt Mormoni Raamatut lugeda? Hoolega

Nefi kirjutusi lugedes ei jääks te sellele lootma. Tema sõnul on see „and kõigile neile, kes teda usinalt otsivad”. Usinalt tähendab muidugi regulaarselt. Ja see tähendab muidugi mõtisklemist ja palvetamist. Ja palvetamise juurde kuulub muidugi tulihingeline palumine, et saada teada tõde. Kõik, mis pole päris see, on vaevalt usin. Kõik, mis pole päris see, pole meile teiega piisav.”

President Henry B. Eyring,
esimene nõuandja Esimeses Presidentkonnas. *Going Home. – Brigham Young University 1986–1987 Devotional and Fireside Speeches, 1987, lk 77–78.*

Kuulutus evangeeliumist

„Evangeeliumisõnumi tuuma võib leida kõikidest pühakirjadest, kuid kõige selgemini on see välja toodud Mormoni Raamatus ja prohvet Joseph Smithile antud ilmutustes. Siin kuulutab Jeesus ise selgesõnaliselt oma õpetust ja oma evangeeliumi, millega Jumala lapsed peavad päri olema, et „saad[a] igave[n]e elu” (ÕL 14:7).”

President Dieter F. Uchtdorf,
teine nõuandja Esimeses Presidentkonnas. Kas meil ei ole põhjust rõõmustada? – www.jeesusekristusekirik.ee, 177. sügisene üldkonverents.

Muistsed prohvetid annavad meile teada, et Mormoni Raamatus on paljud „selged ja hinnalised asjad”, mida on säilitatud selleks, et meile meie päevil juhatus anda (vt 1Ne 13:40; 19:3). Need tõed teevad Jeesuse Kristuse evangeeliumi täiuse selgemaks ja paremini arusaadavaks ning aitavad Mormoni Raamatu õppijatel eluraskuste vahel lootusrikkalt ja vankumatult teed leida. Järgnevalt on ära toodud kaasaja prohvetite ja apostlite tunnistused nende tähtsate õpetuste kohta.

Väikelaste ristimine

„[Mõned inimesed usuvad], et väikesed lapsed on eostatud patus ja tulevad surelikkusesse loomulikult. See õpetus on vale!

„Kui ma olen kuulnud tõde,” kirjutas Moroni, „siis teie seas on olnud vaidlusi teie väikeste laste ristimise pärast” (Mn 8:5).

Ta pidas nende vaidlust „jämedaks veaks” ja kirjutas:

„Kuula Kristuse, oma Lunastaja, oma Issanda ja oma Jumala sõnu. Vaata, ma ei tulnud maailma kutsuma meelega dusele õigemeelseid,

vaid patuseid; arsti ei vaja terved, vaid need, kes on haiged; mispärast, väikesed lapsed on terved, sest nad pole võimelised pattu tegema; mispärast, Aadama needus on neilt minu tõttu ära võetud, nii et sel ei ole nende üle võimu; ...

Ja niiviisi tegi Püha Vaim minule ilmsiks Jumala sõna; mispärast, mu armas poeg, ma tean, et see, et te ristite väikseid lapsi, on pühaduse teotus Jumala ees” (Mn 8:7–9). ...

Lugege kogu see kiri läbi. See õpetus on õige.”

Kaheteistkümne Apostli Kvoorum juhataja **Boyd K. Packer**. *Little Children*. – *Ensign*, nov 1986, lk 17.

Mormoni Raamatust pärit hoiatused

„Mormoni Raamatu õppetundidest saame teada, millised on sõja põhjused ja tagajärjed ning millistel tingimustel on see õigustatud. Seal räägitakse meile salajaste liitude kurjusest ja ohtlikkusest. Need liidud moodustatakse inimeste üle võimu saamiseks ja neilt kasu lõikamiseks. Seal räägitakse meile Saatana reaalsusest ja tuuakse mõned näited tema meetoditest. Seal antakse

meile nõu, kuidas vara õigesti kasutada. Seal räägitakse meile evangeeliumi selgestest ja hinnalistest tõdedest ning Jeesuse Kristuse reaalsusest ja jumalikkusest ning lepitavast ohverdu- sest, mille Ta tegi kogu inimkonna eest. Seal antakse meile teada Iisraeli koja kokkukogumise viimisel ajal. Seal räägitakse meile misjonitöö eesmärgist ja põhimõtetest. Seal hoiatatakse meid uhkuse, ükskõiksuse, edasilükkamise, valede pärimuste ohtlikkuse, silmakirjalikkuse ja kõlbluse eest.

Meie asi on uurida Mormoni Raamatut, õppida selles olevaid põhimõtteid ja neid ellu rakendada.”

Vanem L. Tom Perry Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist. *Blessings Resulting from Reading the Book of Mormon*. – *Liahona*, nov 2005, lk 8.

KAHEST PUUTÜKIST SAAB TERVIK

Mul on olnud peaaegu sünnist saadik Piibel, kuid siiski ei tundnud ma kõiki evangeeliumipõhimõtteid enne, kui sain endale Mormoni Raamatu. Avastasin, et Jeesuse Kristuse evangeeliumi täius on kättesaadav vaid siis, kui teada sellest teisest „puutükist” (vt Hs 37:15–17). Kui need kaks minu jaoks kokku said, muutis see kogemus mu elu – mõistsin paremini, kes ma olen, ja et minust võib saada Jumala igavese perekonna liige. See prohvetlikult kuulutatud liitumine – „et need su käes moodustaksid terviku” (s 17) – sai võimalikuks, kuna kaks ustavat misjonäriõde hoolisid minust ja jätsid mulle teise puutüki.

Varem käisin ma küünlavalgel; nüüd on iga arv ja pragu evangeeliumiõnnistuste täiuse käes nähtav. Mul on tunne, et mulle on antud uus eluleping.

Ary Sala, *Briti Columbia, Kanada*

PERE ON IGAVENE

Olen lugenud Mormoni Raamatut sellest ajast peale, kui 1995. aastal ristitud sain. Kuid alles pärast abiellumist muutus lugu Lehhi poegade rännakust Jeruusalemma ja tagasi mulle minu enda perega seoses tähendusrikkaks.

Näib, et Issand tahtis, et Lehhi pere oleks igavene. Kõigepealt käskis Ta Lehhil kõik maha jätta ja oma *toonane* pere päästa, viies nad töötatud maale. Kui nad veel kõnnumaal olid, käskis Issand Lehhil oma pojad tagasi *läinud aegade* pereliikmete ülestähenduse järele saata. Seejärel saatis Ta nad Ismaeli ja tema tütarde järele. See

Kaheteistkümne Apostli Kvoorumite liikmete tunnustused on kirjas käesolevas ajakirjanumbris lk 10, 28, 32, 38 ja 80.

Kõik asjad taastatakse

„Mormoni Raamatus kirjeldatakse elavalt, kuidas ülestõusmine sõna otseses mõttes aset leiab ja on kõikehaarav. Prohvet Amulek õpetas:

„Kristuse surm päästab lahti selle ajaliku surma köidikud, nii et kõik tõusevad üles sellest ajalikust surmast.

Vaim ja keha ühendatakse taas selle täiuslikul kujul; nii jäse kui ka liiges taastatakse selle õigel kujul, just nagu me nüüd oleme praegusel ajal. ...

Nüüd, see taastamine tuleb kõigile, nii

vanadele kui noortele, nii orjadele kui vabadele, nii meestele kui naistele, nii pahelistele kui õigemeelsetele ja juuksekarvgi nende peast ei lähe kaduma, vaid iga asi taastatakse selle täiuslikul kujul” (Al 11:42–44).

Ka Alma õpetas, et ülestõusmisel „kõik asjad taastatakse nende õigel ja täiuslikul kujul” (Al 40:23). ...

Kui lohutav on teada, et kõik, kes on olnud elus ebasoodsas olukorras, ... tõusevad üles „õigel ja täiuslikul kujul”.

Vanem Dallin H. Oaks
Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist. *Resurrection.* – *Liahona*, juuli 2000, lk 17.

Salajaste liitude ohtlikkus

„Mormoni Raamatus õpetatakse, et kuritegelikud salajased liidud on tõsiseks probleemiks mitte ainult üksikisikutele ja peredele, vaid kogu tsivilisatsioonile. Tänapäeva salajaste liitude seas on jõugud, uimastikartellid ja organiseeritud kuritegelikud perekonnad. Kaasaja salajased liidud toimivad paljuski nagu Gandantoni röövljõuk

Mormoni Raamatu aegadel. ... Mõned nende eesmärgid on näiteks „mõrvata ja rüüstata ja varastada ja hoorata ning panna toime kõiksugu pahelisust vastupidiselt oma maa seadustele ja ka oma Jumala seadustele” [HI 6:23].

Kui me pole ettevaatlikud, kasvab tänapäeva salajaste liitude vägi ja mõjujõud sama kiiresti ja täielikult nagu Mormoni Raamatu aegadel.”

Vanem M. Russell Ballard
Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist. *Standing for Truth and Right.* – *Ensign*, nov 1997, lk 38.

oli ettevalmistus nende *tulevase* pere jaoks.

Ühenduse loomine oma igavese pere oleviku, mineviku ja tuleviku vahel on tähtis kohustus, mida pean sarnaselt Lehhile kalliks pidama. Ehk aitasid need kogemused Lehhil valmistuda elupuunägemuseks ja arusäämiseks, et igaveses peres tuleb kanda hoolet Jumala armastuse eest.

Salote Malani Maiwiriwiri, Hawaii, Ameerika Ühendriigid

Eluprobleemide lahendamine

„Mormoni Raamatu jumalikku päritolu sõnumid näitavad meile, kuidas vabaneda valede pärimuste mõju alt ja saada osa elu täiussest. Seal õpetatakse, kuidas lahendada probleeme ja väljakutseid, millega täna silmitsi oleme. ... [Issand] on andnud meile mooduse tõsiste eluvigade parandamiseks, aga need juhised on väärtusetud, kui jäävad suletud raamatusse luku taha.”

Vanem Richard G. Scott
Kaheteistkümneme Apostli Kvoorumist. True Friends That Lift. – *Ensign*, nov 1988, lk 76.

Meie lepingute meeldetuletaja

„Mormoni Raamatus tuletatakse meile meelde, et ristimine on leping „seis[ta] kui Jumala [ja Tema kuningriigi] tunnistajad *igal ajal ja kõiges ja kõikjal*, kus te ka ei ole, kuni surmani välja, et Jumal saaks teid lunastada ja teid arvataks nende hulka, kes on esimeses ülestõusmises, et teil võiks olla igavene elu” (Mo 18:9; rõhutus lisatud).”

Vanem Robert D. Hales
Kaheteistkümneme Apostli Kvoorumist. The Covenant of Baptism: To Be in the Kingdom and of the Kingdom. – *Liahona*, jaan 2001, lk 7.

Kuulekuse õnnistused

„Lugematutes kohtades Mormoni Raamatus on inimestele lubatud, et nad edenevad sellel maal, kui nad peavad käske [vt 1Ne 2:20; 2Ne 4:4]. Selle lubadusega kaasneb sageli hoiatus, et kui nad Jumala käskle ei pea, siis eemaldatakse nad Tema juurest [vt Al 36:30].” ■

Vanem Quentin L. Cook
Kaheteistkümneme Apostli Kvoorumist. Tead, kui raske meil oli. – www.jeesusekirik.ee, 178. sügisene üldkonverents.

TULE VALGEL

Me loeme Eteri 2. peatükist Jeredi venna murest, et nende laevades polnud valgust. Küsinud Issandalt selle kohta, vastas Issand küsimusega: „Mida te soovite, et ma teie jaoks valmistaksin, et teil oleks valgust?” (s 25)

Olen mõtisklenud palju selle üle, kuidas Jeredi vend Issanda küsimusele vastas. Kõigepealt ronis ta mäe otsa, kus ta „sulatas kaljust välja kuusteist väikest kivi” (Et 3:1). Ta viis kivid mäetippu, kus ta palvetas. Alustuseks oli ta Issanda ees andlik. Ta palus halastust ja tunnistas, et Issandal on vägi ta palvele vastata. Seejärel näitas ta üles usku, öeldes: „Me teame, et sa oled võimeline näitama suurt väge” (Et 3:5). Jeredi vend palus Issandal kivisid puudutada, et need täidaksid laevad valgusega.

See lõik on muutnud seda, kuidas ma palvetan. Varem küsisin sageli: „Isa, mida Sa tahad, et ma teeksin?” Tegelikult nõuavad paljud olukorrad veidi mõtlemist, oma vahendite analüüsimist, plaani väljamõtlemist ning siis Isa juurde minemist, et küsida, kas see plaan sobib – seejärel imede palumist, mida ma ise enda jaoks teha ei suuda.

Elena Gómez de Santurión, Uruguay

President
Ezra Taft Benson
(1899–1994)

MORMONI RAAMAT meie usundi päiskivi

10. novembril 1985. aastal sai Kiriku 13. presidendiks Ezra Taft Benson. Teda mäletatakse selle järgi, et tal oli kindel tunnistus Mormoni Raamatu väest, ja et ta rõhutas Mormoni Raamatu tähtsust igapäevasel pühakirjade uurimisel, misjonitöös ja evangeeliumi õpetamisel. Tänavu möödub 25 aastat kõnest, mille ta pidas 1986. aastal oktoobrikuisel üldkonverentsil.

Mu kallid vennad ja õed! Tahaksin täna teile rääkida ühest tähelepanuväärseimast kingitusest kaasaja maailmale. Pean silmas kingitust, mis on palju tähtsam kui ükskõik milline pöördeline leiutus majanduses või tehnoloogias. See kingitus on inimkonnale väärtuslikum isegi paljudest kaasaja meditsiini imelisest edusammudest. See on inimkonnale väärtuslikum kui lennunduse ja kosmonautika areng. Ma räägin Mormoni Raamatust, mis anti inimkonnale 156 aastat tagasi.

Selle kingituse ettevalmistamine kestis Issanda käe läbi enam kui tuhat aastat. Siis peideti ülestähendused ära, et need säiliks oma eheduses kuni meie ajani. Ehk tunnistas selle kaasaegse pühakirjaraamatu tähtsusest kõige selgemini Issanda enda sõnad raamatu kohta.

Issand on oma suu läbi tunnistanud: 1. et see on tõde (ÕL 17:6); 2. et see sisaldab tõde ja Issanda sõnu (ÕL 19:26); 3. et see tõlgiti kõrgema väe abil (ÕL 20:8); 4. et see sisaldab Jeesuse Kristuse evangeeliumi täiust (ÕL 20:9;

42:12); 5. et see anti inspiratsiooni kaudu ja kinnitati inglite teenimise kaudu (ÕL 20:10); 6. et see tõendab, et pühakirjad on tõesed (ÕL 20:11); 7. et need, kes võtavad selle vastu usus, saavad igavese elu (ÕL 20.14).

Teise vägeva tunnistuse Mormoni Raamatu tähtsusest saame, kui märkame, millal Issand lasi sellel raamatul taastamise aegadel esile tulla. Sellele eelnes vaid esimene nägemus. Selles imelises avalduses õppis prohvet Joseph Smith tundma Jumala tõelist olemust ja sai teada, et Jumalal on tema jaoks töö. Järgnes Mormoni Raamatu esiletulek.

Mõelge, mis kõik sellega kaasnes. Mormoni Raamatu esiletulemisele järgnes preesterluse taastamine. Mormoni Raamat avaldati vaid mõni päev enne Kiriku loomist. Pühadele anti lugemiseks Mormoni Raamat, enne kui neile anti ilmutused selliste suurte õpetuste kohta nagu kolm hiilguse astet, selestiline abielu ja töö surnute eest. Mormoni Raamat anti enne preesterluse kvoorumeid ja Kiriku

PROHVET TUNNISTAB

„[Mormoni Raamat] on Jumala sõna. See on teine vägev tunnistus Kristusest. Ja kindlasti tervitavad kõik tõelised usklikud, kes Lunastajat armastavad, veel üht tunnistust Tema jumalikkusest.

Seda inspireerivat raamatut pole kunagi moonutanud tõlkijad, kel pole volitust, ega eelarvamuste küüsis teoloogid. See raamat tuli maailma ehedana, otse kroonikute ja kokkuvõtete tegijate käest. Kohut ei saa mõista mitte selle raamatu, vaid tema lugejate üle.“

President Spencer W. Kimball (1895–1985). *The Teachings of Spencer W. Kimball*, toim Edward L. Kimball, 1982, lk 133.

struktuuri. Kas ei räägi see meile mitte sellest, kuidas Issand suhtub eelmainitud pühasse töösesse?

Mõistes, kuidas Issand suhtub sellesse raamatusse, ei peaks meid üllatama, et Ta annab pühaliku hoiatuse, kuidas meie peaksimme selle vastu võtma. Viidates, et need, kes võtavad Mormoni Raamatu vastu usus, töötades õigemeelselt, saavad igavese elu krooni (vt ÕL 20:14), jätkab Issand hoiatusega: „Kuid neile, kes uskmatuses teevad oma südamed kõvaks ja lükkavad selle tagasi, pöördub see nende endi hukkamõistmiseks“ (ÕL 20:15).

1829. aastal hoiatas Issand pühasid, et nad ei suhtuks hoolimatult pühadesse asjadesse (vt ÕL 6:12). Mormoni Raamat on kindlasti püha asi, kuid siiski suhtuvad paljud sellesse hoolimatult või teisisõnu, suhtuvad sellesse kergemeelselt ja kohtlevad raamatut, nagu poleks see piisavalt tähtis.

1832. aastal, kui mõned teerajajatest misjonärid koju naasid, noomis Issand neid, kuna nad suhtusid Mormoni Raamatusse hoolimatult. Issand ütles, et selline suhtumine on tuhmistanud nende meeli. Püha raamatu kergekäeline kohtlemine ei põhjustanud mitte üksnes nendel endil valguse kaotamist, see tõi kogu Kiriku süüdimõistmise, nimelt kõikide Siioni laste. Ja siis ütles Issand: „Ja nad jäävad selle süüdimõistmise alla nii kauaks, kuni nad parandavad meelt ja tuletavat meelde uut lepingut, nimelt Mormoni Raamatut“ (ÕL 84:54–57).

Kas tõsiasi, et Mormoni Raamat on olnud meiega enam kui poolteist sajandit, on muutnud raamatu vähem tähendusrikkaks? Kas me mäletame uut lepingut, nimelt Mormoni Raamatut? Piiblis on Vana Testament ja Uus Testament. Sõna *testament* tuleneb

kreekaakeelsest sõnast, mis tähendab ka *lepingut*. Kas Issand pidas seda silmas, kui Ta kutsus Mormoni Raamatut uueks lepinguks? See on tõepoolest teine testament ehk tunnistust Jeesusest. See on üheks põhjuseks, miks hiljuti lisati Mormoni Raamatu pealkirjale sõnad „Teine tunnistus Jeesusest Kristusest“.

Kui teerajajatest pühasid noomiti, et nad suhtuvad Mormoni Raamatusse kergekäeliselt, siis kas meid ei mõisteta süüdi, kui teeme sama? Issand ise on tunnistanud selle raamatu igavikulisest tähtsusest. Kas väike hulk meist viib kogu Kiriku hukkamõistule, kuna peab tähtsusetuks pühasid asju? Mida me ütleme kohtumõistmisel, kui seisame Jumala ees, Tema uuriva pilgu all, kui kuulume nende hulka, keda kutsutakse uue lepingu unustajateks?

On kolm tähtsat põhjust, miks viimse aja pühad peaksid kogu elu Mormoni Raamatut uurima.

Esiteks on Mormoni Raamat meie usundi päiskivi. Need on prohvet Joseph Smithi sõnad. Tema tunnistas, et „Mormoni Raamat on kõige korrektsem igast raamatust maa peal ja meie usundi päiskivi.“¹ Päiskivi on poolkaari ühendav kivi. Päiskivi hoiab paigal kõiki teisi kive. Kui päiskivi eemaldada, langeb kaar kokku.

Mormoni Raamat on meie usundi päiskivi kolmel viisil. Ta on päiskiviks meie tunnistusele Kristusest. Ta on meie õpetuse päiskivi. Ta on meie tunnistuse päiskivi.

Mormoni Raamat on päiskiviks meie tunnistusele Jeesusest Kristusest, kes on kõige selle päiskivi, mida me teeme. Ta tunnistab väe ja selgusega Jeesuse tõelisusest. Erinevalt Piiblist, mis on käinud mitme põlve ümberkirjutajate, tõlkijate ja korrumpeerunud

usumeeste käest läbi, kes kõik muutsid esialgset teksti, jõudis Mormoni Raamat kirjutajalt lugejani vaid ühe inspireeritud tõlkija vahendusel. Seepärast tunnistab ta Õpetajast selgelt, rohkelt ja suure väega. Kuid ta teeb veelgi rohkem! Suur osa tänapäeva kristlikust maailmast eitab Päästja jumalikkust. Nad kahtlevad Tema imelises sünnis, täiuslikus elus ja Tema hiilgava ülestõusmise reaalsuses. Mormoni Raamat õpetab arusaadavalt ja eksimatult kõigist nendest tõdedest. See raamat annab ka kõige täielikuma selgituse lepituse kohta. See jumalikult inspireeritud raamat on tõepoolest päiskivi, tunnistades maailmale, et Jeesus on Kristus.²

Samuti on Mormoni Raamat päiskiviks õpetusele ülestõusmisest. Nagu eelnevalt sai mainitud, kuulutas Issand ise, et Mormoni Raamat sisaldab „Jeesuse Kristuse evangeeliumi täiust“ (ÕL 20:9). See ei tähenda, et see sisaldab kõiki õpetusi, põhimõtteid ja ilmutusi. Pigem tähendab see, et me leiame Mormoni Raamatust meie päästmiseks vajalike õpetuste täiuse. Ja neid õpetatakse arusaadavalt ja lihtsalt, nii

Mormoni Raamatust leiame meie päästmiseks vajalike õpetuste täiuse. Need õpetused on arusaadavad ja lihtsad, nii et isegi lapsed saavad õppida päästmisest ja ülendusest.

et isegi lapsed saavad õppida päästmisest ja ülendusest. Mormoni Raamat pakub palju sellist, mis avardab meie mõistmist päästmise õpetusest. Ilma selleta poleks paljud asjad, mida õpetatakse teistes pühakirjades, sugugi nii arusaadavad ja hinnalised.

Lõpetuseks võib öelda, et Mormoni Raamat on meie tunnistuse päiskivi. Just nii nagu kaar langeb päiskivi eemaldamisel kokku, sõltub kogu Kiriku püsimine või langemine Mormoni Raamatu tõesusest. Kiriku vaenlased mõistavad seda väga hästi! Just seepärast püüavad nad Mormoni Raamatu õigsust nii agaralt ümber lükata, sest kui see raamat suudetakse valeks tunnistada, pole ka Joseph Smith prohvete. Samuti ei vasta sel juhul tõele meie väited, et meil on preesterluse võtmed, et saame ilmutusi ja meil on taastatud Kirik. Kuid samas, kui Mormoni Raamat on tõde – ja tänapäeval tunnistavad miljonid, et Vaim on neile tunnistanud, et see on tõde –, siis tuleb nõustuda ka väidetega, mis puudutavad taastamist ja kõike sellega kaasnevat.

Jah, mu kallid vennad ja õed! Mormoni Raamat on meie usundi päiskivi – meie tunnistuse päiskivi, meie õpetuse päiskivi ning päiskivi meie tunnistusele Issandast ja Päästjast.

Teine suur põhjus, miks Mormoni Raamat peaks olema meie õppimise keskpunktiks on see, et see kirjutati meie päeviks. Ei nefilased ega muistsed laamanlased kasutanud seda raamatut kunagi. See oli mõeldud meie jaoks. Mormon kirjutas nefilaste tsivilisatsiooni lõpu eel. Saades Jumalalt inspiratsiooni, valis ta sajanditepikkuste ülestähenduste hulgast välja lood, kõned ja sündmused, millest meile on kõige rohkem abi.

Kõik Mormoni Raamatu peamised kirjutajad on tunnistanud, et nad kirjutasid tulevastele

PROHVET TUNNISTAB

„Mormoni Raamat on püha ülestähendus, kust leiame teavet, mida pole mitte üheski teises raamatus. Issand on käskinud meil jagada kõikide teiste Tema lastega igavese evangeliumi tõdesid, mis ilmutati selleks, et valmistada neid ette seeliks kuningriigiks. ...

Minu südant rõõmustab teadmine, et igale inimesele, kes loeb [Mormoni Raamatut] palvemeelselt, igale inimesele, kes soovib saada teada, kas see on Jumalalt või mitte, on antud lubadus, mitte Joseph Smithi ega ühegi teise elusolendi, vaid meie Taevase Isa enda lubadus, et neile antakse kindel teadmine, et see on Jumalalt.“

President George Albert Smith (1870–1951). Conference Report, apr 1936, lk 13–14, 15.

põlvedele. Nefi ütles: „Issand Jumal [on] lubanud mulle, et need asjad mida ma kirjutan, hoitakse ja säilitatakse ning antakse minu soole, põlvest põlve” (2Ne 25:21). Tema vend Jaakob, kes temalt kirjutamise üle võttis, kirjutas samamoodi: „Sest [Nefi] ütles, et tema rahva ajalugu peaks olema uurendatud tema teistele plaatidele, ja et ma peaksin säilitama neid plaate ja andma need edasi oma soole, põlvest põlve” (Jb 1:3). Enos ja Jaarom kinnitasid samuti, et nad ei kirjuta mitte oma rahvale, vaid tulevastele põlvedele (vt En 1:15–16; Jm 1:2).

Mormon ise ütles: „Jah, ma kõnelen teile, te Iisraeli koja jääk” (Mr 7:1). Ja Moroni, viimane inspiratsiooni saanud kirjutaja, nägi tegelikult meie päevi ja aega. Ta ütles: „Vaata, Issand on näidanud minule suuri ja imepäraseid asju sellest, mis varsti peab tulema, sel päeval, kui need asjad teie keskele ilmuvad.

Vaata, ma räägin teile, nii nagu te oleksite siinsamas ja ometi te ei ole. Aga vaata, Jeesus Kristus on näidanud teid mulle ja ma tean teie tegusid” (Mr 8:34–35).

Kui nad nägid meie päevi ja valisid välja just selle, mis on meie jaoks kõige väärtuslikum, kas me siis ei peaks ka vastavalt sellele Mormoni Raamatut uurima? Peaksime endilt pidevalt küsima: „Miks andis Issand Mormoni (või Moroni või Almale) inspiratsiooni lisada need asjad oma ülestähendustesse? Mida on mul sellest õppida, mis aitab mind just praegusel hetkel ja ajajärgul?”

Ja te leiame ühe näite teise järel, mis vastavad nendele küsimustele. Näiteks leiame Mormoni Raamatust mudeli, kuidas valmistada teiseks tulemiseks. Suurem osa raamatust keskendub peamiselt mõnele aastakümnele enne Kristuse tulemist Ameerika

mandrile. Seda ajaperioodi hoolikalt uurides võime teada saada, miks hävitati mõned sellise kohutava kohtumõistmisega, mis eelnes Kristuse tulemisele ja mis tõi inimesed kokku templi juurde Külluse maal katsuma oma käega haavade jälgi Tema kätel ja jalgadel.

Me õpime Mormoni Raamatust, kuidas elasid Kristuse jüngrid sõja ajal. Me näeme, kuidas Mormoni Raamatus on kujukalt ja judisemanevalt tõetruult kirjeldatud salavandeseltse. Me leiame Mormoni Raamatust õppetunde selle kohta, kuidas saada hakama tagakiusamise ja usust taganemisega. Me õpime palju misjonitööst. Ja rohkem kui kusagil mujal näeme Mormoni Raamatus ohte, mis on seotud materiaalsete asjadega ja südame maistele asjadele häälestamisega. Kas keegi võib kahelda selles, et see raamat on mõeldud meile ja et me leiame sealt suurt väge, lohutust ja kaitset?

Kolmas põhjus miks Mormoni Raamat on viimse aja pühadele väga oluline, on ära toodud samas prohvet Joseph Smithi avalduses, millele ennist viitasime. Joseph Smith ütles: „Ma ütlesin vendadele, et Mormoni Raamat on kõige korrektsem igast raamatust maa peal ja meie usundi päiskivi, ja et inimene saaks Jumalale selle õpetuste järgi elades ligemale, kui ühegi teise raamatu abil.” See on kolmas põhjus, miks uurida Mormoni Raamatut. See aitab meil Jumalaga lähedasemaks saada. Kas meil ei ole sügaval südames igatsust saada Jumalaga lähedasemaks, olla oma igapäevategevustes rohkem Tema sarnane, tunda, et Ta on pidevalt koos meiega? Kui jah, siis aitab Mormoni Raamat meid rohkem kui ükski teine raamat.

Mitte üksnes sellepärast, et Mormoni Raamat õpetab meile tõde, kuigi ka seda

tõepoolest teeb. Ega sellepärast, et Mormoni Raamat tunnistab Kristusest, kuigi teeb ka seda. Siin on midagi enam! Sellel raamatul on vägi, mis hakkab teie elu mõjutama hetkest, mil asute raamatut tõsisemalt uurima. Te leiate suuremat jõudu seista vastu kiusatustele. Teil on vägi vältida pettusi. Teil on vägi püsida kitsal ja ahtal rajal. Pühakirju kutsutakse elusõnadeks (vt ÕL 84:85) ja see pole ühelgi muul puhul tõesem kui Mormoni Raamatu puhul. Kui te hakkate tundma nende sõnade järele nälga ja janu, leiate te, et elu on üha külluslikum ja külluslikum.

Meie armas vend president Marion G. Romney ... tunnistas õnnistustest, mis tulevad nende ellu, kes loevad ja uurivad Mormoni Raamatut. Ta ütles:

„Ma olen kindel, et kui vanemad loeksid kodus palvemeelselt ja regulaarselt Mormoni Raamatut, nii omaette kui koos lastega, püsiks selle suurepärase raamatu vaim jäädavalt meie kodus ja kõigis, kes seal elavad. Suureneb aupaklikkus, vastastikune austus ja üksteisega arvestamine. Vaidluse vaim lahkuib. Vanemad

Kas keegi võib kahelda selles, et see raamat on mõeldud meile ja et me leiame seal suurt väge, lohutust ja kaitset?

annavad oma lastele nõu suurema armastuse ja tarkusega. Lapsed on vastutustundlikumad ja kuulekamad vanemate nõuannete suhtes. Suureneb õigemeelsus. Meie kodu ja elu täidab usk, lootus ja armastus – puhas Kristuse armastus –, mis toob rahu, rõõmu ja õnne.”³

Need lubadused – rohkem armastust, üksmeelt ja õigemeelsust kodus, suurem austus vanemate ja laste vahel ning kõrgem vaimsus – ei ole antud ilmaasjata, vaid prohvet Joseph Smith mõtles just seda, kui ütles, et Mormoni Raamat aitab meil Jumalaga lähedasemaks saada.

Vennad ja õed! Ma anun teid kogu südamest, et te mõtiskleksite suure pühalikkusega Mormoni Raamatu tähtsuse üle nii teie endi kui kogu Kiriku seisukohast.

Üle 10 aasta tagasi tegin ma seoses Mormoni Raamatuga järgmise avalduse:

„Kas meie suhtumisel sellesse raamatusse on igavesed tagajärjed? Jah! Meid kas õnnistatakse või mõistetakse süüdi.

Iga viimse aja püha peaks kogu elu Mormoni Raamatut uurima. Vastasel juhul seab ta ohtu ja jätab hooletusse oma hinge, selle asemel et saada vaimsemaks ja harida end kogu oma elu. On vahe pöördunu vahel, kes on rajanud kõik Mormoni Raamatu kaudu Kristuse kaljule ja jääb raudkäsipuust kinni hoides püsima, või pöördunu vahel, kes pole seda teinud.”⁴

Ma kinnitan teile täna neid sõnu. Ärge saagem hukka mõistetud, nuheldud ja süüdi mõistetud seetõttu, et suhtume kergekäeliselt Issanda poolt meile antud suurepärasesse ja imelisse kingitusse. Pigem saagu meile osaks lubadused, mis on seotud selle raamatu südames kalliks pidamisega.

Õpetuse ja Lepingute 84:54–58 loeme:

„Ja teie meeled on möödunud aegadel

Sellel raamatul on vägi, mis hakkab teie elu mõjutama hetkest, mil asute raamatut tõsisemalt uurima.

olnud pimendatud uskmatuse tõttu ja sellepärast, et te olete võtnud asju, mis te olete saanud, kerglaselt –

ja see tühisus ja uskmatuse asetamine süüdimõistmise alla kogu kiriku.

Ja see süüdimõistmine lasub Siioni laste, tõepoolest nende kõigi kohal.

Ja nad jäävad selle süüdimõistmise alla nii kauaks, kuni nad parandavad meelt ja tulevad meelde uut lepingut, nimelt Mormoni Raamatut ja eelnevaid käske, mis ma neile andnud olen mitte ainult rääkides, vaid tegutsedes vastavalt sellele, mis ma olen kirjutanud,

et nad võiksid kanda vilja, mis on kohane nende Isa kuningriigile; vastasel juhul jääb Siioni laste peale väljavalamiseks järele vaid nuhtlus ja hukkamõist.”

Eelmisest üldkonverentsist alates olen ma saanud palju kirju pühadelt, nii noortelt kui vanadelt üle kogu maailma, kes on vastu võtnud üleskutse lugeda ja uurida Mormoni Raamatut.

Mind on rõõmustanud nende lood, kuidas selle kohustuse täitmise tulemusel on muutunud nende elu ja kuidas nad on saanud Issandaga lähedasemaks. Need hiilgavad tunnistused kinnitasid mu hingele prohvet Joseph Smithi sõnu, et Mormoni Raamat on tõepoolest „meie usundi päiskivi” ning et mehed ja naised „saa[vad] Jumalale selle õpetuste järgi elades ligemale kui ühegi teise raamatu abil”.

Minu palve on, et Mormoni Raamatust saaks meie elu päiskivi. ■

Õigekeiri ja suurtähe kasutamine on kaasajastatud.

VIITED

1. Mormoni Raamatu sissejuhatus.
2. Mormoni Raamatu tiitelleht.
3. Marion G. Romney. The Book of Mormon. – Ensign, mai 1980, lk 67.
4. Ezra Taft Benson. The Book of Mormon Is the Word of God. – Ensign, mai 1975, lk 65.

25 AASTAT

Kuigi ma olen olnud Kiriku ustav liige juba 1965. aastast alates, tugevdas üks 1986. aastal juhtunud sündmus minu tunnistust rohkem kui miski muu.

1986. aasta oktoobris läksin Inglismaal Cornwallis oma kirikuhoonesse vaatama üldkonverentsi ülekannet. Kui olin kuulnud president Ezra Taft Bensoni põhjapanevat kõnet „Mormoni Raamat – meie usundi päiskivi”, teadsin, et saan teha Mormoni Raamatu lugemiseks rohkem jõupingutusi.

Läksin õhtul koju, põlvitasin ja tegin Issandaga lepingu, et ei suhtu enam eales Mormoni Raamatusse hoolimatult. Nüüd, 25 aastat hiljem, võin öelda, et ma pole nende aastate jooksul jätnud Mormoni Raamatu lugemises päevagi vahele.

Pärast selle otsuse langetamist on mulle osaks saanud loendamatu hulgal õnnistusi. Mormoni Raamatuga kaasneb eriline vaim, mida ei saa leida kusagilt mujalt, isegi mitte teistest pühakirjadest. Olen tundnud Püha Vaimu lähedust, mis on mind trööstinud kõigis eluraskustes, aga eriti ajal, kui mu naine, kes polnud veel viiekümne aastanegi, 2007. aasta veebruaris suri.

Alistair Joseph Welsh Šotimaalt

Püha töö

David A. Feitz

Ühel õhtul koputasime koos kaaslasega noore mehe uksele, kes oli vahetus-üliõpilane ühes paljudest Londoni ülikoolidest. Noormees kutsus meid sisse. Selgitasime, et oleme Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku misjonärid. Tundus, et tal on huvi õppida rohkem taastatud evangeeliumi kohta. Me tunnistasime prohvet Joseph Smithist ja rääkisime talle pühast raamatust, mida meie Taevane Isa kutsub Mormoni Raamatuks. Rõhutasime, et raamat on püha, kuna tunnistab Jeesusest Kristusest.

Rääkisime talle, et tal on võimalik ise saada kinnitus, et see on tõde, ja pakkusime talle raamatut. Kui talle raamatu ulatasin, tõusis ta püsti ja lahkus sõnagi lausumata toast. Hoidsin Mormoni Raamatut hetke veel käes ning mõeldes, mida edasi teha, vaatasime kaaslasega vaikides nõutult teineteisele otsa. Asetasin raamatu lauale.

Nägime, kuidas meie noor sõber pesi köögis käsi ja kuivatas neid puhta rätikuga. Ta tuli tuppa tagasi, võttis laualt raamatu ja sõnas: „Minu rahval on kombeks alati käed enne millegi püha puudutamist puhtaks pesta.” Vaatasin pisarsilmi, kuidas puhaste kätega noor mees avas esimest korda Mormoni Raamatu.

Alma õpetas, et pühakirjad on pühad ja säilitatud selleks, et tuua hingi päästmisele. Ta

Ta nõustus kõigega, mida me õpetasime. Kuid miks ei võtnud ta vastu talle ulatatud Mormoni Raamatut?

kuulutas oma pojale Heelamanile: „Jumal on usaldanud sinu hoolde need asjad, mis on pühad, mis ta on pidanud pühadena, ja mida ta ka edaspidi hoiab ja säilitab targaks otstarbeks, mis tal on, et ta võiks näidata oma võimu tulevastele põlvkondadele” (Al 37:14).

Mind saadeti misjonile õpetama Jeesuse Kristuse taastatud evangeeliumi, kuid see noor mees õpetas oma käte pesemisega hoopis mind. Paljudes kultuurides – ka minu kultuuris – pole käte pesemine enne pühakirjade lugemist kombeks, kuid see lihtne austusavaldus tuletas aupaklikult ja jõuliselt meelde, et Mormoni Raamat on püha. ■

**Vanem
Walter F. González**
Seitsmekümne juhatusest

KUI SA
TAHAD TÕESTI
TEADA,

*Olen Mormoni Raamatu eest
lõpmata tänulik! See raamat muu-
tis igaveseks minu elu ja ma tean,
et see võib muuta ka teie elu.*

siis saad sa teada

Sain Kiriku liikmeks 18-aastaselt. Minu pöördumises oli tähtis osa Mormoni Raamatul. Tol ajal otsisin uusi ideid, mis selgitaks mulle mind ümbritsevat maailma. Mäletan, kuidas minu professoritest õppejõud kasutasid oma õpetustes ülimalt materialistlikku lähene- mist. Ma hakkasin kalduma mittetunnetuslike vaadete poole Jumala olemasolu kohta.

Ühel päeval jäi mulle silma tumesinine raamat, mille misjonärid olid kuus aastat tagasi meile andnud. See oli Mormoni Raamat. Koos raamatuga olid nad andnud meile ka brošüüri Joseph Smithist ja juhised, kuidas palvetada Jumala poole.

Hakkasin Mormoni Raamatut lugema. Olin lugenud vaid mõned salmid esimesest Nefi raamatust, kui tundsin midagi eriskummalist. Algas debatt minu tunnete ja mõistuse vahel. Seetõttu otsustasin palvetada ja küsida Jumalalt.

See oli mul elus esimene kord põlvili palvetada. Järgnes üks pühamaid kogemusi mu elus. Tundsin ülevoolavat õnne ning teadsin

oma südames, et Mormoni Raamat ei ole lihtsalt raamat. See raamat on oma päritolult püha. See pidi olema Jumala sõna. Hiljem mõistsin, et mind vallanud tunne oli Vaim, kes tunnistas raamatu tõesusest.

On inimesi, kellel on sarnane kogemus. Siiski on palju eri viise, kuidas saada teada, et Mormoni Raamat on tõde.

Kuidas sa tead?

1. Mõned saavad teada kuulates. Te võite kuuluda nende hulka, kes teavad lihtsalt seetõttu, et kuulavad, mida see raamat õpetab. Mormoni Raamat räägib tuhandetest, kes kuulsid, kui Moosia pojad õpetasid Jeesuse Kristuse evangeeliumi, ja kes „toodi Issanda tundmisele” (vt Al 23:5–6). Tänapäeva misjonärid õpetavad sama evangeeliumi, mis leidub Mormoni Raamatus. Mõned teavad, et Mormoni Raamat on Jumala sõna, lihtsalt kuulates teisi sellest õpetamas.

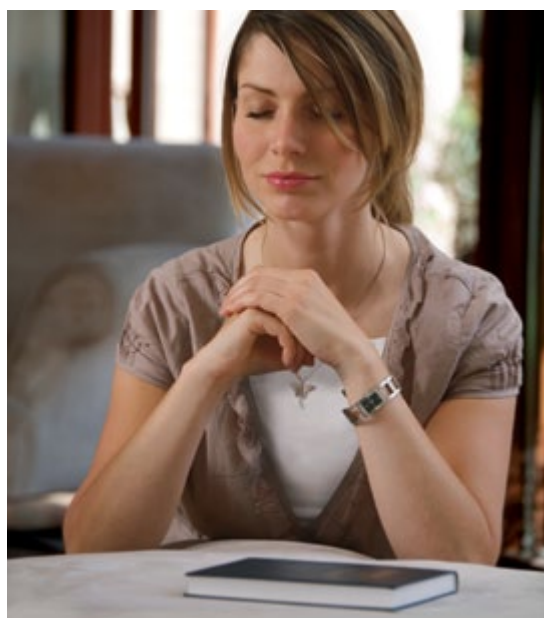
2. Mõned saavad teada lugedes. Te võite kuuluda nende hulka, kes teavad lihtsalt

seetõttu, et loevad Mormoni Raamatut tõsise sooviga saada teada tõde. Nii juhtus minu naisega. Ta oli 12-aastane, kui võttis oma südameasjaks lugeda Mormoni Raamat kaanest kaaneni läbi. Seda teinud, teadis ta, et raamat on tõde. Luges olid tema tunded nii tugevad, et ta otsustas igavesti Päästjat järgida. Ta on jäänud ustavaks sellele, mida ta tundis.

3. Mõned saavad teada tegutsedes. Te võite kuuluda nende hulka, kes teavad lihtsalt seetõttu, et tegutsevad vastavalt raamatu õpetustele. Mõned inimesed saavad tunnistuse tegutsedes (vt Jh 7:17). Seda põhimõtet mõistis Mormoni Raamatus hästi prohvet Nefi. Ta kirjutas, et selleks, et „täielikumalt veenda neid uskuma Issandasse, nende Lunastajasse, ... *ma kohandasin kõiki pühakirju meile, et see oleks meile kasuks ja õpetuseks*” (1Ne 19:23, rõhutus lisatud). Mormoni Raamatu õpetusi endale kohandades ja neid oma ellu rakendades võite veenduda raamatu jumalikus päritolus.

4. Mõned saavad teada, küsides Jumalalt. Te võite kuuluda nende hulka, kes teavad esmalt Mormoni Raamatut lugedes ja siis Taevaselt Isalt palves küsides, kas see raamat on tõde. Mina ise kogesin seda. Selle üleva lubaduse andis Mormoni Raamatu prohvet Moroni kõigile, kes siiralt tõde otsivad. „Ja kui te saate need asjad, ma õhutan teid, et te küsiksite Jumalalt, Igaveselt Isalt, Kristuse nimel, kas need asjad ei ole mitte õiged; ja kui te küsite siira südamega, kogu hingest, omades usku Kristusesse, ta teeb teile selle kohta ilmsiks tõe läbi Püha Vaimu võimu” (Moroni 10:3–4). Ma tunnistan, et kui te loete Mormoni Raamatut ja palvete vastavalt Moroni juhiste, te saate teada, et see raamat on tõde.

MORONI LUBADUS

Mormoni Raamatu lõpus lubas prohvet Moroni, et kui me loeme Mormoni Raamatut, mõtiskleme selle sõnumi üle ja küsime Jumalalt, kas see on tõde, vastab Jumal meile läbi Püha Vaimu väe (vt Mn 10:3–5).

Isiklik ilmutus on igaühel erinev. See tuleb igaühele meist eri moel ja eri ajal, vastavalt Issanda tahtele. Järgmiste põhimõtete mõistmine aitab teil seda teada saada.

1. Mõelge sellele!

Moroni kutsub meid kõigepealt mõtisklema ja siis palvetama. Mõtisklema tähendab sügavalt järele mõtlema. Küsige endalt: Kuidas ma end Mormoni Raamatut lugedes tunnen? Miks ma niimoodi tunnen? Mida olen ma õppinud? On see hea?

Issand õpetas seda põhimõtet Oliver Cowderyle: „Sa ei mõtle midagi peale selle, et lihtsalt küsid minu käest. Aga vaata, ma ütlen sulle, et sa pead selle läbi mõtlema oma meeles; seejärel pead sa küsima minu käest, et kas see on õige“ (ÕL 9:7–8, rõhutus lisatud).

2. Palvetage usinalt

Keskendumine oma mõtetele ja Püha Vaimu vaiksete vastuste kuulmisele nõuab vaimset pingutust. Ehk just osaliselt sellepärast räägib Enos Mormoni Raamatus oma palvest kui „heitlusest ... Jumala ees“ (En 1:2).

Kui te loete, mõtisklete või palvetate, leidke selleks aeg ja koht, kus puuduvad segajad. Leidke asend, mis aitaks keskenduda. Valjusti palvetamine võib aidata teil koondada oma mõtteid.

3. Küsige õigeid küsimusi

Issand ütles Oliver Cowderyle, et tuleb mitte lihtsalt küsida, vaid küsida, kas see, mida ta arvab, on õige. Sageli, eriti veel siis, kui puuduvad kogemused vastuste saamisest meie Taevaselt Isalt, on vastust kergem mõista, kui esitate küsimusi, millele saab vastata jah või ei.

Vanem Richard G. Scott Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist on õpetanud: „Täiusliku palve võtmeks on oskus küsida õigeid küsimusi.“¹

4. Millised on teie kavatsused?

Moroni lubaduse juures on väga oluline, et küsiksime siira südamega. Kui 14-aastane Joseph Smith läks metsasallu palvetama, „palvetas ta sooviga mitte üksnes kuulda, vaid ka järgida,“ ütles president Henry B. Eyring, esimene nõuandja Esimeses Presidentkonnas. „... Ja tänu oma ustavusele, mis kestis päevi, kuid ja aastaid, vastati tema palvetele valgustulva ja tõega.“²

5. Äрге laske seda käest

Mitte kõik ilmutused pole suurejoonelised. Mõned näevad und, nägemusi või saavad külastuse osaliseks. Kuid enamus meist kogeb midagi vaikset ja vaevu hoomatavat, nagu soojuse ja rahu tunne.

Kiriku 12. president Spencer W. Kimball (1895–1985) on õpetanud: „Oodates midagi suurejoonelist, võib inimene muutuda tähelepanematuks pidevalt antavate ilmutuste suhtes.“³

VIITED

1. Richard G. Scott. Using the Supernal Gift of Prayer. – *Liahona*, mai 2007, lk 8.
2. Henry B. Eyring. Prayer. – *Liahona*, jaan 2002, lk 18.
3. *Teachings of Presidents of the Church: President Spencer W. Kimball*, 2006, lk 241.

PROHVEET TUNNISTAB

„Mormoni Raamat on Jumala sõna. Me kutsume teid

lugema seda imelist ülestähendust. See on tänapäeval olemas olevatest raamatutest kõige tähelepanuväärsem. Lugege seda hoolikalt ja palvemeelselt ning kui te seda teete, tunnistab Jumal teile, et see on tõde, nagu lubas Moroni (vt Mn 10:4).“

President Howard W. Hunter (1907–1995). *The Teachings of Howard W. Hunter*, toim Clyde J. Williams, 1997, lk 54.

PROHVEET TUNNISTAB

„Ma olen üks neist, kes on saanud Issandalt tugevaima

ilmutuse taastamise tõest, muuhulgas ka Mormoni Raamatust. See võimas ilmutus oli minuga tunde ilma hääbumata. Mis iganes elus ette tuleb, nii kaua kui mu mälu on veel alles, jääb see täiuslik teadmine minuga.“

President Lorenzo Snow (1814–1901), *Conference Report*, okt 1900, lk 61.

Jumal on lubanud, et te saate teada

Kui seda tõesti soovite, saate teada, et Mormoni Raamat on tõde. Jumal on lubanud anda selle teadmise ausatele tööotsijatele ja Tema on „tõde Jumal ega saa valetada” (Et 3:12).

Teine Mormoni Raamatu prohvet Alma õpetas oma pojale, et Jumal on lubanud, et Ta „säilitab need asjad oma targaks otstarbeks, et ta võiks näidata oma võimu tulevas-tele põlvedele. Ja nüüd vaata, ühe eesmärgi on ta täitnud, nimelt tuues mitmeid tuhandeid ... tõde tundmisele ja ta on näidanud oma võimu nendes asjades ja ta tahab ka edaspidi näidata oma võimu nendes tulevas-tele põlvkondadele; sellepärast [seda raamatut] säilitades” (Al 37:18–19).

Samasugune veenev vägi on selles

pühakirjaraamatus ka tänapäeval. Issand näitab seda kõigile, kes seda siiralt teada soovivad. Võin seda kindlalt väita, vaadates tagasi ajale, mil ise Kirikuga tutvusin. Nüüd tunnistan ma Mormoni Raamatu veenval väel, et Mormoni Raamat on Jumala sõna, et see õpetab, et Jeesus on Kristus, püha Messias. See raamat on reaalne tõestus, et Tema evangeeliumi taastamine on leidnud aset ja et Joseph Smith oli Jumala prohvet.

Kui olete üks nendest, kes siiralt tõde otsib, on Issand lubanud, et te saate teada. Te võite saada teada, kuulates raamatu õpetusi, lugedes raamatut, tegutsedes vastavalt raamatu õpetustele, palvetades, et saada teada selle tõesuse kohta, või neid asju omavahel ühendades. Kuid te saate teada! ■

KUIDAS MA TEAN

Kuigi ma sain üheksa-aastaselt ristitud, ei olnud mu pere Kirikus aktiivne. Kuid kui ma olin 13-aastane, kutsusid misjonärid mind Kirikusse ja ma läksin. Käisin ka seminaris. Seal uuriti Õpetust ja Lepinguid, raamatut, mis minus segadust tekitas. Eriti olin kimpus Joseph Smithi ja Mormoni Raamatuga. Ma tahtsin leida Jumalat, kuid ma polnud kindel kuidas ja kust.

Mõtlesin sageli vestlustele misjonäridega. Mõtlesin seminarile. Mõtlesin jutuajamistele teiste kristlike kirikute liikmetega. Aeg-ajalt palvetasin, et saada teada, mis on õige, kuid see oli rohkem uitmõte kui siiras küsimus. Siis ühel õhtul otsustasin palvetada siira südamega.

Ma rääkisin Taevasele Isale, et tahan Teda tunda ja olla osa Tema õigest Kirikust. Ma lubasin: „Kui Sa

annad mulle teada, kas Joseph Smith oli tõeline prohvet ja kas Mormoni Raamat on tõde, teen ma kõik, mida Sa tahad. Kui Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kirik on õige, järgin ma seda ega anna kunagi alla.”

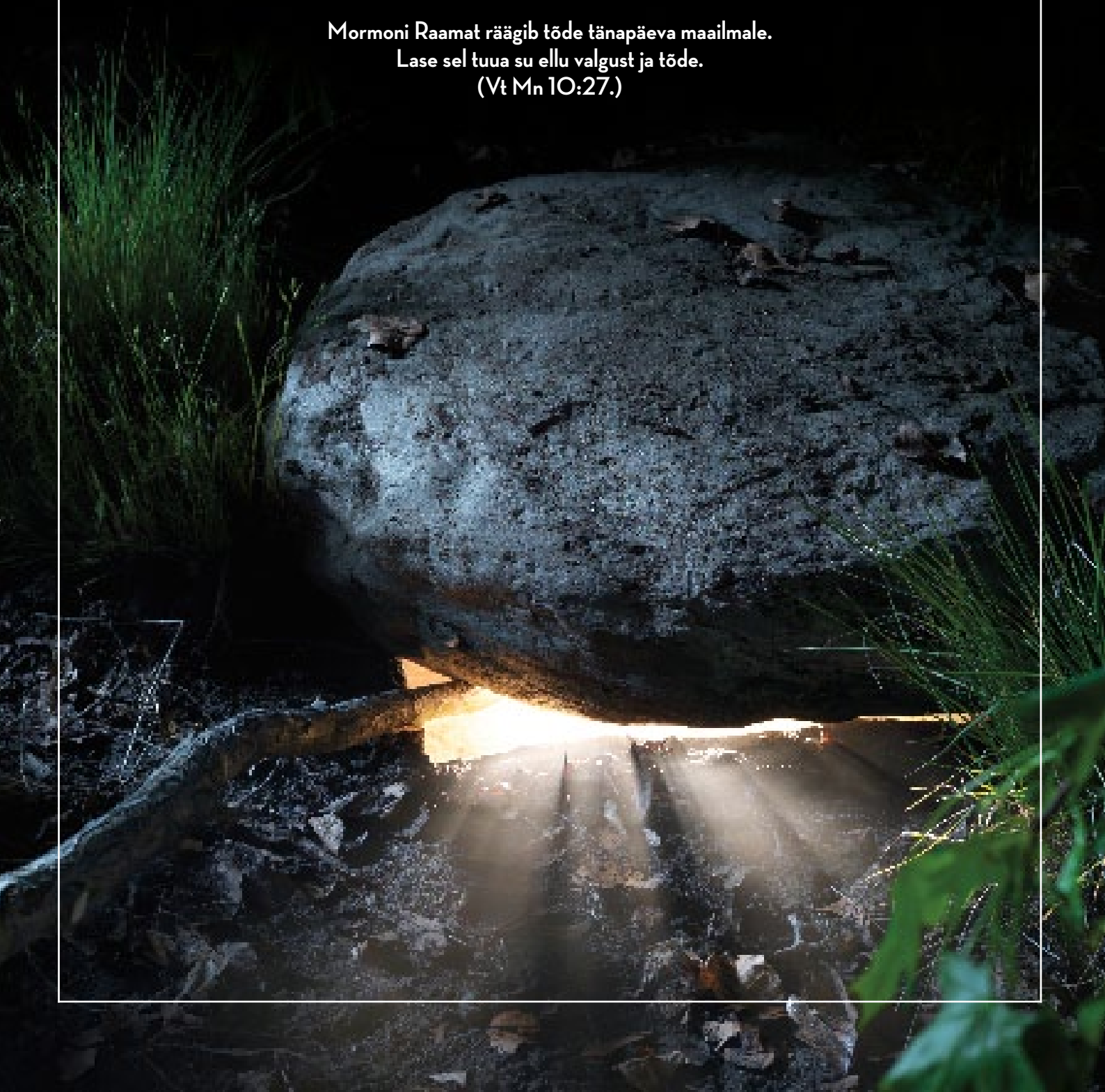
Ma ei saanud suurejoonelist ilmutust, kuid tundsin rahu ja läksin magama. Mõned tunnid hiljem ärkasin kindla teadmisega: „Joseph Smith on tõeline prohvet ja Mormoni Raamat on tõde.” Selle mõttega kaasnes kirjeldamatu rahu. Uinusin taas, kuid ärkasin hiljem sama mõtte ja tundeaga.

Sellest ajast peale pole ma eales kahelnud, et Joseph Smith on tõeline prohvet. Ma tean, et see on Päästja töö ja et Taevane Isa vastab meie siirastele palvetele.

Rodolfo Armando Pérez Bonilla El Salvadorist

HÄÄL PÕRMUST

Mormoni Raamat räägib tõde tänapäeva maailmale.
Lase sel tuua su ellu valgust ja tõde.
(Vt Mn 10:27.)

Põletav tunne

MINU SEES

Päev, mil ta õppis lugema, on samuti päev, mil Eduardo sai tunnistuse Mormoni Raamatust ja selle väest.

Michael R. Morris

Kiriku ajakirjad

Eduardo Contreras meenutab: „Minu vanaisal oli tavaks öelda: „Kui tahetakse kellekski saada, tuleb õppida lugema.” Mu vanaisal oli õigus!”

Kuid Eduardol kulus lugema õppimiseni kaua aega. Olles üks viiest lapsest, keda leseks jäänud ema Argentinast Córdoba linnas üksi kasvatas, jättis ta kaheksa-aastaselt kooli pooleli ja läks tööle, et pere jaoks raha teenida.

Ta meenutab: „Me elasime väga vaeselt.” Et hakkama saada, viks Eduardo kingi, valmistas telliseid, võttis üles kartulit, müüs ajalehti ja tegi muid juhutöid, kuni leidis noore mehena linnavalitsuses püsiva töö.

Aastad möödusid, Eduardo abiellus ja rajas oma pere. Kui enamik tema viiest lapsest oli kodust lahkumas, ei osanud ta endiselt lugeda ja tal oli vähe lootust kunagi veel lugema õppida. Kuid kõik see muutus päeval, mil ta ajas laiali poisikesed, kes narrisid tema maja ees kahte viimse aja pühade misjonäri. Ta kutsus misjonärid sisse ja juba mõne aja pärast kuulas ta koos oma naise Mariaga misjonäride õpetusi.

Eduardo meenutab: „Mul oli raske misjonäridest aru

Eduardo Contreras jaoks (pildil koos oma naise Mariaga) oli Mormoni Raamat ukseks kirjaoskuse juurde. „Tunnen iga kord Vaimu, kui avan selle raamatu, et lugema hakata.”

saada, sest nad rääkisid vaid veidi hispaania keelt. Kuid nad näitasid brošüüri, kus oli Päästja pilt ja pilt Joseph Smithist pühas metsasalus. Minu arvates olid meile näidatud pildid ja asjad, mida misjonärid meile õpetasid, imekaunid.”

Peagi tulid sinna piirkonda uued misjonärid. Üks neist rääkis hispaania keelt emakeelena. Eduardo ja María, kelle pisitütar oli mõned aastad tagasi surnud, olid liigutatud Kiriku filmist „Pered on igavesed”. Koos oma noorima poja Osvaldoga said nad peagi ristitud.

Pärast ristimist 1987. aastal tuli Eduardol tahtmine tugevdada oma tunnistust Mormoni Raamatut lugedes. Ta küsis naiselt: „Kuidas ma saaksin lugema õppida?” María soovitas tal vaadata tähti, panna need mõttes kokku, püüda sõnu hääldada ja üritada valjusti lugeda. Naine kinnitas, et harjutades suudab mees lõpuks lugema õppida.

Eduardo oli tol hetkel 45-aastane. Ta tundis paljusid tähti, kuid polnud koolist lahkumisest peale, ligi nelikümme aastat, lugeda üritanud.

INSPIRATSIOONI JA VÄE ALLIKAS

„Mida tähendab Mormoni Raamat teie jaoks? Kas see on olnud teie elus inspiratsiooni ja väe allikaks? On see jätkuvalt nii?”

Kui te ei ole seni isukalt joonud tema puhta tõe allikast, innustan ma teid kogu hingest seda kohe tegema. Ärge laske Mormoni Raamatu pideval uurimisel saada asjaks, mida te küll plaanite teha, kuid mileni te kunagi ei jõua. Alustage kohe täna!”

Vanem Richard G. Scott Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist. *The Power of the Book of Mormon in My Life.*
– Ensign, okt 1984, lk 11.

Ma tundsin põlevat tunnet

Palve südames, istus Eduardo ühel palaval suvehommikul oma aias varjulisse kohta. „Olgu,” ütles ta, „ma olen otsustanud proovida.”

María sõnul ei osanud ta arvatagi, mis juhtub. Naine toimetas köögis, kuulates kuidas Eduadro üritab vahelduva eduga tähti ja sõnu hääldada. „Äkki kuulsin teda kiiresti rääkimas,” ütleb naine. „Ma kuulasin ja mõistsin, et ta loeb soravalt. Möödunud oli vähem kui pool tundi ja tal oli lugemine selge!”

Eduardo oli oma püüdlustesse niivõrd süvenenud, et ei pannud tähelegi, et ta luges. Kuid ta tõepoolest luges! Ta meenutab: „Tundsin põlevat tunnet enda sees.” Hirmunult ja üllatunult hõikas Eduardo oma naist: „Mami, mis minuga toimub?”

„See on Issanda Vaim,” vastas María. „Sa loed soravalt!”

Seda kogemust meenutades räägib María: „See oli midagi sellist, mida ma ei saa kunagi eitada.”

Eduardo lisab: „Päev, mil õppisin lugema, on samuti päev, mil sain tunnistuse Mormoni Raamatust ja selle väest.”

Sellest alates tõusis Eduardo igal hommikul kell neli, et lugeda Mormoni Raamatut. Seejärel luges ta läbi Õpetuse ja Lepingud ning Piibli. Contreraste kodus, kus enne 1987. aastat olid vaid mõned raamatud, on nüüd terve raamatukogu.

Ühes Eduardo ja María evangeeliumi-alaste teadmistega kasvas ka nende tunnistus. Kui nende poeg Osvaldo 2001. aastal autoõnnetuses hukkus, aitas neil kaotusega leppida nende tunnistus, mida tugevdasid vägevad vaimsed kogemused, mis said neile osaks palve kaudu ja Buenos Airese templis, kus nad olid Osvaldoga kokku pitseeritud.

„Võib-olla oleksid mõned vanemad hulluks läinud,” ütleb Eduardo, „kuid meie tundsimine rahu, mis ütles: „Teie

pojaga on kõik hästi!” Loomulikult me nutsime. Ta oli hea poeg ja me tunneme temast puudust. Kuid me oleme kokku pitseeritud templis ja me teame, kus ta on.”

Kirjaoskuse valgus

Tänu ühe koguduseliikme abile õppis Eduardo ka kirjutama. Ta meenutab: „Enne ei osanud ma isegi oma allkirja anda.”

Kirjaoskuse valguses mõistis Eduardo vanaisa sõnade õigsust.

Ta ütleb: „Me oleme maa peal, et iga päevaga veidi areneda.” Ta lisab, et õppides lugema ja kirjutama, näitab ta oma lastele ja lastelastele, et kunagi pole liiga hilja, et õppida, areneda ja saada selliseks, nagu Issand soovib, et me saaksime. Ta ütleb: „Tänu sellele, et oskan lugeda, õpin ma iga päev midagi uut.”

Nüüd võib vend Contreras lugeda seda, mida tahab, muuhulgas ajalehti, mida ta kord kirjaoskamatu lapsena müüs. Pühakirjad, eriti Mormoni Raamat, on jäänud tema lemmikraamatuteks. Ta on raamatu kaheksa korda läbi lugenud.

„Minu jaoks oli Mormoni Raamat kui uks,” ütleb ta, olles tänulik selle eest, kuidas kirjaoskus ja evangeelium on muutunud ta elu. „Mormoni Raamat oli minu jaoks kõik. See on minu jaoks kõik. Tunnen iga kord Vaimu, kui avan raamatu, et lugema hakata.” ■

KUST LEIDA VASTUSEID?

Kui olin 21-aastane, õpetasid Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku misjonärid Venemaal minu piirkonnas inglise keelt. Esialgu osalesin ainult keeletundides, kuid peagi jäin kohale kauemaks, et kuulata vaimseid mõtteid, mida vanemad peale tundi jagasid, ja küsida neilt küsimusi.

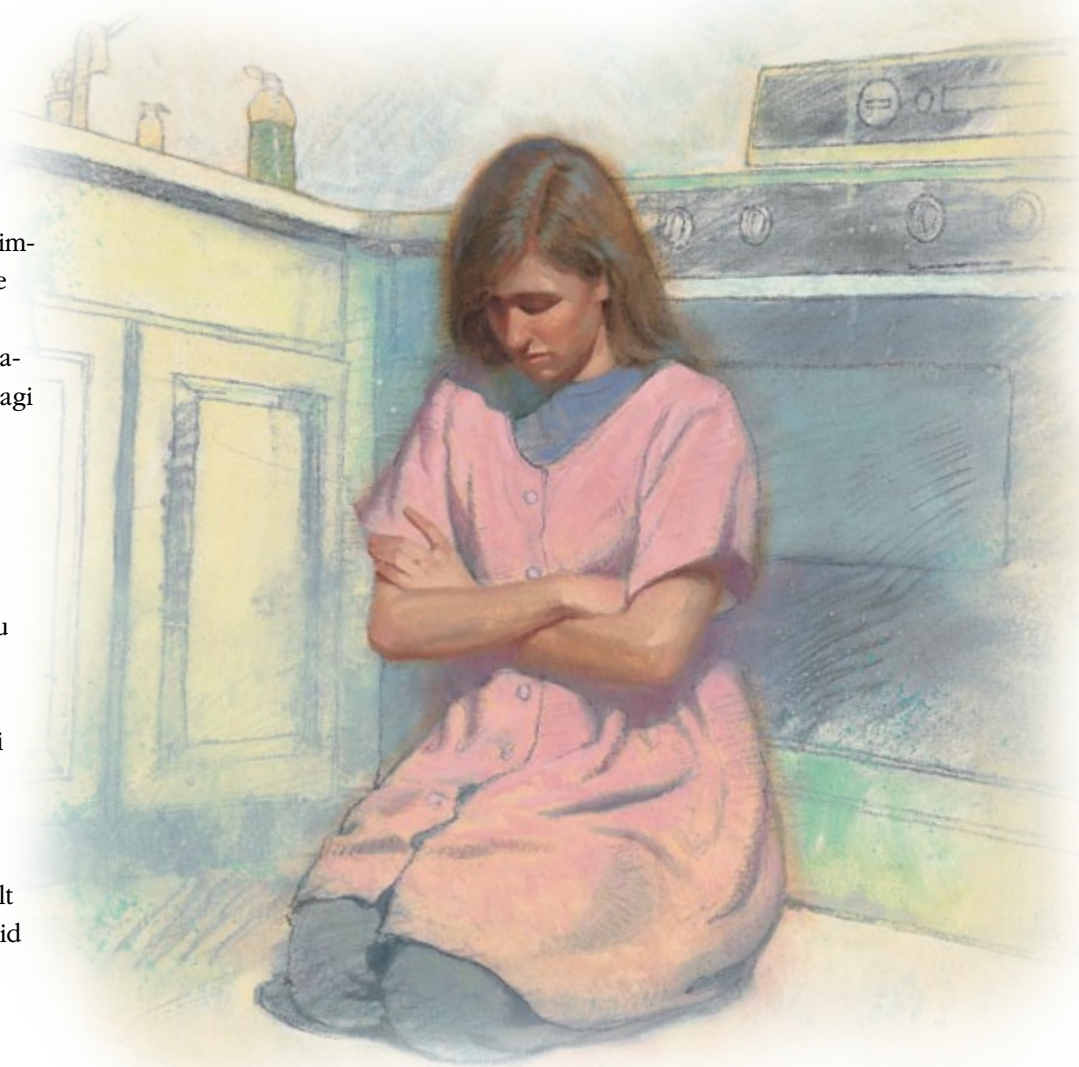
Olin kasvanud üles minu riigis üldlevinud usus, kuid mul oli palju seni vastuseta jäänud usulisi küsimusi. Misjonärid ja Kiriku liikmed vastasid küsimustele, millele keegi polnud varem rahuldavat vastust andnud.

Kord tundsin end peale tundi eriti julgena ja küsisin misjonäridelt endale raamatu, mida nad kasutasid – Mormoni Raamatu. Koju jõudes asetasin raamatu riulisse, ilma et oleksin seda lugenud.

Raamat ei jäänud riulisse kauaks! Olin inglise keele tundides käivatelt Kiriku liikmetelt kuulnud, et pühakirjades on iga probleemi jaoks lahendus. Sedasi võtsin raskuste ja probleemide tekkides riulist Mormoni Raamatu ja hakkasin seda lugema. Alati leidsin ka vastused – vastused, mis ütlesid mulle täpselt, mida mul oli vaja teada.

Sellest hetkest alates hakkasin tundma, et ma ei saa ilma Kirikuta elada. Tahtsin olla just seal! Tundsin, et kuulun sinna.

Siiski tahtsin Jumalalt küsida, et olla kindel. Probleem oli selles, et

Ühel õhtul lipsasin kööki, mis oli muust korterist veidi eraldatud, ja küsisin Taevaselt Isalt, kas Kirik on tõde.

elasin väikeses ühetoalises korteris, mida jagasin eakast naisest korterioomanikuga. Mul polnud palvetamiseks omaette kohta. Kuid ühel õhtul lipsasin kööki, mis oli muust korterist veidi eraldatud, ja küsisin Taevaselt Isalt, kas Kirik on tõde. Vastusena valdasid mind nii tugevad tunded, et teadsin, mida pean tegema.

Veidi aja pärast sain ristitud. Aeg Kiriku liikmena on olnud kõige

õnnelikum aeg minu elus. Kui varem olid mul küsimused, siis nüüd olid mul vastused. Kui varem oli mind valanud tühjustunne, siis nüüd tundsin end täisväärtuslikuna.

Olen tänulik, et Taevane Isa ei ole jätnud meid vastustest ilma. Ma tean, et ta räägib meiega, nii palve kui ka pühakirjade kaudu. ■

Olga Ovcharenko Venemaalt Sverdlovski oblastist

TUNDSIN OMA SISEMUSES PÕLETAVAT TUNNET

Kasvasin üles Ameerika Ühendriikides Michigani, kus külastasin minu lapsepõlvkodu kõrval asuva kiriku pühapäevakooli. Mul oli imeline õpetaja, kes aitas mul tunda Jeesuse Kristuse armastust.

Ta jagas igal nädalal laiali kaardid, millel oli kujutatud mingit sündmust Päästja maisest teenimisest, kaasa arvatud põhimõtteid, mida Ta õpetas, ja imesid, mida Ta tegi. Kleepisin igal nädalal kaardid albumisse ja lugesin vastavaid lugusid Piiblist. Vanemaks saades jätkasin Uue Testamendi evangeeliumide uurimist.

Aastaid hiljem, 1968. aasta suvel, külastasid Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku misjonärid üht mu peretuttavat. Ta lükkas tagasi vanemate kutse õppida tundma seda Kirikut, kuid saatis misjonärid minu poole.

Meie esimesel kohtumisel õpetasid misjonärid mulle, et Kirikust, mille Jeesus Kristus rajas, toimus ärataganemine (vt 2Ts 2:3). See, mida nad õpetasid, ühtis sellega, mida olin ise õppinud, ja nii vastasin ma jaatavalt nende küsimusele, kas nad võivad mulle veel külla tulla.

Järgmise külaskäigu ajal oli mul rida küsimusi. Kas viimse aja pühad ristivad vette kastmise teel? Kas nad usuvad preesterluse volitusse? Kas nad usuvad haigete tervendamisse? Misjonäride vastused toetasid seda, mida olin õppinud Uuest

Testamendist. Enne lahkumist andsid nad mulle raamatu, mis nende sõnul tunnistas Jeesusest Kristusest.

Panin raamatu teleri peale ja läksin magama. Kuid keset ööd äratas mind tugev tunne, milles hiljem tundsin ära Püha Vaimu. Tundsin õhutust hakata lugema. Lugesin poolteist tundi, enne kui voodisse tagasi läksin. Veidi aja pärast ärkasin taas sama tunde peale ja lugesin veel veidi.

Sama kordus järgmisel kahel ööl. Mulle meeldis see, mida lugesin, ja tundsin, et Mormoni Raamat tunnistas Jeesusest Kristusest.

Otsustasin paluda Jumalalt juhatust. Põlvitasin palveks esimest korda pärast seda, kui olin teinud seda väikese tüdrukuna. Palusin, et Taevane Isa annaks mulle teada, mida teha põletava tundega, mida endas tundsin. Palvet lõpetades tundsin õhutust lugeda taas ülestähendust laamanlaste usulepõrdumisest 3. Nefi raamatu 9. peatükis. Lugesin, et neid „risti[t]i ... tule ja Püha Vaimuga ... ja nad ei teadnud seda” (20. salm).

Sõnad „nad ei teadnud seda” ütles mulle nii mõndagi. Mind haaras tunne, et Jeesuse Kristuse Kirik on tõepoolest maa peal! Olin täis indu, et rääkida sellest, mida olin lugenud ja mida nüüd teadsin. Kuid kui misjonärid küsisid minu küsimuste peale, kas ma tahan saada ristitud, vastasin eitavalt. Minu abikaasa ei mõistaks seda.

Mõtiskledes jätkuvalt selle salmi üle, mõistsin, et seal oli mulle selge juhatus tuua ohvriks „murtud süda ja kahetsev vaim”. Palvetasin ja palusin Taevasel Isal mind

aidata. Ta tegi seda. Pärast seda, kui minu abikaasa oli kuulnud misjonäride õppetunde, andis ta minu ristimiseks oma nõusoleku.

Olen armastavale Taevasele Isale väga tänulik selle hinnalise ja võimsa kogemuse eest, mille sain noore emana Mormoni Raamatut lugedes. See juhatas mind Jeesuse Kristuse taastatud evangeeliumi juurde. Selle tulemusena on Püha Vaimu mõju, mida nendel 1968. aasta öödel pidevalt tundsin, nüüd kestev kingitus – see on midagi, mis on mind Kiriku liikmena juhatanud üle neljakümne aasta. ■

Claudia Williams Ameerika Ühendriikidest Floridast

Panin raamatu teleri peale ja läksin magama. Kuid keset ööd äratas mind tugev tunne, milles hiljem tundsin ära Püha Vaimu.

MORMONI RAAMAT RÄÄKIS MINUGA

Kui meie noorim laps Amanda oli kahe-aastane, diagnoositi tal valgeveresus. Tema seisund oli raske ja keemiaravi ei olnud edukas. Seejärel siirdati talle luuüdi.

Mu mees ja kaks poega olid Utah's, samal ajal kui mina viibisin Amanda-ga septembrist jaanuari alguseni teise osariigi haiglas. Tundsi puudust ühistest jõuludest, kuid pärast järeldravi naasime lõpuks koju.

Käies pärast kojujõudmist esimest korda haiglas kontrollis, leidsid arstid Amanda verest taas vähirakke. Luuüdi siirdamine ei olnud õnnestunud. Tundsin seda uudist kuuldes, et jalad lähevad nõrgaks. Meie pere oli üle elanud palju muret, tööd, lahusolekut

ja raskeid aegu. Ja nüüd jääme ikkagi oma tütrest ilma!

Pöördusin tagasi koju oma kahe poja juurde. Oodates oma mehe töölt koju jõudmist, võtsime Mormoni Raamatud ja hakkasime lugema. Olime järjega 2. Nefi raamatu 9. peatükis. Lugeses jõudsid minuni järgmised sõnad:

„Ma räägin teile neid asju, et te võiksite rõõmustada ja tõsta oma pea püsti igaveseks, õnnistuste pärast, mis Issand Jumal annab teie lastele.

Sest ma tean, et teie olete uurinud palju, paljud teist, et teada saada tulevasi asju; sellepärast ma tean, et teie teate, et meie liha peab kaduma ja surema;

oma kehas me ei näe Jumalat. ...

Sest nagu surm on tulnud kõikidele inimestele, et täita suure Looja halastavat plaani, siis peab olemas olema ülestõusmise võim. /—/

Oo, kui suur on meie Jumala pühadus! Sest ta teab kõiki asju, ega ole midagi, mida ta ei tea. ...

Ja ta tuleb maailma, et ta võiks päästa kõik inimesed, kui nad kuulevad tema häälele; sest vaata, ta kannatab kõikide inimeste valusid; jah, iga elava olevuse valusid, nii meeste, naiste kui laste, kes kuuluvad Aadama peresse.

Ja ta kannatab seda, et ülestõusmine võiks tulla kõikidele inimestele, nii et kõik võiksid seista tema ees suurel ja kohtumõistmise päeval” (2Ne 9:3–4, 6, 10, 21–22).

Lugeses neid sõnu, täitus tuba Püha Vaimuga. Tundsin, et minu Taevane Isa teadis, millise uudise ma täna sain. Tundsin, et prohvet Jaakobi sõnad, mis olid kirjutatud enam kui 2000 aastat tagasi, olid kirjutatud mulle tänaseks päevaks ja tulid otse Päästjalt. Tema teadis valu ja kurbust, mida tundsin, kui kuulsin, et meie tütar on suremas. Ta oli kohal, et trööstida meie peret lubadusega, et Ta on valmistanud tee ja et ühel päeval, ülestõusmise jõul „me näeme [oma kehas] Jumalat”.

Amanda elas veel peaaegu aasta, kuid ma ei unusta kunagi päeva, mil Mormoni Raamatu sõnad kõnelesid minuga, kui mul oli raske ja kuidas Issand mind lohutas, trööstis ja aitas mõista oma plaani. ■

Gina Baird Ameerika ühendriikidest Utah' osariigist

Lugeses neid sõnu, täitus tuba Püha Vaimuga. Tundsin, et minu Taevane Isa teadis, millise uudise ma täna sain.

PANIN MORONI LUBADUSE PROOVILE

Mõned aastad tagasi sõbral külas olles kohtusin kahe hästirietatud noore mehega, kes tutvustasid end viimse aja pühade misjonäridena. Minu arvates oli imelik, et nad olid tulnud nii kaugelt Itaaliasse, et usku pöörata inimesi, kes juba uskusid Päästjasse.

Hiljem kutsusin nad endale külla. Ütlesin: „Kui soovite, võite tulla kultuuri vahetamise mõttes külla, kuid ma ei usu, et hakkab oma usku vahetama.”

Järgmisel õhtul kohtudes rääkisid misjonärid Mormoni Raamatust. Minu arvates oli imelik, et ma polnud sellest kunagi varem kuulnud. Kutsusin nad tagasi, kuid pärast teist külastust ütles mu naine Anna Maria, et nad on hullud ja et tema läheb misjonäride tulles kodust ära. Misjonärid tundusid ka mulle veidi omapärastena, kuid mind huvitas, mida on neil öelda ja ma jätkasin nendega kohtumisi.

Kui Anna Maria ühel õhtul koju tuli, kuulis ta meid rääkimas igavesest abielust. See huvitas teda väga. Otsustasime taas mõlemad misjonäridega kohtuma hakata. Mu naine tundis hästi pühakirju ja tal oli alati palju küsimusi. Misjonärid vastasid osale neist kohe, kuid teistele vastuste leidmiseks pidid nad minema koju ja asja uurima. Nad saabusid ilma eranditeta igal nädalal tagasi vastustega ja igal nädalal olid Anna

Küsisin Taevaselt Isalt: „Kas Mormoni Raamat on tõde? Kui see on, siis millal ma peaksin saama ristitud?”

Marial uued küsimused.

Vahetult pärast seda, kui vestlused misjonäridega olid läbi saanud, üllatas Anna Maria mind, küsides, kas ta tohib saada ristitud. Vastasin, et mul pole midagi selle vastu, kui ta tõepoolest sellesse usub. Olin tema ristimise juures 5. märtsil 1995. a ja tundsin end teenistuse ajal imeliselt.

Lugesin Kiriku kohta jätkuvalt väga palju materjale. Misjonärid julgustasid mind jätkama. Lõpuks otsustasin panna proovile Moroni lubaduse (vt Mn 10:4–5). Tahtsin teada, kas Mormoni Raamat on tulnud Jumalalt või on see lihtsalt hea romaan.

Ühel 1995. aasta juunikuu päeval olin üksi kodus. Põlvitasin oma voodi jalutsisse ja küsisin Taevaselt Isalt: „Kas Mormoni Raamat on tõde? Kui see on, siis millal ma peaksin saama ristitud?” Äkki tundsin oma südames ja meeltes selget häält mulle ütlemas: „Mormoni

Raamat on tõde.” Seejärel sain selge teadmise, millal saada ristitud. Palvetasin nädal hiljem uuesti ja sain sama vastuse. Minu süda hõiskas rõõmust! Teadsin, et Jumal oli minuga rääkinud: Mormoni Raamat oli inspireeritud Jumalast ja Joseph Smith oli tõepoolest prohvet.

17. septembril 1995. a astusin lõpuks ristimisvette – poolteist aastat pärast misjonäridega kohtumist. Peagi hakkas Kirikust huvituma meie tütar Aba Chiara ja sai samuti ristitud. Jaanuaris 1997 pitseeriti meie pere kokku Šveitsis Berni templis.

Me teame, et see on õige Kirik, mida prohveti ja preesterluse kaudu juhatab Jeesus Kristus. Oleme Issandale tänulikud Tema armastuse eest, et Ta juhatab meid kokku misjonäridega ja meie teadmiste eest evangeeliumist. ■

Francesco Ferraresi Itaaliast Lombardiast

Igale keelele ja inimesele

Lia McClanahan

Kiriku ajakirjad

Kui Mormoni Raamatu prohvet Alma usaldas oma rahva ülestähenduse oma poja Heelamani kätte, palus ta pojalt meeles pidada, et Issand on säilitanud pühakirjad targaks otstarbeks (vt Al 37:12). Ta kirjutas ülestähendustes „et neid hoitakse ja antakse edasi ühelt põlvkonnalt teisele ... kuni neid levitatakse igale rahvale, suguharule, keelele ja inimesele” (Al 37:4).

Joseph Smith sai need ülestähendused enda kätte 1827. aastal. 1829. aastaks olid tal need Jumala anni ja väega inglise keelde tõlgitud. 1830. aastal avaldatud raamat oli vägev misjonitöö vahend, veendes lugejaid, et Jeesuse Kristuse evangeelium on tõde. Esialgu trükiti 5000 eksemplari ning selles valguses võis tunduda Mormoni Raamatu saatmine igale rahvale,

suguharule, keelele ja inimesele kauge tulevikuna.

Siiski kinnitas Issand 1833. aastal Joseph Smithile ettekuulutust, kuulutades ette päeva, kui „igäuks kuuleb evangeeliumi täiust vastavalt omaenda kõneviisile ja omaenda keeles” (ÖL 90:11). Mormoni Raamatul, mis „sisaldab ... Jeesuse Kristuse evangeeliumi täiust” (ÖL 20:9), on tähtis osa selle ettekuulutuse täitumisel.

19. sajandi keskel läksid misjonärid evangeeliumi kuulutama Euroopasse. 1851. aastal ilmus Mormoni Raamat taani keeles. 1852. aastal järgnesid prantsuse, saksa, itaalia ja kõmri keel. Tänapäeval on Mormoni Raamat tõlgitud kaheksakümne kahte ja osaliselt veel kahekümne viide keelde. Ettekuulutus, et kõik rahvad kuulevad evangeeliumi oma

Mormoni Raamatu esimene trükk oli 5000 eksemplari.

emakeeles, saab aastaaastalt tänu tõlke- ja misjonitööle üha reaalsemaks.

Tõlketöö

Mormoni Raamatu tõlkimine inglise keelest uude keelde kestab mõnel juhul aastaid. Tõlkimine algab pärast seda, kui Esimene Presidentkond ja Kaheteistkümne Apostli Kvoorum on projekti heaks kiitnud ja on olemas piisavalt seda keelt emakeelena kõnelevaid liikmeid, keda tõlkijatena kasutada. Tõlkijatele ja tõlgete läbivaatajatele antakse üksikasjalikke juhiseid ja palutakse tõlkides kuulata Püha Vaimu. Kui tõlge on valmis, saadetakse tekst

kirikupoolsesse sisulisse kontrolli.

Pärast trüki ilmumist saavad liikmed tellida uue väljaande e-poest. Paljudel neil liikmetel on varem olnud tõlgituna käes vaid üksikud Mormoni Raamatu peatükid või ainult misjonäride tunnistus.

Mormoni Raamat ja misjonitöö

Kui mingi geograafiline piirkond avatakse misjonitööks, võib keelebarjäär osutuda väga raskeks. Kui ei ole ka vastavasse keelde tõlgitud Kiriku väljaandeid, peavad misjonärid õppima ära kohaliku keele ja jagama Vaimu juhatusel tunnistust. Paljudes maailma paikades räägivad inimesed lisaks emakeelele veel mingit keelt ja misjonärid saavad anda neile Mormoni Raamatu selles keeles. Näiteks enne seda, kui Mormoni Raamat tõlgiti mongoli keelde, lugesid paljud sealsed elanikud seda vene keeles.

Siiski evangeeliumist on kõige parem aru saada oma emakeeles. Eric Gemmell, kes teenis aastatel 2001–2003 Sloveenias Ljubljana

PROHVET TUNNISTAB

„Ma ei mõista, kuidas võib arukas inimene mõelda, et keegi suudaks ilma Issanda abita kirjutada Mormoni Raamatu, mis on olnud nüüd meie kasutada enam kui sada aastat ja on sellele pikale ajaproovile vastu pidanud, vaatamata kõigele naeruväärsele, mis on ühel või teisel põhjusel sellele süüks pandud. Tänapäeval on raamat, mille Joseph Smith Issanda tööriistana tõlkis, ülev. See on vägev misjonitöö vahend, millega kuulutada evangeeliumi. Seda ei saa millegi muuga võrrelda!“

President Heber J. Grant (1856–1945). *Gospel Standards*, koost G. Homer Durham, 1941, lk 15.

misjonil, nägi, millise muutuse toob liikmete ja Kirikuga tutvujate hulgas kaasa emakeelne Mormoni Raamat. Oma misjoni esimesed 18 kuud teenis ta Sloveenias, kui polnud veel sloveenikeelset Mormoni Raamatut.

Misjonitöö oli raske. Kiriku esimene kogudus oli rajatud vaid kümme aastat tagasi. Sloveenia oli alles hiljuti vabaks saanud ja loobumas varasemast riigikeelest – serbohorvaadi keelest. Misjonärid kandsid kaasas Mormoni Raamatuid serbohorvaadi ja inglise

keeles, mida enamik noori oli koolis õppinud. Kuid sageli juhtus ka seda, et inimesed ei võtnud raamatut vastu, kuna nad ei osanud kumbagi keelt. Eric mäletab, kui raske oli tunnistada Mormoni Raamatu õigsusest ja tähtsusest ning öelda seejärel inimestele, et nende emakeeles seda raamatut ei ole.

Kuus kuud enne Ericu misjoni lõppu jõudis kohale esimene saadetis sloveenikeelseid Mormoni Raamatuid. Kogudus korraldas koosoleku, kus iga liige ja misjonär sai endale

Mormoni Raamatu. Eric meenutab, et õhus oli tunda erilist Vaimu. Ta kirjutas oma päevikusse, mis tunne oli hoida käes nii hinnalist ja kauaoodatud raamatut. Ta kirjutas: „Tundus, nagu hoiaksin käes kuldplaate endid.“ Pärast koosolekut võtsid misjonärid ülejäänud Mormoni Raamatud kaasa, et kasutada neid misjonitööks. Eric ja tema kaaslane olid väga rõõmsad. Koju jõudnud, avasid nad raamatukastid, panid kõikjale Mormoni Raamatuid ja tegid siis pilti, et see sündmus neile

Tõlketöö edenedes saavad inimesed kogu maailmas, näiteks Lea ja Flora Lotrič Sloveenias, tunda rõõmu, hoides käes esimest emakeelset Mormoni Raamatut.

PROHVET TUNNISTAB

„Sellel raamatul on vägi, mis valgub teie ellu hetkest, mil hakkate seda raamatut tõsisemalt uurima. Te leiate suuremat jõudu seista vastu kiusatustele. Teil on vägi vältida pettusi. Teil on vägi püsida kitsal ja ahtal rajal.“

President Ezra Taft Benson (1899–1994). *The Book of Mormon—Keystone of Our Religion.* – Ensign, nov 1986, lk 4; samuti selles ajakirjanumbri lk 52.

meelde jääks. Nad suutsid vaevu ära oodata, millal neid raamatuid inimestele jagama hakata. Kaasas sloveenikeelne Mormoni Raamat, oli neil kergem inimestega rääkima hakata, samuti sai vähem aktiivsete liikmete, keda poldud juba aastaid kirikus nähtud, tunnistus sellest uut indu.

Oma misjoni viimase kuue kuu jooksul nägi Eric, kuidas sloveenlastest liikmete tunnistused õide puhkesid. Ta meenutas: „Pärast emakeelse Mormoni Raamatu ilmumist nad tõepoolest mõistsid seda raamatut. See leidis koha sügaval nende südames.“ Varem tuli Kiriku koosolekutel kõnet pidades ja õpetades lugeda

serbohorvaadikeelseid pühakirju ning leida siis keegi, kes loetud sõnu tõlgiks ja lahti seletaks. Eric meenutab: „Mulle tundus, nagu läheksime longates edasi teisest keelest laenatud sõnadega.“ Kui liikmed hakkasid lugema Mormoni Raamatut emakeeles, „kasvas kohe nende arusaamine evangeeliumist,“ ütleb Eric.

Oma emakeeles

Mojca Zheleznikar on üks neist liikmetest, kes liitus Kirikuga enne sloveenikeelse Mormoni Raamatu ilmumist. Ta sai evangeeliumist tunnistuse, kuulates misjonäre ja uurides horvaadi- ja ingliskeelseid Mormoni Raamatuid. Kui sloveenikeelne tõlge valmis

sai, luges Mojca tõlget ja tundis sõnade väge oma emakeeles. Naine meenutab: „Ma tundsin, et tõde avanes minu ees lihtsas selguses ja sügavas puhtuses. Tundus, nagu räägiks Looja hää minuga mu oma keeles – keeles, mida rääkis minuga mu ema.“

Liikmed kogu maailmas tunnevad samu tundeid, kui saavad endale emakeelse Mormoni Raamatu. 2003. aastal, kui Mormoni Raamat tõlgiti ketšua keelde, mida räägivad Guatemalas ja Belizes elavad maiad, vaatasid tõlkijad tõlget üle koos paljude kohalike liikmetega. Üks tõlkija meenutab: „Olime kogunenud mitme tee-rajajast liikmest Senahú

Pärast tõlketöö lõppu palutakse vastavat keelt kõnelevatel Kiriku liikmetel tekst läbi vaadata. Vasakult: Walter Barillas Soto, Mike Peck, Sulenny Ruby Cucul Sierra, John Bringhurst ja Josefina Cucul Tiul läbi vaatamas ketšuaakeelset Mormoni Raamatut Guatemalas Cobánis.

PROHVET TUNNISTAB

„Jumala anni ja väega tõlkis [Joseph Smith] selle raamatu (Mormoni Raamatu) originaalkeelest ja kuldsetele plaatidele tehtud ülestähendustest keelde, mida me nüüd saame lugeda

selle raamatu kaante vahelt. See sisaldab igavese evangeeliumi täiust. See annab inimestele teadmise, mille abil nad saavad päästetud ja võimaluse pöörduda tagasi Jumala juurde ning saada osa Tema hiilgusest ja igavesest elust.“

President Joseph F. Smith (1838–1918). *Teachings of Presidents of the Church: Joseph F. Smith*, 1998, lk 42.

kogudusehoonesse, et koos lugeda, ja iga katkendi järel võttis ruumis maad aupaklik vaikus. Nad said igast sõnast täielikult aru ja tundsid tugevat Vaimu. See oli püha kogemus.”

Üks sellel koosolekul viibinud liige, Elvira Tz'i, on tänulik ketšuaakeelse Mormoni Raamatu eest õnnistuste pärast, mis saavad osaks järeltulevale põlvele. Ta ütleb, et see tõlge aitab noortel liikmetel „mõista Issanda sõna ja austada seda, mida Issand nõuab.”

Kiriku liikmete jaoks on lõputuks õnnistuseks uurida Mormoni Raamatut oma emakeeles. Esimene Presidentkond on öelnud, et kui liikmed „uurivad pühakirju ja õpetavad neist palvemeelselt, kasvab nende tunnistus, teadmine, armastus oma pere ja teiste vastu, võime teisi

teenida ja neile antakse jõudu seista vastu kiusatustele ning kaitsta tõe ja õigemeelsust.”¹

Kaugeleulatuvad õnnistused

Rikkalike õnnistuste, mis saavad osaks neile, kes uurivad Mormoni Raamatut, ning suure soovi kaudu seda teistega jagada täitub ettekuulutus. Igal aastal trükitakse kogu maailmas enam kui sajas eri keeles kokku neli miljonit Mormoni Raamatut, kui liikmed ja misjonärid tunnistavad üksteise järel Jeesusest Kristusest. Mormoni Raamatu ülemaailmse leviku ja inimeste elu muutmisega on ilmsiks tehtud tark eesmärk, millest Alma rääkis muistsel ajal. ■

VIIDE

1. Esimese Presidentkonna kiri 15. okt 2008.

SAADAOLEVAD VORMINGUD

Mormoni Raamat on saadaval nii trükitud kujul kui ka teistes vormingutes, et inimesed saaksid seda erinevatel viisidel uurida ja õppida.

Interneti- ja mobiiliväljaanded

Mormoni Raamatut saab nüüd lugeda ka internetis (aadressil scriptures.lds.org) ja mobiiliseadmetega (aadressil mobile.lds.org). Hetkel saab seda teha 21 keeles, varsti lisandub uusi keeli. Ristviidete otseteed ja teisi otsinguvõimalusi kasutades on võimalik uurida pühakirju erinevatel viisidel, avardades nii mõistmist.

Audioraamatud

Hetkel on saadaval Mormoni Raamatu audioraamatud hispaania, inglise, jaapani, korea ja portugali keeles. Salvestusi saab tasuta alla laadida aadressilt scriptures.lds.org või osta CD-plaatidena

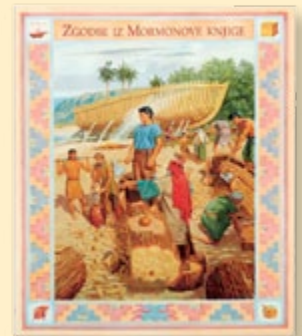
Kiriku e-poest (store.lds.org). Valitud peatükke saab helikassettidel kuulata kaktšikeli, kitše, mami, navaho ja tsotsili keeles. Käsil on ka teistes keeltes audioraamatute tegemine.

Teised väljaanded

Rohkete värviliste illustatsioonide ja lihtsustatud tekstiga „Mormoni Raamatu lood“ keskendub visuaalsele õppele nende jaoks, kes õpivad lugema. See raamat on välja antud enam kui 70 keeles. „Mormoni Raamatu lood“ on samuti kättesaadav audioraamatuna aadressil scripturestories.lds.org.

E-poe kaudu on saadaval ameerika viipekeelne DVD-kogumik, suures kirjas raamatud (hispaania, inglise ja portugali keeles) ning ingliskeelne pimedate kirjas raamat.

ÜLDLEVINUD KÜSIMUSED MORMONI RAAMATU KOHTA

Mis on Mormoni Raamat ja kuidas on see seotud Piibliga?

Mormoni Raamat on pühakiri nii nagu Piibel. See on teine testament Jeesusest Kristusest.¹ Piibel käsitleb peamiselt elu ja õpetusi muistses Iisraelis. Mormoni Raamat sisaldab eri rühmade kirjutisi, kes tulid Ameerikasse, sealhulgas pere, kes lahkus Jeruusalemmast 600 a eKr. Ka nemad olid Iisraeli koja järeltulijad. Seega kirjutasid Mormoni Raamatu inimesed, kes elasid maailma eri osades, kuid pärinesid ühest ja samast kohast.

Nagu Piibel on ka Mormoni Raamat midagi

enamati kui ajalooline ülestähendus. See sisaldab Jeesuse Kristuse evangeeliumi täiust (vt ÕL 20:9): õpetusi, põhimõtteid ja ettekuulutusi, mis tunnistavad Jumalast, Isast ja Tema Pojast Jeesusest Kristusest.

Prohvet Joseph Smith selgitas, et Mormoni Raamat „räägib meile, et Päästja ilmus sellele mandrile pärast oma ülestõusmist; et Ta istutas evangeeliumi siia kogu selle täiuses ja rikkuses ja väes ja õnnistuses; et neil oleks apostlid, prohvetid, karjased, õpetajad ja evangeeliumi kuulutajad, sama korraldus, sama preesterlus, samad

Meilt kõigilt küsitakse Mormoni Raamatu kohta küsimusi, olgu küsijateks sõbrad, pereliikmed, tõsiselt huvitatud inimesed või Kiriku vastased. Siit leiate mõned võimalikud vastused.

talitused, annid, väed ja õnnistused, millest tunti rõõmu idapoolsel mandril; ... et viimne nende prohvet, kes nende seas elas, sai käsu kirjutada nende ettekuulutuste, ajaloo jms lühikokkuvõtte ja peita see maapõue, ja et see pidi tulema esile ja saama ühendatud Piibliga Jumala eesmärkide kordasaatmiseks viimsetel päevadel.”²

Kiriku liikmed uurivad nii Piiblit kui Mormoni Raamatut. Tegelikult pühendatakse pühapäevakooli nelja-aastasest õppekavast kaks aastat Piibli uurimisele. (Lisaks vaata samal teemal sellest

ajakirjanumbrist lk 16, 24 ja 52.)

Kes kirjutas Mormoni Raamatu?

Peamisteks autoriteks oli muistsed prohvetid, nagu Nefi, Jaakob, Mormon ja Mormoni poeg Moroni. Mormon pani kokku ja lühendas teiste prohvetite poolt peetud ülestähendusi ajaloost, ettekuulutustest ja õpetustest. Samuti lisas ta juurde mõned oma kogemused. Mormon uurendas ülestähendused kokkukõidatud metallplaatidele – kullavärvi plaatidele –, millele viidatakse sageli kui kuldplaatidele.

Pärast Mormoni surma lõpetas ülestähendused Moroni ja mattis need künkasse, et need säiliks meie ajani. 1823. aastal ilmus ingel Moroni Joseph Smithile ja näitas talle, kuhu ülestähendused olid maetud. Neli aastat hiljem lubati Josephil võtta ülestähendused enda kätte. Ta

Kes veel kuldplaatide nägi?

„tõlkis need Jumala anni ja väe abil” muistses keeles, milles need olid kirjutatud, inglise keelde.³ Seejärel ta avaldas Mormoni Raamatu ja jaotas seda inimestele. (Lisaks vaata samal teemal sellest ajakirjanumbrist lk 22 ja 72.)

Mis sai originaalplaatidest – kuldplaatidest?

Joseph Smith sai plaadid enda kätte 1827. aastal ja need olid tema käes kuni 1829. aasta kevadeni. Kirjutades 1838. aastal oma ajalugu, selgitas ta, mis plaatidest sai. „Kui sõnumitooja [Moroni] vastavalt kokkuleppele neile järele tuli, loovutasin ma need temale ja need on tema valduses kuni tänaseni, mis on maikuu teine päev tuhande kaheksasaja kolmekümne kaheksandal aastal” (Joseph Smith – ajalugu, salm 60).

Kes veel kuldplaatide nägi?

Lisaks Joseph Smithile nägid plaatide hulka mehi

ja naisi, kes tunnistasid nende olemasolust. Üksteist meest, keda tuntakse kolme ja kaheksa tunnistajana, kirjutasid üles oma tunnistuse, et nad nägid plaatide, ja kaheksa tunnistaja puhul, et ka hoidsid plaatide käes. Nende tunnistused leiatakse iga Mormoni Raamatu algusest.

Need mehed on vägevad Mormoni Raamatu tunnistajad, ehk isegi sellepärast, et osa neist sattus Josephiga vaenujalale, kinnitab vanem Jeffrey R. Holland Kaheteistkümne Apostli Kvoorumist. Sellest hoolimata „tunnistasid nad kuni surmani, et on näinud inglit ja hoidnud käes plaatide. „Neid on meile

näidatud Jumala ja mitte inimese väega, mispärast me teame kindlalt, et see raamat on õige.”⁴

Kas on olemas ka füüsilisi tõendeid, et Mormoni Raamat on tõde?

Kuigi meie usk ei põhine füüsilistel tõenditel, on Mormoni Raamatu kohta keelelisi, ajaloolisi ja arheoloogilisi tõendeid. Näiteks naeruvääristati kunagi mõtet kirjutada metallplaatile, kuid viimastel aastatel on leitud hulk metallplaatile olevaid pühasid kirjutisi. Mõned neist olid peidetud kivist kastidesse.

Keeleteadlased on täheldanud Mormoni Raamatus sõnu ja fraase, mis kõlavad

inglise keeles kohmakalt, kuid täiuslikult heebrea keeles ja selle sugulaskeeltes, mida pidid teadma Mormoni Raamatu aegsed rahvad. Noor Joseph Smith ei osanud neid keeli.

Kuid sellised tõendid ei veena meid Mormoni Raamatu tõesuses. See oleneb usust ja isiklikust ilmutusest.

Kuidas saan ma teada, et Mormoni Raamat on tõde?

Ainuke kindel viis saada ise teada on Püha Vaimu väel. Mormoni Raamatu viimases peatükis kutsutakse kõiki, kes seda loevad, selle üle mõtisklevad ja soovivad siiralt teada, kas see on tõde, küsima Taevaselt Isalt Jeesuse Kristuse nimel. Need, kes nii teevad, teavad Püha Vaimu väel, et see raamat on tõde (vt Mn 10:3–5). Miljonid Kiriku liikmed on palvetanud ja teavad Püha Vaimu tunnistuse kaudu, et Mormoni Raamat on tõde. (Lisaks vaata samal teemal

ÕPPIDA ROHKEM MORMONI RAAMATUST

Mitmes keeles võib internetist saada väärtuslikku teavet, mis aitab teil Mormoni Raamatust rohkem õppida ja jagada seda teavet oma pere ja sõpradega.

- Inglisekeelse Mormoni Raamatu lugemiseks internetis minge kodulehele scriptures.lds.org/bm.
- Soovides Mormoni Raamatu kohta rohkem teada saada, küsida küsimusi või vestelda misjonäridega, minge ingliskeelsele kodulehele mormon.org/book-of-mormon.
- Soovides saada endale tasuta Mormoni Raamatut, minge ingliskeelsele kodulehele mormon.org/free-book-of-mormon.
- Lisateabe, artiklid ja selgitused leiate lds.org/study/topics/book-of-mormon?lang=eng.

sellest ajakirjanumbrist lk 4, 60 ja 80).

Mind ajab segadusse Ilm 22:18–19, kus öeldakse, et Jumala sõnale ei tohi midagi lisada.

Meie üks keskne uskumus on, et Jumal on alati ilmutanud oma maa peal elavatele lastele oma tahet ja teeb seda ka edaspidi. Me usume, et Piibel on Jumala sõna, kuid me ei usu, et see sisaldab kõiki ilmutusi, mida Jumal on oma prohvetitele andnud või annab. Isegi tänapäeval ilmutab Ta jätkuvalt oma tahet oma elavate prohvetite ja apostlite kaudu, kes on Viimse Aja Pühade Jeesuse Kristuse Kiriku aluseks (vt Ef 2:20).

Ajal, mil apostel Johannes kirjutas Ilmutuse raamatu, ei olnud see Piibli viimane raamat. Kuni kolmanda sajandini pKr ei olnud Vana Testament ja Uus Testament üks püha-kirjaraamat, mida nüüd kutsutakse Piiblik.

Samamoodi kirjutatakse 5Ms 4:2, et ei tohi midagi lisada Moosese sõnadele. Loomulikult ei tunnista see muistne Vana Testamendi salm kehtetuks kogu ülejäänud Piiblit. Ei Mooses ega Johannes viidanud raamatu muutmisele, mida veel olemaski polnud. Selle asemel hoiatasid nad evangeeliumi õigete õpetuste muutmise eest.

Mormoni Raamat, mis sisaldab evangeeliumi täiust, ei muuda Jumala sõna, vaid kinnitab seda. (Lisaks vaata samal teemal sellest ajakirjanumbrist lk 24 ja 38.)

Ma olen kuulnud, et Mormoni Raamatus on tehtud alates selle esimesest avaldamisest muudatusi. Mida muudeti ja miks?

Vastus sellele küsimusele oleneb sellest, kui palju teatakse Mormoni Raamatu tõlkimisest ja avaldamisest.

1. Kui Joseph Smith tõlkis Jumala väel kuldplaadid, tsiteeris ta sõnad

Kuidas saan ma teada, et Mormoni Raamat on tõde?

kirjutajale. Kirjutaja tegi sõnu üles tähendades aeg-ajalt tähe- ja grammatilisi vigu. Näiteks oli vigu 1Ne 7:20. Kirjutaja oli küll haritud mees, kuid õigekirjapõhimõtted ei olnud tol ajal veel ühtlustatud.

2. Käsitsi kirjutatud originaal kirjutati uuesti ümber, et teha käsikiri trükkali jaoks. Seda tehes parandati mõned tähe- ja grammatilised vead ning lisati kirjavahemärgid. Kuid ümberkirjutamise käigus lipsasid sisse ka mõned uued vead.

3. Trükkal andis endast parima, et laduda tekst täpselt. Kuid aeg-ajalt tuli jälle vigu juurde. Näiteks Al 57:25, luges ta sõna „rõõmuks” asemel sõna „vaenlased”.

4. Prohvet Joseph Smith vaatas hoolikalt üle kolmest esimest Mormoni Raamatu trükki ning jätkuvalt viimistles ja kohandas raamatut. Kuid mõned vead leiti üles alles hilisemates väljaannetes. 1981. aastal

parandati ära trükiviga Alma 16:5, viies selle vastavusse originaalkäsikirjaga, nagu prohvet oli selle kohta kuldplaatidelt tõlkinud.

5. Teised muudatused on seotud peatükkideks ja salmideks jaotamise ning ristviidetega.

Levitage raamatut

Ükskõik, mida inimesed teilt Mormoni Raamatu kohta küsivad, raamat ise on parim tõestusmaterjal. Te võite raamatust tunnistada, jagada neid teistele ja kutsuda inimesi selle üle ise palvetama. Kui inimesel on siiras süda ja ta tõesti soovib teada, kas raamat on tõde, siis Issand „teeb [sellele inimesele] selle kohta ilmsiks tõe läbi Püha Vaimu võimu” (Mn 10:4). ■

VIITED

1. Vt näiteks Boyd K. Packer. The Book of Mormon: Another Testament of Jesus Christ. – Liahona, jaan 2002, lk 71.
2. Teachings of Presidents of the Church: Joseph Smith, 2007, lk 64.
3. Teachings: Joseph Smith, lk 60.
4. Jeffrey R. Holland. Safety for the Soul. – Liahona, nov 2009, lk 90.

TUNNISTUS, LEPING JA TUNNISTAJA

Vanem
Jeffrey R. Holland
Kaheteistkümne Apostli
Kvoorumist

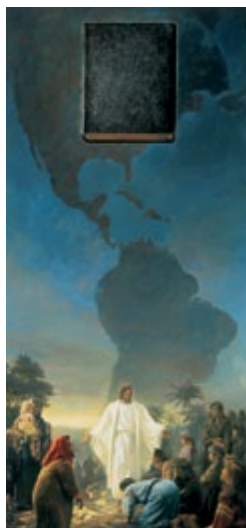

Sain esmakordselt püha kinnituse Päästjast ja Tema taastatud Kirikust noore mehena, kui lugesin Mormoni Raamatut. Seda püha ülestähendust lugedes tundsin üha uuesti ja uuesti Püha Vaimu ümberlökkamatut sosistust, mis kinnitas minu hingele raamatu tõesust.

Mormoni Raamatu lugemisest sai alguse minu valgus. Sellest raamatust pärineb minu esimene kindel veendumus, et Jumal elab, et Tema on minu Taevane Isa ja et õnneplaan loodi igavikus minu jaoks. See pani mind armastama Piiblit ja teisi Kirikus kasutatavaid pühakirju. See õpetas mind armastama Issandat Jeesust Kristust, heitma pilku Tema armulikule kaastundele ja hindama Tema armu ja suursugust lepitavat ohverdust.

Kuna ma sain ise teada, et Mormoni Raamat on tunnistus tõest – teine testament ja uus leping –, et Jeesus on Kristus, sain ma ka teada, et Joseph Smith oli ja on Jumala prohvett. Mu vanavanaisa ütles taastamise alguses: „Ükski paheline inimene ei suudaks sellist raamatut kirjutada ja ükski hea inimene ei hakkaks seda kirjutama, kui see poleks tõde ja ta ei saaks selleks käsku Jumalalt.”¹

Minu esimesele veendumusele on lisandunud teised virgutavad hetked ja pühitsevad ilmutused, mis annavad tänapäeval minu elule sügavaima tähenduse, elule eesmärgi ja tunnistusele kindla aluse.

*Ma tunnistan,
et Mormoni
Raamat on
uus leping, uue
maailma uus
tunnistus kogu
maailmale.*

Siiski ei seilanud ma koos Jeredi vennaga. Ma ei kuulnud, kuidas kuningas Benjamin kandis ette inglilt saadud jutluse. Ma ei olnud Nefi rahva seas, kes puudutasid ülestõusnud Issanda haavajälgi, ega valanud ma koos Mormoni ja Moroniga pisaraid terve tsivilisatsiooni huku üle. Kuid tunnistus sellest pühast ülestähendusest ja rahust, mida see toob inimeste südamesse, mis anti mulle Püha Vaimu sosistuste kaudu, nii nagu see antakse ka teile, on samavõrd kohustav ja selgesõnaline. Ma tunnistan sellest raamatust sama kindlalt, nagu oleksin näinud koos kolme tunnistajaga ingel Moronit, või hoidnud koos kaheksa tunnistajaga käes kuldplaate.

Ma tunnistan, et kellelgi ei saa olla täit usku sellesse viimse aja töösse – ja leida seeläbi meie ajal kõige täielikumal määral rahu ja tröösti – enne, kui ta ei hooma Mormoni Raamatu jumalikku päritolu ega võta vastu Issandat Jeesust Kristust, kellest see raamat tunnistab. Nii nagu Mormon ütles Moronile ühel kõige raskematest aegadest, nii ütlen ka mina meie nõudlikul ajal: „Ole ustav Kristuses; ... ja meie Issanda Jeesuse Kristuse arm, kes istub tema võimu paremal käel ... olgu ja jäägu sinuga igavesti” (Mn 9:25–26).

Mormoni Raamat on Kristuse poolt inimekonnaga tehtud suure viimase lepingu püha väljendus. See on uus leping, uue maailma uus tunnistus kogu maailmale. Valgus, milles ma kõnnin, on Tema valgus. Tema arm ja suurepärasus juhivad mind – ja teid – tunnistama Temast maailmale. ■

VIIDE

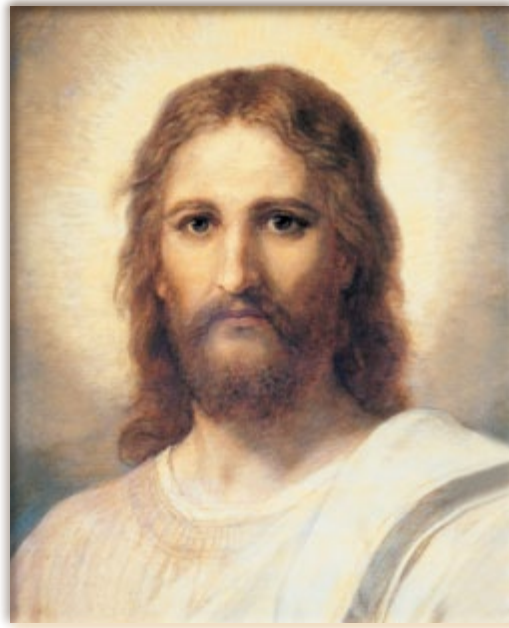
1. George Cannon. Tsiteerinud Andrew Jenson. The Twelve Apostles. The Historical Record, 6. kd, lk 175.

Gary Kapp. Ja ta tegi nad terveks, igäühe.

*„Kas teie seas on haigeid? Tooge nad siia! ...
... Sest ma näen, et teie usk on piisav selleks, et ma võiksin teid
terveks teha.
Ja sündis, et kui ta oli nõnda rääkinud, läks kogu rahvahulk*

*üksmeelselt tema juurde koos oma haigete ja vaevatudega ja
oma jalutute ja oma pimedate ja oma tummadega ja kõikide
nendega, kes olid mingil moel vaevatud; ja ta tegi nad terveks,
igäühe, keda tema juurde toodi” (3 Ne 17:7–9).*

„Nüüd, ... kõik te maa ääred, võtke kuulda neid sõnu ja uskuge Kristusesse; ja kui te ei usu neid sõnu, siis uskuge Kristusesse. Ja kui te usute Kristusesse, usute te nendes sõnadesse, sest need on Kristuse sõnad ja ... need õpetavad kõiki inimesi, et nad peavad tegema head.

Ja kui need ei ole mitte Kristuse sõnad, siis otsustage ise – sest Kristus näitab teile viimsel päeval väe ja suure hiilgusega, et need on tema sõnad” (2Ne 33:10-11).